المملكة العربية السعودية
وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد
155

حج، عمره وزيارات حقيداڴي كوب مسألة لارني قرآن وسنت أساسيده ياريتيب بيريش

تأليف
سماحة الشيخ
عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

وكالة المطبوعات والبحث العلمي
uspr@moia.gov.sa

حج، عمره وزيارت حقيداگي كوپ

مسأله لارني قرآن وسنت

اساسيده يارتيب بيريش

مؤلف : سماحة الشيخ عبدالعزيز بن عبدالله بن باز

ترجمان : شيخ محمد صالح ثابت القوماري

أوزبيك تيليده

كتاب وزير ليكداكي مطبوعات ونشريات ايشلاري بوليمي نظارتي آستيدة چاپ ايتيلدي

١٤٣٩ هـ هجري ييلده چاپ ايتيلدي

فهرسة مكتبة الملك فهد الوطنية أثناء النشر

ابن باز، عبدالعزيز بن عبدالله

التحقيق والايضاح لكثير من مسائل الحج والعمرة والزيارة على ضوء الكتاب والسنة - الرياض.

... ص ؛ ... سم

ردمك X- ١١٢- ٢٩ - ٩٩٦٠

(النص باللغة الأزبكية)

١- الحج ٢- العمرة ٣- زيارة المسجد النبوي

أ- العنوان

ديوي ٥، ٢٥٢ ١٧/٢٧٩١

رقم الإيداع : ١٧/٢٧٩١

ردمك : X- ١١٢- ٢٩ -٩٩٦٠

الطبعة العشرون

١٤٣٩ هـ

الله

بسم الله الرحمن الرحيم

بسم الله الرحمن الرحيم

تقريظ

الحمد لله وحده والصلاة والسلام على من لا نبي بعده وبعد ؛
فقد أطلعت على كتاب الحج المترجم من كتاب سماحة الشيخ عبدالعزيز عبدالله ابن باز للشيخ محمد ثابت صالح التركستاني وطلع الكتاب المترجم باللغة التركستانية بلغتهم المعروفة لديهم. مفيدا بحيث يستفيد كل من يقرأ لغتهم. وصار الكتاب سلس الاسلوب وواضحة المعنى والفضل في ذلك لله عزوجل ثم الفضل سماحة الشيخ عبدالعزيز بن باز والحجاج التركستانيون في أمس الحاجة الى مثل هذا الكتاب. والحجاج على ضوء هذا الكتاب يؤدون مناسك الحج كاملا.
نرجو الله أن يجعل عمله خالصا لوجهه الكريم وثروة من ثروات العلوم الاسلامية باللغة التركستانية المعروفة. وان يعينه على نشر هذا الكتاب انه على ذلك قدير.
كتبه خريج كلية الشريعة بالرياض الاستاذ قاسم عمر الله آل عبدالله.

(باش سوز)

الحمد لله وحده، والصلاة والسلام على من لا نبي بعده . وبعد: عزیز برادرلری میز وقدردان دینی وملی قرداش لری میز؛ همه مخلوق لرنی اوز قدرتی ایله یراتب وهر بیرگه اوزیگه لایق رزق بریب تربیه قیلغوچی تنگری میز خدای تعالی گه حمد وثنا ایتیب وبخشش صفت ایله یاد قلب وهمه پیغمبرلرنینگ امامی وبوتون آدمی زاد لرنینگ سیدی وخوجه سی؛ محمد علیه السلام گه صلاة وسلام واهل لری گه واصحاب لری گه هم صلاة وسلام ایتیب بولوب سوز باشلای منکه؛ بیزنینگ اولوغ ومحبت لیک وقدرلیک آسیانینگ کوزی دیلور کی عزیز ملورتیمیز (شرقی ترکستان) بو یگرمه بیچی عصرنینگ اخیرلریگه یقین زمان لرده فاجعه لیک وشوم لیق انقلاب دورلرگه اوچراشیب دنیا یوزیده بولمغان وانسان نینگ خیالی گه کلمایدورغان فاجعه لیک وشوم لوق دور لر (۳۰) ییل دوام آلکان جریانده علمالر یوق آلیب ودینی کتاب لر وقرآنکریم وحدیث کتاب لر وتاریخ واخلاق کتب لر هم یوق آلیب

دین سوربہچارہ خلق میز وا مسالت لیک ملت میز برقنچہ زمان الشد

نینگ نزدیدہ مرغوب ومرضی بولغان دین اسلام دین برآز یراق

لاشغان بولدی. ولیکن اولوغ تنگری میز خداوندی تعالی نینگ بلا

نہایہ رحمت لری ومحض لطفی واحسانی ایلہ عزیز یورت میزدہ کینگ رو

چیلیک وآسایش لیک پیدا بولوب عزیز مسلمان برادرلری میز

اسلام نینگ ایکی بہنجی رکنی بولغان اولوغ شعاری بہش نمازنی مسجد

لردہ جماعت بیلان ادا قیلماق غہ شروع قیلیشدیلر. ومسجدلرنی نینگ

دین بیساماق غہ باشلاشدی لر وینہ مقدس دین اسلام نینگ

بہش بہنجی رکنی بولغان فرض حج نی ہم ادا قیلماق فرصتی گہ ییتیشدی

لر فرصت نی غنیمت بیلیب تاریخ ہجریہ نینگ ۱۴۰۲ یلی دن باشلاب

عزیز مسلمان برادرلری میز مقدس ایکی حرم شریف گہ فرض حج نی ادا

قیلماق غہ اولاشدی لر ولیکن مقدار او توزییل اسلامی تعلیم

وتربیہ دین محروم بولغان اصالت لیک دین سور ملت میز اسلام

دین نینگ ارکان وفرائض وسنت لر وآداب لر دین بیر آز یراق لیقدہ

قالغان حاضرقی وقت لردہ فرصت نی غنیمت بیلیب فرض حج نی

اداء قیلغالی باشلدی لر، اوزون مدت اسلام تعلیماتیدین محروم
قالیب حج مسئله لرنی اوبدان بیلمسه لر مو فرض حجنی اداء قیلورمیز دیب
کمال ذوق وشوق بیلان اوزون جای لردین عزیز برادرلرمیز منگلاب-
منگلاب حاجی لرمیز مقدس زمین لرگه فرض حجنی اداء قیلورمیز دیب
کوپ مشقت لرایله وکوپ مال خراجات قیلیب کلیش بولماقده دورلر،
ولیکن بیچاره حاجی لرمیز حج نینگ آداب وارکان لرینی اوبدان
بلمایدرولر. حاضرقی علم بلیم کوپایگان زمان لرده هر اقلیم نینگ
مسلمان لری حج مسئله لرنی بیلدرورمیز دیب هر قوم اوز تلیده حج کتاب
یازیب. واو قوم اوز تلیده یازیلغان کتاب لرنی اوقوب حج مسئله لرنی
بلیب حج قیلماقده دورلر. مثال که پاکستان واندونیسیالق لر وملیزیا
لق مسلمان لرنینگ اوز تلیده یازیلغان حج کتاب لری بولوب حج
مسئله لرنی اوقوب بلیب کتاب الحج گه موافق حج قیلورلر. اما بیز نینگ
ملت میز نینگ اوز تلیده یازیلغان بر حج کتاب بولمغان اوچون او
ترکستان لق حاجی لری میز نینگ بر حج کتاب گه بیک حاجتی زیاده دور.
من اولر نینگ حاجتی نی نظر گه آلیب حج باره سیده بر حج کتابی یازیب

عزیز ملت میزگه هدیه قیلیشنی لازم کورردیم . ومن بو توغری لوق کوب

چ کتاب لرنی مطالعه قلدیم . من مطالعه قلغان کتاب لرنینگ اُراسیدو

سماحت لیک شیخ عبدالعزیز عبدالله بن بازنینگ چ کتابینی ترجمه قلیشنی

مناسب کورردوم . وشیخ عبدالعزیز عبدالله بن بازنی تعریف قلیشغه هیچ

حاجت یو قدور . وسماحت لیک شیخ گه الله تعالی کوب غزارت لیک

علم . وصحیح فهم وآرتوق ذکاوت . ورجاحت لیک عقل عطاء قلغان

نینگ اوستیگه حقیقی تقوی وتواضع لیق ایله مشرف قلغان . وسماحت

لیک شیخ بن بازیازغان چ کتابی نینک تولا مسئله لرینی کتاب الله

دین وسنت رسول الله صلی الله علیه وسلم دین دلیل بیان قلیب

یازغان مبارک کتاب دور .

من بو کتابنی ترجمه قلیشده سماحت لیک شیخ دین اذن آلیب

آندین کیین ترجمه قلیش غه باشلادیم . بو کتابنی تمام قلیشغه الله

تعالی دین توفیق تلایمن آمین انه مجیب الداعین .

سماحت لیک شیخ الله تعالی گه حمد و ثناء ایتیب و بخشش صفت ایله یاد
قیلغاندین کیین و پیغمبری میز و سیدمیز و خوجه میز محمد علیه السلام گه و اصل
لریگه و صحابه لریگه صلاة و سلام ابرگان دین کیین ایت دور، بو کتاب میز
ده حج قیلیش نی اراده قیلغان آدم گه حج و عمره و زیارت نینگ مهم مسئله لرینی
قسقه یول ایله دلیل لری بیلان بیان قیلورمن . و بو کتاب ده عمومی مسلمان
برادر لریمیز گه نصیحت قیلیب قرآن کریم و صحیح حدیث بیلان ثابت بولغان مسائله
لرنی یازدیم . و توبنده کی کلیدورغان قرآن کریم و حدیث شریف نینگ دلیل
لریگه عمل قیلیب بو کتاب نی یازماقغه شروع قیلدیم . و دلیل لر بولدور کلیدور،

﴿وذكر فان الذكرى تنفع المؤمنين﴾ الله تعالی بو آیه
کریمه بیلان پیغمبر علیه السلام غه خطاب قیلیب آیتادور: نصیحت گه دوام
اتکیل شک سیز نصیحت مؤمن و مسلمان لرگه منفعت و فائده بریدور.

﴿وإذ أخذ الله ميثاق الذين أوتوا الكتاب لتبيننه
للناس ولا تكتمونه﴾ سوره آل عمران: ۱۸۷ آیه، معناسی:
الله تعالی کتاب برگان ذات لردین او کتاب لر نینگ حکم لرینی یاشورماسدین
خلق لرگه بیان قیلیب بلدورمک گه عهد و پیمان آلدی . وقوله تعالی ،

﴿وتعاونوا على البر والتقوى﴾ معناسی ومیشه برینگیز

ینا بیرینگیز گه یاردمده بولینگیزلر. وینا صحیح حدیث ده کلدی، عن النبی صلی الله علیه وسلم أنه قال: «الدین النصیحة

قالها ثلاثا. قیل: لمن یا رسول الله: قال: (لله ولکتابه ولرسوله ولأئمة المسلمین وعامتهم» معناسی:

پیغمبر علیه السلام أیتی؛ دین نصیحت قلماق دور دیب أوچ قتم تکرار قلدی. دیلدیکه کم گه یا رسول الله، پیغمبر علیه السلام جواب بریب ایتیکه الله تعالی گه طاعت قلماق غه، کتابیگه عمل قلماق غه، پیغمبریمیز صلی الله علیه وسلم گه ایرگشمک لیک گه، ومسلمان لرنینگ کاته و کچیک لری نینگ همه سیگه نصیحت قلماق واجب دیب نصیحت قلدی. وطبرانی رحمه الله نینگ حذیفه رضی الله عنه دین روایت قلغان حدیثی بونداغ کلیدور؛ ان النبی صلی الله علیه وسلم قال: «من لم یهتم بأمر المسلمین فلیس منهم ومن لم یمس ویصبح ناصحا لله ولکتابه ولرسوله ولأئمة المسلمین وعامتهم فلیس منهم» معناسی، مسلمان لرنینگ

امرگہ اهتمام بربب مسلمان لرنینگ فکریدہ بولمغان آدم اونداغ آدم مسلمان لردین ایمس وصرآدم ایرتگانده واخشامده الله تعالی گہ اطاعت قلیشغه وکتابیگه عمل قلیشغه دپیغمبریگه ایرگشیشگه ومسلمان لرنینگ امام وباشلیق لریگه وعمومی مسلمان لرگہ نصیحت قلیب بلمگانینی بلدروب یخشی یولغه باش لمغان آدم اول مسلمان لردین ایمس دیب نصیحت قلدی۔ الله تعالی بوکتاب میزبیلان عمومی مسلمان لرگہ توفیق برسون قلغان سعی وکوشیش لریم گہ الله تعالی دین اجروثواب اومید قلورمن. وجنات النعیم گہ ییتکورسون. والله تعالی دعا لرنی آنگلاب قبول قلغوچی دور۔ دمیز لرگہ کافی دوروبیز نینگ ایگہ میز دور۔

«باب»

بوباب دہ حج وعمرہ نینگ دلیل لری نی، وحج وعمرہ نی اداء قلماق غہ آلدرماغلیق نینگ دلیل لرینی بیان قلورمیز۔

ای عزیز برادرلرمیز؛ بلیڭلار کہ الله تعالی بیزلرنی وصمہ مسلمان لرنی حقنی تونوب وحق گہ ارگشیشگہ توفیق وصدایت برسون آمین، والله تعالی بجنی اسلام نینگ رکن وتوبرک لریدین قلدی وصربر مسلمان غہ حسیح

نینگ شرطلری کامل بولغانده عمرا ایچیده بر قیتم حج قلماق فرض دور.

ویرا آدم حجگه قدرتی بار توروب وصحیح بر توسقونچی لیق یوق توروب حج قیلمسه الله تعالی حمه عالم دین مستغنی دور وصحیح برکشیگه حاجتی یوقدور.

وصحیح مسلم وصحیح البخاری نینگ عبدالله ابن عمر دین روایت قیلغان حدیثی بونداغ کلیدو «ان النبي صلى الله عليه وسلم قال: (بني الإسلام على خمس: شهادة أن لا إله إلا الله وأن محمد رسول الله، وإقام الصلاة وإيتا الزكاة، وصوم رمضان وحج بيت الله الحرام»

یعنی: اسلام بش نرسه نینگ اوسیگه بنا قلندی (۱) الله تعالی دین باشقه خدالیق غه لایق برذات یوقدور. ومحمد علیه السلام نینگ حق پیغمبری صادق ایلچی سی دوردیب گواه لیک برمکدور. (۲) وبش وقت فرض نماز لرنی اوز وقتیده کامل ادا قیلماقدور. و(۳) نصاب گه ییتگان مال نینگ زکاتینی برمکدور. و(۴) ایجنسی مبارک رمضان آیده بیر آی کامل روزه توتماقدور. و(۵) اینجی سی بیت الله الحرام نی قدرتی ییتگان آدم بیر قیتم حج قیلماقدور. سعید رحمه الله سنن کتابیده عمر ابن الخطاب رضی الله عنه دین روایت

قیلغان حدیثی بونداغ کلیدو انه قال «لقد هممت أن أبعث رجالا إلى
هذه الأمصار فينظروا كل من كان له جدةً ولم يحج
ليضربوا عليهم الجزية ما هم بمسلمين ما هم بمسلمين»
یعنی عمر ابن الخطاب رضی الله عنه آیتی، من مسلمان بولغان شهرلرگه آدم
ایبریب اگر حج قیلیشغه قلبی بار توروب حج قیلمغان آدم لرگه اولر مسلمان
ایمس آدم لردور دیب اولردین جزیه آلیشنی اراده قیلورمن. اولر قلبی
بار توروب حج قیلمغان آدم لر مسلمان ایمس اولر مسلمان ایمس دیدی.
وعن علی رضی الله عنه دین روایت قیلنغان حدیث بونداغ کلیدو،
انه قال: «من قدر على الحج فتركه فلا عليه أن
يموت يهودياً أو نصرانيا» یعنی علی رضی الله عنه آیتی؛ حج
قیلغالی قلبی بار توروب حج قیلمغان آدم یهودی لر دیا نصرانی لر قتاریده
اولیدو دیدی) داوتکان دلیل لردین بلینیدیکی، حج قیلیشغه امکانیت بار
توروب حج قیلمای اولوب کتکان آدم لرنینگ حالی بیک یمان دور.
اندی بو یردین باشلاب حج گه قادر بولغان کیشی قشو وقت دین تارتیب
حج قیلیشغه آلدراشون دیگان نگه دلالت قیلادورغان دلیل لر بونداغ کلیدو،

عن عبدالله بن عباس رضي الله عنهما أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «تعجلوا إلى حج يعني الفريضة فإن أحدكم لا يدري ما يعرض له» امام احمد نینگ روایتی دور. یعنی پیغمبر علیه السلام ایتی حج قیلیشغه آلدیرانگلر. انسان حیاتیده نمه عارض بولیدو آنی هیچ کشی بیلمایدو. وینه حجگه آلدراشغه دلالت قیلادورغان دلیللر نینگ بری الله تعالی نینگ قولي: ﴿ولله على الناس حج البيت من استطاع إليه سبيلا. ومن كفر فإن الله غني عن العالمين﴾ بو آیت کریمه؛ حج گه قادر بولغان آدم حج قیلیشغه آلدراسون دگانگه دلالت قلادو. وینه پیغمبر علیه السلام حج خطبه سیده بونداغ دگان ﴿أيها الناس ان الله فرض عليكم الحج فحجوا﴾ امام مسلم نینگ روایتی دور. معناسی ای خلق لر الله تعالی سیزلرگه حج نی فرض قیلدی حج قیلینگ لر دیدی بو اوتگان دلیللر حج فرض بولغان بیر قیلینگ لر دگانگه دلالت قیلادور. وعمره نینگ واجب لیقی غه دلالت قیلادورغان دلیللر بونداغ کلیدو؛ قوله صلى الله عليه وسلم في

جوابه لجبرائيل لما سأله:«ما الإسلام قال: صلى الله عليه وسلم ان تشهد أن لا إله إلا الله وأن محمداً رسول الله، وتقيم الصلاة وتؤتي الزكاة وتحج البيت وتعتمر وتغتسل من الجنابة وتتم الوضوء وتصوم رمضان» بو حديث حج وعمره واجب بولغان زمان اداء قيليشغه دلالت قيلادو. بو حديثنينگ معناسی الله تعالى نينگ بير ليكگه و محمد عليه السلام نينگ برحق پیغمبر ایکان ليكگه اشانچ قيلماق غه، و زكاة بيرمكگه، و بيت الله شريف نی حج قيلماق غه و عمره قيلماق، و جنابتدين غسل قيلماق غه، و كامل طهارت آلماق غه و روزه توتماغ ليق غه بويريدو. و بو ايكى حديث نی دارقطنی رحمه الله صحيح اسنادلار بيلان ثابت ديب بيان قيلغان، و عمره عبادتی قادر بولغان آدم گه عمرده بر قيتم واجب دور. و صحيح حديث ده كلدی، قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «الحج مرة فمن زاد فهو تطوع» معناسی، حج قيلماق: قادر بولغان آدم گه حياتيده بر قيتم فرض دور. وانينگ دين زياده حج قيلسا نفل حج بوليدو،

دیدی. دنفل حج ونفل عمرونی زیاده قیلماق سنت دور. بونینگ دلیلی أنه ثبت فی الصحیحین عن أبی هریرة رضی الله عنه قال

قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «العمرة إلى العمرة كفارة لما بينهما والحج المبرور ليس له جزاء إلا الجنة» معناسی؛ هربر مسلمان عمره عباد تینی کوپ قیلسالیکی عمره نینگ أراسیده اوتکان گناه لرنی مغفرت قیلینیب کچوریلدور و گناه أراله شمغان حجگه الله تعالی جنت برورمن دیب وعد قیلیدی.
بوندین معلوم بولدی که نفل حج دنفل عمره نینگ أجر وثوابی بیک کوپ دور.

«باب»

بو باب ده گناه دین معصیت لردین وتجاوز لیق وظلم لردین توبه قیلیب خلاص بولماغ لیقنی بیان قیلورمیز.

حج عبادتنی نیت قیلغان آدم اوزی پرهیزگار لیقده بولوب اهل وعیال لیرنی واصحاب لیرنی تقوی وپرهیزگار لیقغه بویریب وصیت نصیحت قیلماق مستحب دور. تقوی وپرهیزگار لیق دگان؛ الله تعالی

قیلینگلر دگمان ایشنی بجان ودیل خرسند بولوب أجر وثواب امید قیلیب کامل ادا قیلماق دور. وقیلمانگلر دیگان ایشلرنی قیلمای الله تعالی توسغان ایشلردین اوزینی یراق توتماق دور. آلیش بریش بولسا ویا براودین قرض بولسا، اوبدان ادا قیلیب راضی للاشیب واهل وعیال لریگه حج گه باریب قایتیب کلگونچه لیک یتکودیک نفقه وخراجات لرنی اوبدان کامل قیلیب بریب بولوب اندین کیین حج گه بول غه چیقسون وینه باشقه معامله لری بولسا اوبدان دیانت لیک بیر آدمنی وکیل قیلیب وینه بیر آدمنی گواه قلیب قویسون.

وتوبه قیلماق نینگ دلیلی قوله تعالی: ﴿وتوبوا إلى الله جميعا أيها المؤمنون﴾ سورة النور الآیه (٣١) ولبو آیه کریمه نینگ معناسی: الله تعالی مومن ومسلمان لرگه خطاب قیلیب ایتادور، ای مومن ومسلمان لر: الله تعالی طرفی غه قایتیب همه گناه لرینگلردین توبه قیلینگلر همه گناه لردین چینک فیشیق توبه قیلسانگلر امید که نجات تپاسیزلر.

وحقیقی توبه دیگان، گناه لرینگ همه سیدین یانیب واو اوتمیش گناه لردین یراق بولوب وتوبه قیلیب پشیمان وندامت قلیب وایکی ینجی گناه

قیلماس لیغفر قلیب وفیشیع نیت قیلیب الله تعالی دین گناه لری نی عفو
قیلیب کچوریشنی تلامکدور. و برار انسان غه ظلم قلیب سالغان بولسه ویا
برادرنینگ مالی گه زیان یتکورگان بولسه شو آدم لرنی راضی قیلیب بولوب
آندین حج گه سفر قلسون. اندا غ که صحیح حدیث ده کلدی «من كان
عنده مظلمة لأخيه من مال أو عرض فليتحلل
اليوم قبل أن لا يكون دينار ولا درهم إن كان
له عمل صالح أخذ منه بقدر مظلمته، وإن لم
تكن له حسنات أخذ من سيئات صاحبه
فحمل عليه» بو حدیث نینگ معناسی: برآدم برمسلمان
برادریگه مال توغری لیق ویا آبروی توغرولوق ظلم قیلغان بولسه
ویا زیان یتکوزگان بولسه شیو دنیاده اداء قیلیب راضی قلسون.
قیامت بولغانده برادرنینگ حقینی اداء قیلغالی درهم ونه دینار ویا نفقه
قل تا قیلمایدور بو دنیاده راضی لاشمای آخرت غه قلسه ظلم قلغان آدم
نینگ ثواب لری دین ظلم قلغان مقدارده ظلم قیلینغان آدم گه آلیب
بریلیدو واگر ظلم قلغوچی نینگ ثوابی وحسناتی بولمسه ظلم قلینغان کشی

نینگ گناه‌لرینی ظلم قیلغوچی کشی غه یوکلانیدو. وحج ویا عمره‌نی نیت
قیلغان آدم حلال دین تاپیلغان پاکیزه پول‌لرینی خرج قیلیب حج قیلسون.
انداغ که پیغمبر علیه السلام أیتتی: «إن الله تعالى طيب لا يقبل
إلا طيبا» معناسی: الله تعالی یخشی دور یخشی نرسه‌لرنی قبول قیلادور.
وطبرانی‌نی روایت قیلغان حدیث یونداغ کلیدو: قال رسول الله
صلى الله عليه وسلم: «إذا خرج الرجل حاجا بنفقة
طيبة ووضع رجله في الغرز فنادى لبيك اللهم لبيك
ناداه مناد من السماء: لبيك وسعديك زادك حلال وراحلتك
حلال وحجك مبرور غير مأزور. وإذا خرج الرجل بالنفقة
الخبيثة فوضع رجله في الغرز فنادى لبيك اللهم لبيك
ناده منادٍ من السماء لا لبيك ولا سعديك زادك حرام
ونفقتك حرام وحجك غير مبرور» بو حدیث نی طبرانی،
أبو هریرة رضی الله عنه دین روایت قیلیب أیتتی: قال رسول الله
صلى الله عليه وسلم: هر آدم یخشی حلال دین پول ومال جمع قیلیب
حج قیلیش نی اراده قیلسه ویول غه روان بولوب لبیک اللهم لبیک دیسه

لبیک نینگ معناسی ، یا الله من حاضرمن ، وأمرو فرمانینگ گه دبوری قیلیگه
بویون سنوب فرض حجنی اداء قیلیشنی اراده قیلدیم دیمکدور . یول غه روان
بولیش وقتده لبیک اللّهم لبیک دیسه آسماندین الله تعالی طرفیدین
بیر فرشته جواب بریب ایتادورای حجنی نیت قیلغوچی آدم سین سعادتمند بولغیل
جمیع قیلغان فعل ومالینگ حلال دور وحجینگ قبول دیب جواب بریدوروه
اگر حلال وحرام آرالاش فعل ومال جمیع قیلیب حج قیلیش نی اراده قیلیب یولغه
روان بولوب لبیک اللّهم لبیک دیسه آسماندین الله طرفیدین بیر فرشته
جواب بیریب ایتادور : ای حج قیلیشنی اراده قیلغوچی سین سعادتمند ایمس ن
حج اوچون جمیع قیلغان فعل ومالینگ حرام ، وحجینگ مقبول ایمس دیدور . و
حج قیلیشنی اراده قیلغان آدم گه شو لازم که : حلال دین فعل ومال جمیع
قیلیب واوزیگه و حج گه باریب کلگنیگه یتکودیک حلال دین فعل ومال
توفلاب أندین باله چقه وأهل عیال لریگه حج گه باریب کاگونچه لیک خرجاتیگه
قیسیلمای یتکودیک فعل ومال توفلاب بیریب وینه عیال لری نینگ
کم چیین نرسه لری بولسه أنی قامداب بریب أندین کیین حجگه قدم قویسون .
حجگه باریب کلیش ارالریده هیچ بیر کشیدین بیر نرسه تیلمای دهم قرض و

اوتتی سوراماى غنی وبای آدم لرقتاریده بولوب حج قیلسون . بوینینگ دلیلی بونداغ کلیدو. وجاء في الحديث الصحيح «ومن يستعفف يعفه الله ومن يستغن يغنه الله» معناسی :

اوزینی خارلیق دین ساقلاب عزیز توتوب براودین برنرسه سورامسه الله تعالی بونداغ آدم نی عزیز قیلیب خارلیق دین ساقلاب اولوغ قیلادو . وبرآدم غنی وبای بولیشنی اراده قیلیب شریعت گه موافق سعی وکوشیش قیلسه الله تعالی بونداغ آدمنی بای لرنینگ قتاریدین قیلیب عزیز قیلادو . وحاجتی نی الله تعالی اوزخزینه سیدین قامداب بریدو.

وقوله صلى الله عليه وسلم: «لا يزال الرجل، يسأل الناس حتى يأتي يوم القيامة وليس في وجهه مزعة لحم» برآدم همیشه تیلام چیلیک ایله حیات کچورسه ، بونداغ آدم قیامت کونیده یوزیده هیچ گوش یوق قوفادو . حج قیلیشنی اراده قیلغان آدم حج وعمره سیده الله تعالی نینگ رضاسینی اویلسون ومقدس مکان لرده یخشی عمل لرنی کوب قیلیب آلسون . حج قیلماق بیلان فانی دنیانی اراده قیلیشدین کوب حذر قیلسون . حاج لیق بیلان

شهرت تاپیشیدین وخلق لرمنی حاج دیسون دیب خاطریگه کیجورمسون.
حج قلورمن دیب فانی دنیانی اراده قیلمسون، حجنی بهانه قیلیب
توروب تجارت وسودیگر چلیکنی نیت قیلسه قیلغاندحجی حج بولمایدور،
ریا قیلیب خلق گه کورساتمک اوچون حج قیلمسون. ومنی خلق لرحاج
دیسون دیب خاطری گه کیجورمسون. حج قیلورمن دیب فانی دنیانی اراده
قیلمسون. وقیلغان حجی بیلان فخر وتفاخر قیلیب اوزینی چوننگ تو
تمسون. اندا مکه خداوند تعالی قرآن کریم ده خبر بردی ﴿من كان
يريد الحياة الدنيا وزينتها نوف إليهم أعمالهم وهم
فيها لا ييخسون. أولئك الذين ليس لهم في الآخرة
إلا النار وحبط ما صنعوا وباطل ما كانوا يعملون﴾
سورة هود الآية ١٥-١٦ .یعنی برآدم دنیانینگ چرایلیق
حیاتینی وبخشی زینتنی اراده قیلیب وآخرت نی اونوتسه دنیا
ده قیلغان عمل لرینی کامل نتیجه لیک قیلیب بروریمز. واولرا وقیلغان
ایشلریده زیان تارتمایدورلر. واولرا وقیلغان ایشلرایله دوزخ گه
توشوب همیشه عذابده قالورلر. وقیلغان عمل لری نینگ همه سی یوقلیب

آخرتده صحیح برفایده تفالسمایدورلر. وینه برآیت ده بوندا غ کلیدو.

وقال تعالى: ﴿من كان يريد العاجلة عجلنا له فيها ما نشاء لمن نريد ثم جعلنا لـه جهنم يصلاها مذموما مدحورا. ومن أراد الأخرة وسعى لها سعيها وهو مؤمن فأولئك كان سعيهم مشكورا﴾

الإسـراء: ١٨-١٩ . بوآیت لرنینگ قیسقچه معناسی: بیرآدم الدراب الدراشلیق حیاة دنیانی اراده قیلسه بیزخوالغان کیشی لرگه ایززگان نرسه سی نی کامل قیلیب بورمیسز. اوندا غ آدم نی دوزخ غه تاشلایمیز اوندا غ خیجالانغان حالت ده عذاب قیلانیدو. برآدم قیلغان ایشلاریده آخرت نی والله تعالی نینگ رضاء سینی ایزدلیسه والله تعالی نینگ برلکیگه ایشانیب توروب ایش قیلسه اوندا غ آدم قیلغان عمل لریده یخشی نتیجه گه ادلاشیدو. وقیلغان عمل لری دین خرسند بولیدو. وصحیح حدیث ده کلدی قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: قال الله تعالى «أنا أغنى الشركاء عن الشرك من عمل عملا أشرك معي فيه غيري

ترکته وشرکه » بو حدیث قدسی دور الله تعالی ایتادور من همه
شریکلردین غنی و بای دورمن و مینینگ صحیح پرشریک گرحاجتیم یوق
دور. برآدم قیلغان عمل وعبادت لریده مننگه برادنی شریک قیلغان
بولسه او آدم نی شریکی بیلان قیورمن . وشرکی بیلان قیلغان
عمل لری نینگ اجر وثوابنی شریکی دین تافیب آلسون . دیب وقیامت
کونیده او شریکلر هیچ نرسه گه از قاتمایدور. حج قیلیشنی اراده قیلغان
آدم أهل طاعت أهل تقوی و پرهیزگار نمازخان و دینی عالم کشی
لر بیلان همراه بولوب حج قیلسون و دیوینینگ آدم لر بیلان همراه بولمسون
وفاسق آدم لر بیلان هم همراه بولمسون . وحاضرقی وقت لرده کوب
حاجی لر ایکی حرم نی حج قیلورمیز دیب یورتیدن تجارت وسوداگرچیلیک
نی نیت قیلیب کوب پل ومال آلیب کلیب مکه مکرمه ومدینه منوره
گه کلیب کعبه معظمه نی طواف قیلغان أورنیگه بازارلرنی آیلاندورلر.
ودکانلرنی آختاریب نیمه أرزان ونیمه قیمت دیب قیلیش مالده
فایده کوریب الله تعالی نی ذکر قیلیب کعبه معظمه نی طواف قیلغان
نینگ أورنیگه تجارت آلماق ساتماق نینگ فکریده بولوب ایکی حرم

شریف ده اوتکاز گان عزیز قیمت لیک وقتینی فانی دنیاغه ایشلا
تیب آخرت نینگ اجر و ثواب لری دین فروغ قالیدورلر. ای عزیز
برادرلریمیز مدنیت دوره نی وشوم لیق وفاجعه لیک وبدبخت لیک
دوره لرنی کوروب اوتکازدوق. زورکاته چونگ بای لرنی ههم
کوروب اوتوک. اوبای لر بای بولغان سبب بیلان شو مدنیت
دوره نیمه بلا، وجفا لرنی تارتیب کیتی. خارلیق وزارلیق غه گرفتار
بولوب او زور بایلیق لر بولسه دین چقیب وبایلیق غه اوبدان تویاب
آتابابا سیدین قالغان زور بایلیق لر داوزی جمع قیلغان فل لر
دوزخ داکه بیلان دچیان دیک تازه چاقیب وجمع قیلغان زور بای
لیق لر داو بدان یاسا غان آیوان سرای لر وباغ وبوستان لر،
بیلقه آتلر وایشکلر وقوی قوتازلر، بولرنینگ ههمه سینی تاجروب بریب
ههم قوتولالمای غریب بولوب کهن آلالمای شیبوکینگ زمین لر تارجلیق
قلیب وکمبغل لرنینگ آرامده کون کچورگنینی کوروب وای بیز لر ههم
شیبو کمبغل لردک بولغان بولساق بیز لرگه بونداغ زور خفالیق لر وجفا،
ومشقت لر کلمس ایدی دیب آه قلا تارتیب تورغانی نینگ اوستی گه

بو بایلر بای بولغان سبب دین تورمغه آلینب تولاراقی تورمده اولوب
کیتی لر. بایلر تورمده که وقتلرده قیناتیلیب ویا آولوب قالغاندین کیین
بای لرنینگ اصل دهقان لرینی حقیر کوروب وخالاب وکمبغل وفقیر
لرنینگ خونیتی ایچگان خونخور ظالم بایلر نینگ عنصرلیق اولادلری دیب
قنا غه قوشمای هر خیل تو قو مه گناه لرنی قیدوب یگلی آتش وکیکلی
کییم تتقالمای خار وزار یوریگانینی کوز میز بیلان کوروب اوتوق .
ای عزیز حاجی برادر لر میز ! اونگاکی سدنیت دیب آتقویغان شوم
لیق و فاجعه قرالیق ظلم گر لیک استبدا دلیک انسانیت سیز لیک وحشیانه
خود پرست لیک صیح یر دنیاده یوق ، کاج تاد تو سیاست آلدیمیز
دین تجربه وسناق بولوب اوتدی ، شبو فاجعه لرنی خاطرلاب و
یادیمیز گه کیچوروب ایکی حرم شریف گه یتیشگان اولوغ شرافت نی
غنیمت بیلیب و مقدس جای لرنینگ قدر و قیمتی نی وشرفی نی
تقدیرلاب والله تعالی نینگ بیزگه بیرگان بو اولوغ نعمتی نی بیلیب و
خرسند بولوب بش وقت نماز لرنی اوز وقتیده جماعت بیلان اخلاص
ایله اوقوب اوتینگ دین باشقه وقت ده مکه مکرمه ده اقامت

قلیب تورغان وقتیمزنی بیک قیمت لیک تاپیلمای دورغان وقت
لیقینی بیلب اوعزیز وقیمت وقتنی قولیمزدین بربب آتمای بیک
غنیمت بیلیب بازارلرنی تجارت وسوداگرچلیک قلورمیزدیب
طواف قیلیب چوررگیلگان نینگ اورنیکه اولوغ حرم شریف نی
یوتمالمایدورغان آخرت نینگ تجارتینی قولیمزدین بربب آتمای
عزیز وقیمت لیک وقت میزنی حرم شریف نی قدر وحرمتی نی و
تعظیرلاب کعبه شریف نی طواف قیلیب وآبلانیب وحطیم شریف
اخلاص ایله نماز اوقوب قرآن تلاوت قیلیب ذکر وتسبیح وتهلیل
ایتیب آخرت لیک فایده لرنی تاپیب آلایلی، ومدینه منوره ده تورغان
وقت لری میزده فرصت نی بیک غنیمت بیلیب بش وقت نماز
لرنی حرم شریف ده جماعت بیلان ادا قیلیب، اندین کیین
روضه مطهره ده دعا قیلیب وقرآن تلاوت قیلیب وذکر وتسبیح
وتهلیل ایتیب وقیلغان گناه لری میزگه توبه تضرع قیلیب وسهو
وخطالری میزدین مغفرت تیلاب آخرت غمی وفکریده بولوب
فانی عالم نی تعیوب باقی عالم نینگ حسنات وثواب واجرلری گه سعی وکوشش

آخرتده فایده بریدورغان عمل لرگه کوشیش قیلسونلر.

عزیز برادرلری میز آگاه بولسونلرکه یورت میز بارغان وقتده تجارت وصنعت وصناعت ودهقان چلیق قیلغانی بولیدو. اما ایکی حرم داکه فضیلت لرنی هیچ قیردین تاقلی بولمایدور. وینه حج قیلیش نی اراده قیلغان آدم لرحج وعمره نینگ مسئله لرنی اقوب بیلگانینی بیلگان لردین سوراب هر بیر عمل لرنی بیلیب توروب قیلیش لازم. او تومبیل ویا ماشینه ویا ایرفلان ویا تُرگه میناد ورغان وقت لرده الله تعالی نی یاد قیلیب صدق دل ایله سبحان الله نی اوچ قیتم اوقوب اندین کیین بو آیه کریمه نی اقوسونلر ﴿سبحان الذي سخر لنا هذا وما كنا له مقرنين وإنا إلى ربنا لمنقلبون﴾ سورة الزخرف آية ١٣ بو آیه کریمه نینگ معناسی انسان میناد ورغان نرسه لر، آط، ایشک، تچیر دلتوگه وچونگ ویا کچیک ماشینه لر، ویا مایز ویا ایرفلان ویا دنگیز فرقوت وآوت لوق کیمه لرگه مینگان وقتده مناشو مینادورغان نرسه لرگه اشارت قیلیب توروب: مناشو بیز میناد ورغان نرسه

لرنی الله تعالی بیزلرگه آسان قیلیب بیردی. بیز اول الله تعالی نی پاک
لیق غه نسبت بیریب، بیز انسانلر بونداغ چونگ وکوچ لوق نرسه
لرنی آسان قیلیب وتحت تصرف ییزده قیلیب بیرگان تنگری بیزنی
پاک لیک ایله یاد قیلیب تعظیملایمیز، یعنی همه عجز ونقصان دین پاک
دیب اعتقاد قیلورمیز. والله تعالی اوز فضل ومرحمتی دین بیزگه آسان
قیلیب بیز نینگ تصرف ییزده قیلیب بیرمگان بولسه بیز بونداغ چونگ
قوت لیک وکوشلوق نرسه لرنی تصرف قیلیب سفر قیلالماس ایدوک
وبیزلر اولگاندین کیین الله نینگ اذنی ایله تیریلیب الله تعالی طرفی
گه قایتیب بیرمک اوچون قایتیمیز. مسئله بونداغ بولغاندین کیین
الله تعالی نینگ بیز انسانلرگه بونداغ زور نعمت لریگه حمد وشکر
وثناء ایتیب همیشه الله تعالی گه بیوسنوب صدق دیل ایله قبول
قیلیب وتوساقلریدین یانیب طاعت وعبادتیده بولیش بیز
انسانلرنینگ مهم واجب لری بیزدین دور. آندین کیین بو
دعالرنی اوقوش لازم: (اللهم إني أسألك في سفري
هذا البر والتقوى ومن العمل ما ترضى. اللهم

هون علينا سفرنا هذا واطو عنا بعده، اللهم أنت الصاحب في السفر، والخليفة في الأهل، اللهم إني أعوذ بك من وعثاء السفر، وكآبة المنظر وسوء المنقلب في المال والأهل) أخرجه مسلم من حديث ابن عمر رضي الله عنهما. بو حديث نینگ معناسی: یا الله بو سفریمیزده بیزگه یخشی لیق وپرهیزگارلیق نی عطا قیل وسین راضی بولودورغان عمل لرنی سورای من بیزنینگ بو سفریمیزنی آسان قیلیب بیرگیل. وبیزگه اوزون یول لرنی یقین قیلیب بیرگیل. ویا الله بو سفریمیزده اوزونگ بیزگه همراه دورسین واصل بیزنی اوزونگ خبر الغوچی دورسین. یا الله سفرنینگ مشکل وقیین چیلیق لری دین ساقلاغیل. وبیزلرگه یوزلانیدورغان یمان ایش لردین وغم واندیشه لیک لردین محافظت قیلغیل. وبیز تمیز ده قالیدورغان عیال لریمیزنی ومال وملک لریمیزنی اوزونگ ساقلاغیل، وعیال ومال وملک لریمنی اوزونگه تاپشوردیم. وینه حج قیلیش نی اراده قیلغان آدم سفرداکه وقت لریده بیش وقت فرض نمازنی جماعت

بیلان هر نماز نی أوز وقتی ده اداء قیلسون . والله تعالی نی یاد قیلیب ذکر و استغفار بیلان بولسون . و قرآن تلاوت قیلیب و معناسی نی تفکر قیلیب اویلاسون . بولا بولماس گپ سوزلردین تیلینی بیغسون . ولازم ایمس ایش لرنی قیلیشدین اوزینی توسون . و تولہ ملطایبه چاق چاق قیلیش مسون . وگپ توشوپ سخن چین لیک قیلمسون . و همراه لری بیر ایش نی قیلالماس قالسه مسخره قیلیب عیب قیلمسون . و همراه لریگه همیشه بخشی لیق قیلسون . دیمان لیق قیلمسون . و خدمتی ده بولسون . اغیر لیقینی کتورسونلر . و قدرتی یتکان مقدارده همراه لری گه حکمت بیلان و چرایلیق سوز بیلان نصیحت قیلسونلر .

« باب »

(میقات گه کلگانده حاجی لرنینگ قیلادورغان عمل لری نینگ بیانی) ؛

حاجی لر میقات گه کلگانده یعنی احرام باغلا لایدورغان جای نه کلگانده

غسل قیلماق وخوش بوی ایشلاتمک مستحب دور. وپیغمبر علیه السلام احرام باغلایدورغان جای غه کلگانده یعنی مدینه منوره نینگ میقاتی حاذرتی وقت دعا آبار علی دیب اتایدورلر شیو جای گه کلگانده تکیلگان کییم لری نی قیتوب، غسل قیلیب وخوش بوی ایشلاتیب لاندین کیین احرام کییم نی کیسونلر. احرام کییمی، ایکی قرچه آق رخت حر بری ایکی متر دین بولسون. بریده بدن نینگ آستین طرفی نی یوگیبالسون. اندا غ کی عائشه رضی الله عنها دین ثابت بولدی. عن عائشة رضي الله عنها قالت: «كنت أطيب رسول الله صلى الله عليه وسلم لإحرامه قبل أن يحرم ولحله قبل أن يطوف بالبيت» معناسی، عائشه رضی الله عنها ایتی، من پیغمبر علیه السلام غه احرام غه کریش دین ایلگری عطر وخوش بوی تقدیم قیلور ایدیم. واحرام دین چیقاندین کیین طواف زیارت قیلیش دین ایلگری خوش بوی تقدیم قیلور ایدیم. وپیغمبر علیه السلام خوش بوی ایشلاتور ایدی. وحج سفریده عائشه رضی الله عنها حیض یعنی عادت کوردوب قالغاده پیغمبر علیه السلام

عائشه رضی الله عنها نی عمره گه احرام باغلاشغه بویوردی. واسما بنت عمیس رضی الله عنها ابوبکر رضی الله عنه نینگ خاتون لری آبار علی دیگان جای غه کلگانده تولد توغدی بوکشی نی غسل قیلیب عمره گه احرام باغلاب پاکیزه لیقغه رعایه قیلیب اوزنفسیگه خام دیک بیر نرسه نی باغلاب الیشغه بویوردی. وبونینگ دین معلوم بولدی کی، عادت کوروب قالغان ویا نفاس دار خاتون کشی حج قیلیشنی اراده قیلیب احرام باغلایدورغان جای غه کلسه حج گه احرام باغلاب حج عمل لرنینگ همه سینی برابر ادا قیلادور. وپاکیزه بولغاندین کیسن حج طوافی طواف زیارت قیلیدو. وعمره قیلیدو. ومیقات گه کلیب احرام باغلاشنی اراده قیلغان آدم بوروت وتیرناق لری نی آلسون وقولتوق توکلرینی آلسون. وعورت لری نی یوقلاب پاکیزه قیلیش غه بویوردی. آنداغکه صحیح البخاری وصحیح مسلم نینگ ابوهریرة رضی الله عنه دین روایت قیلغان حدیث ده ثابت بولدی. قال أبو هريرة رضي الله عنه قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «الفطرة خمس: الختان والاستحداد

وقص الشوارب، وقلم الأظفار ونتف الإبط وحلق العانة ألا تترك أكثر من أربعين يوما»

معناسی؛ بش ایش پیغمبرلرنینگ سنتی دور، ختنہ قیلماق و سنت قیلماق، وبورو تینی آلماق، وترناقلری نی آلماق، وقولتوق نینگ توکلری نی یولماق پیغمبر علیهم السلام لرنینگ سنتلری دور.

حلق العانة یعنی سنت قیلماق قرق کوندین آشیب کیتمسون. وامانسائی نینگ روایتی ثابت بولدی. احرام کیرگاندین کیین خا أرکشی ویا خاتون کشی باشیدین وساچلریدین هیچ برنرسه آلمسون. واما سقالیدین برنرسه آلیش ویا جوشوروش وقرقیش هر وقت حرام دور. سقالنی کامل قیوش واننیگ دین هیچ برنرسه آلماسلیق واجب دور.

عبدالله بن عمر دین روایت قیلینغان صحیح حدیث ده ثابت بولدی؛ انه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «خالفوا المشركين وفروا اللحى وحفوا الشوارب» پیغمبر علیه السلام أیتی؛ مشرک وکافرلرگه مخالفت قیلیب سقالینگلرنی اوستورونگلر وبوروتلرینگنی آلینگلر

وحاضرقی زمان لرده معیبت لربیک کته بولوب کتکه لی تورددی . و
آدم لرسقال قویوش لیق سنت گه مخالفت چیلیک قیلیب سقال لری
نی قیرقیب ویاحمه سینی چوشوروب الله تعالی دین قورقمای پیغمبر
علیه السلام نینگ سنت لری گه عمل قیلمغان آدم لرنینگ حالی گه
وای . سقال چوشوروش اگرچندی کہ گناه کبیره دین بولمای گناه صغیره
لردین بولسمو بتون عمریده سقال چوشوروب یوریش گناه صغیرگه دوام
قیلغان بولدی . وگناه صغیره گه دوام قیلماق لیق بیلان بوکچیگ گناه
چونگ گناه لرگه اوریلیدد . گناه کبیره دین توبه قیلمای دنیادین کتسه
بونداغ آدم نینگ حالی قیامت ده بیک یماندور . وسقال قویمای
سقالینی کونده چوشوروب کافرلرگه ویاخاتون کشی گه اوخشاب تالیدور
وبعض اهل علم لرومدرس لرسقال چوروش معیبت گه مبتلا بولوب
قالدی . یوبولسه اهل اسلام ایچیدا کته ورز معیبت دور . انا
لله وانا الیه راجعون . وبیز کریم ورحیم الله تعالی دین تلای میز بزلرگه
ودنیاداکه حمه مسلمان لرگه پیغمبر علیه السلام نینگ سنت گه عمل قیلیش
غه توفیق وهدایت بیرسون آمین . والله تعالی دین حمه مسلمان لرگه

هدایت ونصرت تلاییمز. آمین. حسبنا الله ونعم الوكيل ولا حول ولا قوة إلا بالله العلي العظيم.

احرام باغلاش فی اراده قیلغان دین کیین ایکی فرچه آق رخت ایلیب هر بری ایکی متر ویا بیر یریم بولسون. بر فرچه سیده بدن نینگ آستین طرفی نی وینه بیر فرچه سیده بدن نینگ یوقاری طرفی نی اوراب آلسون. آق رخت بیلان احرام باغلماق علیحده سنت دور. بدن نینگ اوستون طرفی نی یوگاید ورغان آق فرچه موت فی عرب حیده رداه دیدور. وبدن نینگ آستین طرفی نی اورایدورغان فرچه نی ازار دیدور. بیر ردار و بیر ازار وایکی کفیش بیلان احرام باغلماق سنت دور. امام احمد رحمه الله نینگ روایتی ده ثابت بولغان حدیث بو نداغ کلیدور. قال رسول الله صلى الله عليه وسلم:

«وليحرم أحدكم في إزار ورداء ونعلين»

معناسی: بیر ازار و بیر ردا و ایکی کفیش بیلان احرام باغلاسون دیمکدور.

«باب»

خاتون كشى گه تمايداغ رخت آق سو ويا يشيل موقيسى ميسر بولسه
شو نينگ بيلان احرام گه كيرسه جائز. وخاتون كشى نينگ اركشى گه
أوخشه احرام باغلاشى جائز ايمس وخاتون كشى اوزينى اركشى گه
أوخشاتيب احرام غه كيريشى ويا كييم كيپشى حرام دور. وأما بعضى
عامى لرنينگ خاتون كشى لرگه قرا ويا يشيل رنگ لرنى اختيار قيليشى
بوسوزگه صحيح دليل يوق دور. وبدن لرني پاكيزه قيليب وغسل قيليب
واحرام باغلاب بولغاندين كيين أوزى اراده قيلغان عبادت نى
نيت قيلسون. ونيت توغرى لوق پيغمبرى عليه السلام: «إنما
الأعمال بالنيات وإنما لكل امرىء ما نوى»
يعنى عمل لرنينگ قبولى نيت گه باغلى دور. وهر انسان نينگ نيت
گه قراب اجر وثواب يازيليدور. وحج وعمره عبادتى نى لفظا بيلان
نيت قيليشى سنت دور ونيت قيلغان آدم اللهم لبيك حجا ديب
حرم دليده وتلى بيلان نيت قيلادو. عمره عبادت نى نيت قيلغان

بولسه یا الله من بو عبادتیمده عمره عبادتنی نیت قیلدیم دیدور . واگر حج نیت قیلغان بولسه یا الله من حاضر عبادتنی اداقیلماقنی اراده قیلدیم دیب دیلیده نیت قلیب وتیلی برلان ایتادور . چونکه پیغمبر علیه السلام شونداغ دیب نیت قیلغان .

ماشنه که ویا اوتوم بیل ویا کمه ویا فرخوگه و یا ایرفلان که حجتیب بولغاندین کین لبیک أوتب نیت قیلش لازم . وپیغمبر علیه السلام آبار علی دین یعنی میقات دین بیت الله الحرام طرفیگه منگلش وقتیده توگه سیگه منیب بولوب لبیک أیتغان . وبو خصوصده اهل علم لرنینگ قول لاریده صحیح راق قول شول بیز بیان قیلغا سوز دور . حج ویا عمره عباد تده تلفظ بیلان نیت قیلماق سنت دور . وحج وعمره عبادت دین باشقه عبادتلار ده دلیده نیت قیلش واجب وتلیده نیت قیلماق بدعت دور . مثالکه من فلان نمازنی موینچه أوقوی من

دیب تیلی ایله نیت بدعت دور . وعبادت نیتینی قیس
عبادت اولسون تیلی بیلان ایتب مثال گه من فلان
نمازنی مونچه رکعت قبله گه یوزومنی قیلب أوقیمن دیب
تیلی ایله آواز بیلان نیت قیلماق بدعت دور . وجایز
ایمس دور . نیت دل وکونگل نینگ فعلی دور تیل نینگ
فعل ایمس دور . وتیل بیلان نیت مشروع بولسه ایدی
پیغمبر علیه السلام امت لاریغه فعل بیلان ویا قول بیلان بیلدرور
ایدی . وسلف صالحین لار بونینگ غه عمل قیلور ایدیلر
وتیل بیلان وتلفظ بیلان نیت قیلیش پیغمبر علیه السلام
ویا اصحاب لاریدین روایت کلما گاندین کین تیل بیلان
نیت قیلماق بدعت ایکان نینگ ثبوتیده هیچ شک یوق
دور . بو بدعت بارسیده ایکی صحیح حدیث گتابدر روایت
قیلنیغان حدیث نینگ عبارتی مونداغ کیلور «وشر
الأمور محدثاتها وكل بدعة ضلالة»

دین وعبادت ایشلر گه   دین وعبادت ایشلر گه

تعلق سلفِ صالحین لردین کیین پیدا بولغان ایش لرنینگ همه سی
بدعت دور. وهمه بدعت لر و ضلالت وگمراه لیق وحق یول دین
آزیب کیتمک دور.

«باب»

احرام باغلایدورغان جای لرنینگ اسم لری نینگ بیانی

احرام باغلایدورغان جای لر بیش دور، اَولقیسی: اَصل مدینه نینگ
میقاتی ذوالحلیفه دیگان جای دور. وعمومی خلق لر حاضرقی کون لرده آبدِ
علی دیب آتای دور لر. وایکی نچیسی جحفه نامليق جای دور. وبو جای
شام طرفی دین کلگان حاجی لرنینگ میقاتی دور. وبو جای حاضرقی
وقت ده خراب بولوب کیتگان. وبو جای رابغ دیلیدورغان جای غه
یقین دور. وبو نینگ غه قراب رابغ دین احرام باغلاسه هم جائز.
اوچ نچی سی (قرن المنازل) دیگان جای دور. بو جای اَصل
نجد نینگ میقاتی دور. وبو میقات نی سیل کبیر دیب آتایدور. و
تورت نچی میقات یلملم دیگان جای دور. وبو جای اصل یمن نینگ
میقاتی دور. وبیش نچی میقات، ذات عرق دیگان جای دور، وبو جای

أصل عراق نینگ میقاتی دور. ویو احرام باغلاید ورغان جای لرنینگ
اسم لری نی پیغمبر علیه السلام تعیین قیلیب. بیرگان وشبو ذکر قیلینغان
میقات لرنینگ أصل لری یوقاریده ذکر قیلینغان جای لردین احرام
باغلاید ور. وباشقه جای لردین کیلگان آدم لر شبو ذکر قیلینغان
میقات لرنینگ بیری دین أوتسه یو أوتکان میقاتی دین احرام باغلایدور.
ویو ذکر قیلینغان جای لردین بریدین حج ویا عمره عبادتی نی نیت قیلیب
اوتکان آدم گه احرام باغلاماق واجب دور. ویا حج عبادتی نی
نیت قیلیب اندین کیین أو مذکور میقات لردین احرام گه کیرجای اوتوش
حرام دور. وعمره ویا حج عبادتی نی نیت قیلیب زمین اوستی دین
یوروب کلگان آدم ویا هوا دین ایرپلان بیلان کلگان آدم مذکور
بولغان میقات لردین احرام باغلاپ کلیش واجب. چونکه پیغمبر علیه
السلام مذکور جای لردین بریدین احرام باغلاش غه بویریب ایتی،
«هن لهن ولمن أتى عليهن من غير أهلهن
ممن أراد الحج والعمرة» معناسی، حج نی ویا عمره
نی نیت قیلغان آدملرگه مذکور جایلر شو یرنینگ أصلی نینگ إحرام باغلایدور

غان میقاتی دور. و یا شقه جای لردین کلیب مذکور میقات لرنینگ
بریدین او تسه شونداغ آدم گه احرام باغلاشی واجب. حج و یا عمره
نی نیت قیلیب ایرفلان بیلان سفر قیلیشنی اراده قیلسه ایرفلان غه
چقیش دین ایلگری احرام لری نی حاضرلاب تیار قیلیب غسل قیلیب
اندین کیین ایرفلان غه چیقسون. و میقات گه یقین کلگانده
احرام لباسی نی کییب عمره نیت قیلغان بولسه: اللهم لبیک
عمره دیب دلیده نیت قیلیب تلی بیلان ایتسون. و یا حج
عبادتی نی نیت قیلغان بولسه اللهم لبیک حجا دیب دلیده
نیت قیلیب تیلی بیلان ایتسون. و اگر حج نینگ وقتی آز قالیب
وقت بیک یقین بولوب قالغان بولسه و یا وقت بیک آز
قالغان بولسه ایرفلان گه چیقیشدین ایلگری تورغان جایدین
احرام غه کریب آلسون. ولاکن میقات نینگ برابری گه کلگانده
و یا میقات گه یقین کلگانده لبیک ایتیب نیت قیلسون. و پیغمبر
علیه السلام غسل قیلیب و احرام لباسی نی کییب اندین کیین
لبیک ایتغان. و اسلامی امت لرنینگ همه سی گه حج و عمره

عبادت لرده و عبادت لرنینگ همه سیده وآداب واخلاق لرده
پیغمبر علیه السلام گه ایرگشیش واجب. بو نینگ دلیلی، قوله تعالی،
«لقد كان لكم في رسول الله أسوة حسنة»
بو آیه کریمه نینگ معناسی، الله تعالی مؤمن و مسلمان لرگه خطاب
قیلیب ایتادور ای مسلمان لر سیزلر همه ایش لرده پیغمبر علیه السلام
گه ایرگشینگلر و پیغمبر علیه السلام غه ایرگش سینگلر سیزلرگه یخشی
لیق بولیدو. و ینه پیغمبر علیه السلام نینگ حدیثی ده کلدی،
« خذوا عني مناسككم » یعنی حج و عمره نینگ احکام
و مسائل لرینی مندین آلینگ لردیب بویوردی و اما براآدم تجارت
ویا زیارت ویا که باشقه ویا که فوشته خدمتی اوچون مکه مکرمه گه
بارسه و عمره ویا حج عبادتی نی نیت قیلماي مذکور میقات لردین
اوتکان آدم گه احرام باغلاش واجب ایمس. و بو نداغ آسان
چیلیق دکینکر چیلیک مسلمان بنده لرگه الله طرفیدین کلگان
چونک رحمت دور. و بیز بنده بو آسان چیلیق لرنینگ قدر وقیمتی
نی بلیب الله تعالی گه کوب شکر و ثناء ایتیب بو یریقیده تورو ب

طاعتی ده بولیشی مینز واجب۔ عمره نی ویا حج نی نیت قیلمای بیسر
حاجت ویا باشقه بیر مقصد بیلان مکه مکرمه گه احرام سیز کریش
نینگ جائز ایکان لیکینی توبندا کی دلیل تائید قیلادو. آگاه
بولونگلر که پیغمبر علیه السلام مکه مکرمه فتح بولغان ییلیده باشی گه
حربی قورال کییب مکه مکرمه گه حج ویا عمره نی نیت قیلماسدین بلکه
فتح مکه نی اراده قیلیب احرام باغلمای مکه مکرمه گه اصحاب لری
ایله کیرگان. واما بیر آدم نینگ اوی میقات نینگ ایچیده
بولسه، جدة ویا ام سلیم ویا بحره ویا شرائع ده ویا بدر
ویا مستوره ده بولسه ویا میقات لر اطرافی ده بولسه بونداغ
آدم اوز منزلیدین احرام باغلایدور. و میقات گه باریب احرام
باغلاشی لازم ایمس. واما بیر آدم نینگ اوی میقات نینگ
تاشقاریده بولسه و میقات گه یقین جای ده بولسه بونداغ آدم
منزلیدن احرام باغلاسه هم جائز. ویا که میقات گه باریب
احرام باغلاسه هم جائز. ولکن اصل مکه عمره قیلیش نی
اراده قیلسه یقین راق حل گه باریب احرام باغلایدو. و مکه مکرمه

گه یقین جای تنعیم دیگان جای دور. تنعیم دین احرام باغلای
دور. وعائشه رضی الله عنها مکه مکرمه ده تورغان کون لرده
عمره قیلیشنی اراده قیلغانده پیغمبر علیه السلام عائشه رضی الله
عنها نینگ برادری بن أبی بکر رضی الله عنهما گه امر قیلغان که
عائشه رضی الله عنها بیلان حل گه باریب تنعیم دیگان جای دن
احرام باغلاب عمره قیلغان. بوندین معلوم بولدیکه أصل مکه ویا
واجب عمره نی قیلیب بولغان حج گه سا قلاب تورغان حاجی لر عمره
قیلیشنی اراده قیلسه تنعیم دیگان جای گه باریب تنعیم دین احرام باغلا
یدو. واما حج نینگ وقت کلگانده اصل مکه وتمتع طریقه ده حج
قیلیشنی اراده قیلیب اول عمره نی قیلیب بولغانلر حج قیلیش ایچون
حرآدم اوز منزلی دین احرام باغلایدور. وبو سوز جمهور علماء
لرنینگ سوزی دور. واما بعض آدم لر حج دین کیین تنعیم گه باریب
ویا جعرانه گه باریب احرام باغلاب کوب عمره قیلادورلر. واجب
عمره نی حج دین ایکری قیلیب بولغان. حج دین کیین لام عمره
قیلیشغه دلیل یوق. واما نفل عمره بولسه بیل نینگ هر سیده مستحب

دور. واما عائشه رضی الله عنها نینگ حج دین کین عمره قیلیشی پیغمبر
علیه السلام واصحاب لری عمره قیلغان وقت ده حیض وعادت
کوروب قالیب واجب عمره نی قیلالمغان. و پیغمبر علیه السلام
نینگ بویروقی ایله حج دین کین برادری عبدالرحمن همراه بولوب عمره
قیلغان. و برکشی نینگ شانی عائشه رضی الله عنها غه او خشر بولسه
حج دین کین عمره قیلسه بولیدو. حج دین اول عمره قیلیب بولغان
حاجی لر میز ثواب تغامیز دیب توله عمره قیلیب کوب چیلیک گه
مشقت قیدا قیلادو. و توله ازدحام و زحمت چیلیک گه سبب
بولیدو. و پیغمبر علیه السلام سنتی گه مخالف بولیدو.
والله تعالی همه میزگه سنت گه ایرگشیش گه توفیق وهدایت
برسون، آمین.

" باب "

بو بابده حج آیلردین باشقه وقت لرده احرام باغلایدور غان جایغه کلگان آدم لرنینگ حکمنی بیان قیلورمیز:

معلوم بولسون که مکه مکرمه نی زیارت قیلماق اوچون میقات گه کیلگان آدم نینگ حالی ایکی قسم بولیدو: (۱) حج آی لردین باشقه آی لرده میقات گه کیلیب دلیده عمره عبادتی نی نیت قیلیب تیلیده لبیک عمره دیدو. ویا اللهم لبیک عمره دیدو آندین کیین پیغمبر علیه السلام ایتقان تلبینی ایتادور: (لبیک اللهم لبیک لبیک لا شریک لک لبیک. إن الحمد والنعمة لک والملک لا شریک لک). تلبیه نینگ معناسی،

چاقیرغو چیمگه اجابت قیلیب من حاضر. ولبیک لری گه من حاضر من تیار دیگان بولیدو. یا الله حج توغریلیق داکیو یریق لریگه تیارمن حاضرمن. وجان ودلیم ایله قبول قیلیب عمل قیلیشقه حاضر من دیگان بولیدو. ولبیک کلمه سینی تکرار قیلیش تاکیدنی افاده

قیلادو. یعنی من صحیح تردد قیلماسدین عمل قیلیش غه حاضر
من دیگاننی بیلدریدو، محمد شاه معناسیده بولوب یعنی
یخشی صفت ایله یاد قیلماق الله تعالی گه خاص دور. یعنی الله
نی همیشه یخشی صفت ایله یاد قیلسا نیدو. والله تعالی نینگ عمومی
نعمت لری گه و تمام ملک لری گه اعتراف قیلغان بولیدو.
والله نی شریک دین پاک دیب اعتراف قیلغان بولیدو. وبو دیگان
لر نینگ بریگه تلبیه احرام باغلاغان آدم تا بیت الله گه یتکونچه لیک
تلبیه نی کوب ایتیسون. والله تعالی نینگ ذکریده بولسون. بیت
الله الشریف گه یتکاندا تلبیه نی توختاتیب بیت الله یعنی کعبه
شریفه نی یته قاتم طواف قیلسون. اندین کیین مقام ابراهیم ده
ایکی رکعت نماز اوقوسون. واندین کیین صفا و مروه نی یته قاتم ?
آیلانسون. اندین کیین باشی نی چوریتسون ویا قرقتسون.
وبو ذکر قلنغان مسئله لر بیلان عمره عبادتی تمام بولیدو. و
اوندین کیین احرام دین چیقادور. واحرام بیلان ممنوع بولغان
نرسه لر جائز بولیدو. (۲۰) وایکی نچی قسمی؛ حج آی لمرده

میقات گه کلگان ، وحج آی لر: شوال ، ذوالقعده وذوالحجه
نینگ اولیقی اونی دور. بو آدم حج عمل لری نینگ اوچ عمل لردین
بیرینی اختیار قیلادور. وا اوچ عمل لر: حج افراد یعنی عمره نی قو،
شمای یالغوز حج نی نیت قیلماق دور. ایکینجی سی حج تمتع دور یعنی
بیر سفرده ایکی عبادت نی آیریم قیلیب عمره عبادتی نی قیلیب بولوب
احرام دین چقیب تا حج وقتیگه احرام سیز توروب حج وقت کلگانده
حج گه احرام باغلاماق دور. واوچینچی سی: حج قران دور. یعنی
حج قران دیگان عمره نی حج گه قوشوب برلام ادا، قیلماق دور.
حج آی لری نینگ ایچیده عرفات کونی دین اول یوقاریده میقات
لر نینگ بیری گه یتیب کلگان آدم گه افضل یول. حدی بولمغان
بولسه میقات دین عمره گه احرام باغلاسون. وعمره عبادتی نینگ
یول لری نی یوقاریده بیان قیلیب اوتوک. چون که پیغمبر علیه السلام
اصحاب لری ایله حج اوچون مدینه منوره دین مکه مکرمه گه سفر قیلیب
مکه مکرمه گه یقین کلگانده صحابه لرگه قراتیب احرامینگ لرنی عمره
احرامی قیلینگ لر یعنی بو احرامینگ لر عمره احرامی بولسون دیدی.

واحرامنی عمره اُچون بولسون دیدی، واحرام نی عمره اچون ٦
قیلیش غه تاکید قیلدی. واوزی بیلالان مدینه منوره دین
هدی آلیب کلمگان صحابه لر مکه مکرمه گه یتیب کلیب عمره قیلدی لر.
وطواف وسعی قیلیب ساچ لرینی آلیب پیغمبر علیه السلام نینگ
اُمری فی قبول قیلیب احرام دین چیقدیلر. واما اوزی بیلالان
بیرگه مدینه منوره دین هدی آلیب کلگان لر احرام دین چیقسون
لر. وحجنی تمام قیلیب بولوب ایری نینگ اون ییتی کونیده ذبح
قیلیب وساچینی آلیب شیطان غه تاش آتیب بولوب اندین
احرام دین چیقسون لردیب امر قیلدی. وهدی آلیب کلگان
آدم لر حج گه وعمره گه احرام باغلاسون دیب اُمر قیلدی. وپیغمبر
علیه السلام مدینه منوره دین هدی آلیب کلیب حج وعمره گه بیر
احرام باغلاغان. واصحاب لری دین هدی آلیب کلیب عمره
گه احرام باغلاغان لرنی بو احرامینگ ارکه حجنی قشونگلر وحج وعمره
بیر بولسون. وقربان کونی سی احرام دین چیقینگ لردیب بویوردی.
وبیزه صحابه لردین هدی یعنی قربانلق آلیب کلگان لرنی خاص حج گه

احرام باغلاغان لرنی احرام بیلان توروب قربان لیق قلادورغان کونی احرام دین چیقینگ لردیدی. ویا الغوزعمرونی قوشمای حج قیلغان آدم لریعنی حج افراد قیلغان لرویم حاجی لرأون ییخی آی قربان لیق کونیده احرام دین چیقادرلر. واگر احرام باغلاغان آدم کسل دین ویا دشمن دین ویا باشقه بیرنرسه دین قورقسه احرام باغلاغان وقتیده شرط ایتسون. وآیتسون؛

اللهم لبيك عمرة فان حبسني حابس فمحلي حيث حبستني، معناسی؛ یا الله من عمره قیلیش نی اراده قیلدیم، اگر بیر نرسه یولیم نی توسوب آلسه من شوجای ده احرام دین چیقامن دیب شرط قیلسون سماد ایولدین توسولوب قالسه توسولغان جایی ده احرام دین چیقادور. ویوشرط نینگ فائده سی حرم شریف گه یتمای توروب احرام دن چیقسه بونداغ آدم گه هیچ نرسه یادم جبر ویا باشقه جزاء لازم کلمایدور. شرط ایتکان سبب بیلان جزاء لازم بولمایده. بو مسئله نینگ دلیلی ضباعة بنت الزبیر رضی الله عنها نینگ حدیثی دور؛ انها قالت:

یا رسول الله من حجنی نیت قیلدیم ومن کسل دورمن فقال لها النبی
صلی الله علیه وسلم ؛ (حجي واشترطي أن محلي
حيث حبستني) بو حدیث شریف نینک معناسی بو صحابیه
رضی الله عنها من حج نیت قیلدیم ومن کسل دورمن دیدی و پیغمبر
علیه السلام آیتی، سین شرط قیلغیل من قیرده توسلوب قالسام
شو جای مینینگ محلیم دور دگیل دیدی، اگر بو شرط بلان سبادا توسولوب
قالسه صحیح . بیر جزاء لازم بولمایدور.

باب

بو باب ده بالغ بولمغان کچیک بالا حج قیلسه فرض حج
گه حساب بولور مو دیگان سوال غه جواب بریدو .

بالغ بولمگان کچیک بالا اغول ویا قیز قیلغان حجیسی صحیح بولیدو،
ولکن کچیک لیک ده قیلغان حجی حجة الاسلام یعنی فرض حج گه حساب
بولمایدور . وشو بالانی حج قیلدورغان کشیگه اجر وثواب بولودور .
بونینک دلیلی صحیح مسلم نینک عبد الله بن عباس رضي الله عنهما دین روایت

قیلغان حدیثی دور. عن ابن عباس رضي الله عنهما
قال أن امرأة رفعت إلى النبي صلى الله عليه
وسلم صبيا فقالت: يا رسول الله ألهذا حج،
فقال: «نعم ولك أجر» معناسی: بر خاتون کشی بر
کچیک بالرنی کتوروب کورسته‌ب شو کچیک بالرغه حج بارمودیب
سوراغانده نعم دیسینگنه هم اجر بولیدو دیب جواب بیرگان. وصحیح
البخاری ده السائب بن یزیددین روایت قیلنغان حدیث بونداغ
کلیدو، السائب بن یزید آیتی من یتی یاشده تمتع ده منی پیغمبر علیه السلام بیلان
برگه حج قیلدوردیلار. و شونینگ اوخشه کچیک اوغول باله ویا
کچیک قیز باله حج قیلدوریلسه ویا قل ایرکشی ویا قل خاتون کشی حج
قیلسه فرض حجگه حساب بولمایدور. بونینگ دلیلی عبدالله
بن عباس نینگ حدیثی دور. وان عبد الله بن عباس
رضي الله عنهما قال ان النبي صلى الله عليه
وسلم قال «أيما صبي حج ثم بلغ الحنث فعليه أن
يحج حجة أخرى وأيما عبد حج ثم أعتق فعليه

حجة أخرى» بو حدیث فی ابن ابی شیبة والبیهقی روایت
قیلغان صحیح حدیث دور. أندین حج قیلدوریلغان کیچیک باله
أوغول بولسون ویا قیز سنبو باله فی حج قیلدورغان کیشی بو باله غه
احرام کایدوروب بو بالهنی أوچون تلبیه آیتادور. بو باله شو نینگ بیلان
احرام گه کیرگان لر نینگ قیتاریدین بولیدو. بو باله غه احرام ده ممنوع
بولغان نرسه لر ممنوع بولیدو. و قیز باله لر نینگ حکمی هم شونداغ
بولیدو. و تل بیلغان تقل لیق وقتیده حج قیلغان بولسه و
اوندین کیسن آزاد بولسه و آزاد بولغاندین کیسن حج فرض بولغان بولسه
فرض حج نی اداء قیلادو. و أولتی تل لیق وقتیده قیلغان حجی
فرض حج غه حساب بولمایدو. و حج قیلدورغان کیچیک باله لر نینگ
بدن لری و کییم لری طواف وقتی ده پاکیزه بولیشی لازم. و طواف
نماز گه اوخشایدو و نماز نینگ صحیح بولیشی گه طهارت پاکیزه لیق شرط
دور. و حج قیلدورغان کیچیک باله أوغول بولسون ویا قیز سن تمیز
لیق حالت ده بو باله لر نینگ ولی لری نینگ اذنی ایله احرام
کایکوزیلیدو و احرام گه کیریش وقتی ده احرام نینگ سنت لر نینگ

بیره سی نی أدا قیلادور . و أو کچیک باله لرنینک
ولی سی أتاسی ویا أناسی ویا باشقه بر کیشی
بولیدو . واو کچیک باله قیلالمایدورغان ایشلرنی
ولی سی قیلیب بریدو . وتاش أتادورغان ایشلرنی
وقربان بیش ایشلرنی ولی سی قیلیب بریدو . أوکچیک
باله عرفه ده توقف قیلیش ومزدلفه ده تونودورغان ومنی
ده تونودورغان ایشلرنی ولی سی بلان برگه قیلادو . وطواف
وسعی دین عاجز کالسه أو باله لرنی کوتوروب طواف
وسعی قیلدوریلیدو . واو کچیک باله نینک ولی سی
باله سی نی کوتوروب برگه طواف وسعی قیلسه برتاقم
قیلغان طواف وسعی سی أوزی و باله اوچون کفایه
قیلادو . واما بو کچیک باله نینک ولی سی أوزی اوچون
بر طواف ویناکچیک باله اوچون علی حده بر طواف
قیلیش افضل دور . واما اوکچیک باله لرگه احرام کیدوروش
او باله نینک ولی سی گه واجب ایمس بلکه احرام او باله گه نفل
دور . واحرام کیسه اینینک أجر بولیدو واحرام کیسه هم هیچ
باک یوقدور .

"باب"

احرام باغلاغان کشیگه جائز بولودورغان وجائز بولمایدورغان ایش لرنینگ بیانی ؛

احرام باغلاغان دین کیین ایرکشی بولسون ویاخاتون کشی ساچ لری نی وتیرناق لرینی آلیش جائز ایمس وخوش بوی ایشلاتیش هم جائز ایمس . وایرکشیگه تیکیلگان کیم کیش جائز ایمس . وبدنیگه جافلاشیف تورادورغان فنیله یعنی توکونک لک دیک کیم لرنی کییش جائز ایمس . ایشتان وقونیگه اوتوک ویامیسه دیک نرسه کییش هم جائز ایمس .
وبدن نینگ آستین طرفی نی یوگاش گه برنرسه تاغال مسه ایشتان کییش جائز . واحرام باغلاغان آدم اوتوک ویامیسه یولوب احرام اوچون کتیش تاغال مسه اوتوک نینگ صوشوق نینگ آستین نی کسمس دین اوتوک ویامیسه سینی کییب آلسون .
وبوسوز نینگ دلیلی عبدالله بن عباس رضی نینگ صحیحین ده

روايت قيلينغان حديث دور. قال ابن عباس رضي الله عنهما أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «من لم يجد نعلين فليلبس الخفين ومن لم يجد إزارا فليلبس السراويل»

معناسي: كفيش تاپالمغان آدم اوتوكني كيب آلسون ازار تاپالمغان آدم سراويل يعني ايشتان كيب آلسون. عبد الله بن عمرنينك كفيش تاپالمغان اوتوكيني كسيب آتيب كيسون ديگان حديث منسوخ دور. و پيغمبر عليه السلام مدينة منورة دين سفر قيليش وقت ده احرام باغلاغان آدم نيمه كييد ور ديب سوال قيلينغان ده كفيش تاپالمغان آدم اوتوكيني كسيب آتيب كيسون ديگان. وأما حجة الوداع ده اگر خطبة سيده كفيش تاپالمغان آدم اوتوكيني كيسون واوتوكني كسيش گر بويورمغان. و أصول التفسير و اصول حديث و اصول فقه ده ثابت بولدي حاجت وقتيده بيان ني تأخير قيليش جائز ايمس ديب. و بونينك بيلان اوتوكني كسيب كفيش قلب احرام اوچون

کیسون دیگان حدیث منسوخ دور. واصول ده ثابت بولدی حکم
نی جاری قیلیش اخیرقی أمرگه قراشلقدور دیب. واگر أو توکتی
کسیتیش واجب بولسه ایدی پیغمبر علیه السلام اخیرقی حجة الوداع
داکی خطبه سیده بیان قیلور أیدی. وهم شیبق نینگ آستین گه کلیدور
غان أیاغ تمغالرنی کیسه صحیح باک یوقدور. چونکه بونداغ نرسه لرکیش
نینگ جمله سیدین دور. وعورت آجلیب قالمسون دیب بدن نینگ
آستین طرفی گه یا غلاغان احرام نی کمر دیک دیا که کمرگه او خشای
دورغان برنرسه بیلان باغلاب آلسه جائز دور. واحرام گه کرگان
ده غسل قلسه ویا باشنی یوسه هیچ باک یقدور. و حاجت
بولوب قالیب بدن لرینی یوم شلغ لیق بیلان قاشلاسه بونینگ گه
رخصت باردور. وقاشلاغان سبب دین باشی دین ویاسقالیدین
برتال ایکی تال سلوح تشوب کتسه هم صحیح باک یوقدور. واحرام گه
کیرگان خاتون کشی یوزینی یاپیش وقولیگه فیلی کییش جائز ایمس.
وامام بخاری رحمة الله علیه عائشه رضی الله عنها دین روایت
قیلغان حدیثی ده کیلدی: إنها قالت: «لا تنتقب

المرأة ولا تلبس القفازين» خاتون كشی احرام
ده یوزینی یاپمایدو وقولیگه فیلی کیمایدو. دخاتون کشی تیکیلگان
کییم لردین محرم سینی کییشی جائز. وکوپ آدم بار جای بولسه
یوزینی یاپیب آلسون. بو سوزنینگ دلیلی عائشة رضی الله
عنها روایت قیلغان حدیث دور؛ انها قالت «كان الركبان
يمرون بنا ونحن مع رسول الله صلى الله عليه
وسلم فإذا حاذونا سدلت إحدانا جلبابها من
رأسها على وجهها فإذا جاوزونا كشفناه»
بو حدیث ابو داود وابن ماجه نینگ روایتی دور. معناسی؛
عائشه رضی الله عنها ایتی: بیز حج یلی رسول الله صلی الله علیه وسلم
بیلان حج قیلغان وقت بیز ده بر سونچه خاتون بیلان تورار ایدوک و
بیر مونچه جماعت بیز نینگ اتور میزدین اوتسه بیز لر یودلری میزنی
یوزگیب الور ایدوک واو جماعت لر اوتوب کیتیب بولغاندین کیین
یوز میزنی اچار ایدوک. بو حدیث شریف دین شو بیلندور که احرام
کیگان خاتون لر جماعت بار یرده یوزینی یورگیب آلسون اجنبی

جماعت یوق یرده یوزینی آچیب اولتوروشسون. دارقطنی حضرت ام سلمة رضی الله عنها دین شونینگگه اوخشه حدیث روایت قیلدی. وخاتونلر أجنبی ایرکشی بارجایده یوزینی وایکی قولینی یوپمی الیسون. وخاتون کشی نینگ یوزی وقولی عورت دور. بو سوزنینگ دلیلی الله تعالی نینگ ﴿ولا یبدین زینتهن إلا لبعولتهن﴾ الآیه. سورة النور نینگ ۳۱-ینچی آیتی دور. معناسی: خاتونلر زینتلرینی ایرلریدان باشقه أجنبی کشی لرگه کورستمسون. وشک یوق که خاتون کشی نینگ یوزی وایکی قولی کاته زینتلریدین دور. وآیت کریمه حرم شونینگ غه دلالت قیلادور. قال الله تعالی:

﴿وإذا سألتموهن متاعا فاسألوهن من وراء حجاب ذلكم أطهر لقلوبكم وقلوبهن﴾ سورة الاحزاب نینگ ۵۳ اینچی آیتی دور. بو آیه کریمه بیلان الله تعالی ایرلرگه خطاب قیلیب آیتادورای ایرلر خاتونلردین برنرسه سوراسانگلر حجاب نینگ آرقه سیدین سورانگلر

بو نینگ بیلان سیزلر و أو خاتون لر نینگ دیل لری و سیزلر نینگ
دیلر ینگلر پاکیزە تورا دور. و تولە خاتون لر لیک و یا شی گر آلغان
نرسە یوز و م گر تگیب قالسون دیب بولمیک و یا رومال نینگ
تیگیگە پرزسە باغلاب آلادورلر بو نینگ گە صحیح دلیل یوقدور.
و اگر بو ایش شریعت دە بیشە دع بولسە أیدی پیغمبر علیه السلام
بیان قلر أیدی . و احرام گە کیرگان کشی أیر کشی بولسون و یا خاتون
کشی احرام لری کیر بولوب قالسە یوداتب کیسە و یا باشقە احرام
ینگوش لاب کیسە جائز. و أیر کشی رنگ دار رنگ دە احرام کیمسون
پیغمبر علیه السلام رنگ لیک نرسە احرام کیمش دین توسقان.
و احرام باغلاغان آدم جماع غە تعلق گف سوزلر نی و فسوق یعنی
الله نینگ أمری گە مخالفت چی لیک قلیشنی و آدم لر بیلان جدل
قلشیب بولابولماس ایشلردە کاچ لاشیب جدل قلیشنی تاشلاسون.
و أنینگ دین یراق بولسون. بو بارە دە الله تعالی أیتادور:

﴿الحج أشهر معلومات فمن فرض فيهن
الحج فلا رفث ولا فسوق ولا جدال في الحج﴾

الله تعالی ایتادور؛ حج آی لر معلوم مشهور آی لر دور و برکشی حج آی لر ده حج قیلیشنی نیت قیلسه اونداغ آدم جماع غه تعلق گف سوز قلیشدین والله تعالی گه عاصی بولوش دین وارششش جدل لردین یراق بولسون. وصحیح حدیث ده کلدی ((قال النبي صلى الله عليه وسلم: «من حج فلم يرفث ولم يفسق رجع كيوم ولدته أمه» معناسی برکشی حج نی اراده قیلیب حج گه باریب کلگونچه لیک جماع غه تعلق ویا برنجش گف سوزلرنی قیلمای وهر بیر الیشده وهر امرلرده واگرچند یکی نفس گه اغیر کلسیمو الله تعالی نینگ امرقومانیده وهر بر عبادت لرنی الله تعالی نی گرویب تورغان دیک کامل ادا قیلیب حج قلسه انا سی دین توغولغانده گناه دین پاک توغول غان دیک حج دین عمومی گناه لری دین پاک بولوب قیتادور. و فایده سی یوق مخاصمه ومجادله لرنی ترک ایتسون. وأماحق نی اظهار قیلماق أوچون ویا باطل نی رد قیلماق اچون احسن یول ایله مجادله قلیش سه صحیح باک یقدور. بلکه هر بر مسلمان هر بیر الیشده بو

نینگ عمر امر قیلینغان دور. قال اللہ تعالی: ﴿ادع إلى سبيل ربك بالحكمة والموعظة الحسنة وجادلهم بالتي هي أحسن﴾ سورہ النحل نینگ (١٢٥) آیتی دور. بو آیہ کریمہ علم وبلیم لیک کشی لرگر خطاب دور. یعنی ھر بر عالم کشی ھر بر مسلمان نی اللہ تعالی نینگ یولی طرفیگہ یوریشگہ حکمت و یخشی نصیحت بلان حتیرسون. وایر کشی باشینی یا فیش حرام بولیک ودفہ دیک نرسہ لرنی کیش حرام، بونینگ دلیلی عرفات کونیسی توگر سیدین یقلیب تشوب ألوب قالغان آدم گہ پیغمبر علیہ السلام بونداغ دیگان، ﴿اغسلوه بماء وسدر وكفنوه في ثوبيه ولا تخمروا رأسه ووجهه فإنه يبعث يوم القيامة ملبيا﴾ معناسی، بو توگہ دین یقلب وفات بولغان آدم نی خوش بوی نرسہ لر بیلان یویب آوزی نینگ ایکی احرامی نی کفن قلب دفن قلینگلر. و باشینی و یوزینی آچوق قیونگلر. اولکشی قیامت بولغانده تلبیہ أیتیب قوپادو. بو حدیث متفق علیہ حدیث لردین دور. و امام مسلم

نینگ لفظی دور وکونلوک دیک برزرسه فی سایه بند قیلیش و
آتومبیل غه وچونک وکیچیک ماشینه گه مینیش ده صحیح ممانعت یوق
دور. وکونلوک توتوش وچادرده اولتوروش ویا درخت آستیده
سایه داش لیق عذر رخصت بار. وصحیح حدیث ده ثابت بولدی،
أن النبي صلى الله عليه وسلم « ظلّل عليه
بثوب حين رمى جمرة العقبة » معناسی:
پیغمبر علیه السلام جمرة عقبة ده شیطان گه تاش آتغان وقت ده
احرام دیک برزرسه بیلان سایه قیلیب بریلگان وصحیح روایت ده
کلدی عرفات کونوسی پیغمبر علیه السلام گه استراحت قلماق أوچون
مسجد نمره ده چادر تکلیب بریلگان ، واحرام دمکی آدم گه صید قیلیش
وآو آولاش وانینک گه یاردم قیلیش وجانورلرنی اوز اوده سیدین
قوزغاش نکاح وجماع قیلیش ونکاح اوچون خاتون تیلاشیش وخاتونیغ
شهوت بیلان قوجاغلاش حرام دور. بونینگ دلیلی قال النبي
صلى الله عليه وسلم: «لا ينكح المحرم ولا ينكح
ولا يخطب» احرام گه کیرگان آدم گه جماع قلماق ونکاح قلماق و

خاتون آلماق اوچون سوزلاشمک حرام دور. احرامدا یاغلو غلان دین
کیسین یا خشیق یا فیش وخوش بوی استعمال قیلیش جائز ایمس
واگر اونتوب تالیب ویا بلمسدین یا خشیق یا فسه ویا خوش بوی
استعمال قیلسه بو نینک کفارتی غشو مخالفت بولغان نرسه نی
در حال اوزیدین یراق قیلیش وبو نینک ئیدین یا خشقه بر کفارت
لازم کلمایدو. ویا بلمسدین ویا اونتوب قالیب باشیشی تشوشیر
وترناق لری نی آلسه صحیح روایت ده کفارت لازم کلمایدو.
ومسلمان ایرکشی ویا خاتون کشی احرام ده بولسون ویا احرام سیز
بولسون حرم شریف نینک جانور لرنی توتوش ویا اولتوریش ویا
بر اسلیب بیلان یاردم قیلیش ویا اشارت قیلیش حرام دور.
وحرم نینک جانورلری نی اوز اواسی دین قوزغاتش جائز ایماس،
وحرم شریف نینک درخت ویردین اوزی اونگان گیاه واوت
حش لری نی کیسیش ویا یولوب آتیش هم جائز ایمس. وخلق
لردین پچھف تالغان نرسه لرنی تاپیب آلدیم دیب اوز مصلحتی
اوچون تصرف قیلیش جائز ایمس، مگر بو نرسه نی توتوب ایگه

سی گہ تا پشوروب بیرماک اوچون آلسہ جائز. ومتفق علیہ حدیثدہ کلدی (ان هذا البلد يعني مكة المكرمة حرام بحرمة الله إلى يوم القيامة لا يعضد شجرها ولا ينفر صيدها ولا يختلي خلاها ولا ساقطها إلا لمنشد) معناسی: الله تعالی حرم شریف نی اولوغلاف درخت لرینی کسیشس ویولوغہ آتیشنی وجانورلری نی صید قیلیش سویا اولاش نی دیا جای دین قوزغاتیش نی و اوزی چیہ الوب قالغان گیاہ واوت خس لرنی کسیشس ودیا یولوب آتیشدین نہی قیلدی وتوسدی مگر ایگہ سی گہ تاپشوروب بیرماک اوچون خبر بیرگوچی گہ جائز. ومنی ومزدلفہ حرم نینگ جملہ سیدین دور. واما عرفہ حل نینگ جملہ سیدین دور.

باب.

یوباب دہ مکہ مکرمہ گہ کیرگان آدم نیمہ ایش قلادور شو نینگ بیانی؛

حجگه ویا عمره گه احرام باغلاب کیلگان آدم مکه مکرمه گه غسل قیلیب
آندین کیریش سنت، پیغمبر علیه السلام غسل قیلیب کیرگان. حرم
شریف نینگ دروازه سی گه کیلگان ده اونگ فوتی بیلان کیریش
سنت. حرم شریفگه کیریش وقتی ده (بسم الله والصلاة
والسلام على رسول الله أعوذ بالله العظيم وبوجهه
الكريم وسلطانه القديم من الشيطان الرجيم اللهم
افتح لي أبواب رحمتك) معناسی: من حرم گه
بسم الله دیب داخل بولورمن ورسول الله گه صلاة وسلام
ایتامن بویوک الله والله تعالی نینگ کریم لیق صفتی ایله وقدیم
قوتی ایله الله نینگ نزدیدین قوغلانغان شیطان نینگ شریدین
پناه تیلایمن یا الله رحمتینگ نینگ ایشیکلری نی آچیغیل
ویومذکور دعانی حرم شریفگه کیرگانده و دنیاداکی هر بیر مسجد
گه کیرگانده اوقوش لازم. وبیت الله شریف گه کیلگانده طواف
غه شروع قیلیش دین ایلگری تلبیه نی توختاتیش وتمتع نی ویا
عمره نی اراده قیلغان بولسه حرم شریفگه کیریب اولا حجر الاسود نی

بوسه قیلسون ممکن بولماغان صورتده . وبوسه قلغان وقت بسم
الله الله اکبر دیسون واگر بیک زحمت چیلیک بولسه بوسه قیلورمن دیب
مسلمان لرگه آزار بیرمسون وقولی بیلان ویا عصا بیلان اشارت قیلیب
حجرگه تیکوزوب شو تیکوزگان نرسه نی بوسه قلسون . وبیک زیاده مشقت
چیلیک بولسه قولی بیلان ویا عصا بیلان اشارت قلیب الله اکبر دیب اشارت
قلغان نرسه نی بوسه قلسون وبیت الله نی چپ یانیگه آلیب طواف قلسون
وطواف غه ابتداء قلغان وقتی ده بو دعانی اوقومق مستحب: (اللهم
إيماناً بك وتصديقاً بكتابك ووفاء بعهدك واتباعاً
لسنة نبيك محمد صلى الله عليه وسلم) وبو دعاء
نینک معناسی، یا الله سینگه ایمان کلتوردیم وایشاندیم وکتابینگ
گه تصدیق قلدیم وراست دیب ایشاندیم ، وعهدینگگه وفاء قلدیم
وپیغمبر میز محمد علیه السلام گه ایرگاشدیم ، چونکه بو دعاء پیغمبر
علیه السلام دین روایت قلنغان دعادور وبیت الله شریف نی یته
قتیم طواف قلسون ، واول مره حرم شریف گه کلگان حاجی یا عمره نی
ویا حج تمتع نی نیت قلیب ویا یالغوز حج نی نیت قلیب ویا حج وعمره نی

قشوب حج قران طریق ده احرام باغلاب کلگان بولسه لایق
اوچ طواف ده رمل قیلادور یعنی تیز تیز دین قوت بیلان یرگیمینک
دسیب طواف قیلادو. وقالغان تورت طواف نی آهسته تیکیف
طواف قیلادور. وطواف نی حجر الاسود دین باشلاب وحجر الاسود ده توگه
تیدور. وبو طوافنی طواف القدوم دیلیدو. وبو طواف نینک اسمی سیده
اونک دولیسی نی ایراق قیوب احرام نینک بنا بیر طرفی نی اونک قولتوقی
نینک آستیدین آلیب چپ دولسی نینک اوستی گه تاشلاب طواف
قیلیش مستحب دور وبو نینک دین باشقه طواف لرده احرامنی اونک
دولیسی نینک آستیدین آلیب چپ منکبی نینک اوستیده قویوش لیق
لازم ایمس. بو طواف نینک آتی اضطباع دیلیدو. ویته طواف
نینک عددیده شک قلیب قالسه یقینیدین باشلاب طواف قیلادو وهمله
مروه نینک ارا سیده کی عدد لردین شک قلیب قالسه هم شونداغ قیلادو
وبو طواف نی تمام قیلغان دین کیسن احرام نینک ایکی طرفینی ایکی مور
سیدین آلیب ایکی طرفینی معده سی نینک اوستیده قویلودور آندین
ایکی رکعت طواف نمازینی اوقیدو. وبر مهم مسائل خاتون کشی عورت

دور اولرگه شو واجب کی؛ حرم نینگ اچیده وتاش قاریده ومنى
ومزدلفه ومشعر الحرام وعرفات وحرم مقدس جای لرده وطواف و
سعی قلغان وقت لریده وحجر الأسود نی بوسه قلغان ورکن یمانی نی
سیلاغان وقت لریده یوزینی یا بیب وایرکشی لرگه مزاحمت قلمای
یراق دین طواف قلسون. وخاتون لرنینگ ایرکشی لر بیلان ارالاشیب
ومزاحمت قلشیب طواف سعی قلشی جائز ایمس وخاتون کشی عورت
و خاتون نینگ یوزی عورت لری نینگ ظاهر راقی دور. وخاتون
کشی نینگ یوزین آچیشی محرم لریدن باشقه آدم لرگه جائز ایمس قال الله
تعالی؛ ﴿ولا يبدين زينتهن إلا لبعولتهن﴾ الآية
سورة النور نینگ ٣١ ینچی آیتی. معناسی خاتون لر زینت لرین اوز
ایرلری ومحرم لریدن باشقه کشی لرگه کورساتیش جائز ایمس. وخاتون لر
ایرلر بیلان زحمت قلشیب ایشتشیب طواف قلغانیدن یراق دین
طواف قلغانی أفضل وأجری زیاده. والرمل والاضطباع طواف قدوم غه
خاص. یعنی تیز تیز دین ادمگ دولسینی أچوق قیوب طواف قیلیش طواف
قدوم گه خاص. وتیزه تیز دین یوگوروب طواف قلیش خاتون کشی لرگه

سنت ایمس ، پیغمبر علیه السلام اوّل قیتیم مکه گه کلگانده اوّلقی
اوچ طوافنی تیز تیز یوروب طواف قیلغان وطواف قیلیش وقتیده
ظاهری ومعنوی نجاستدن ، کیێملردین پاک بولوب آندین طواف
قیلیش وکبر تکبیرلردین یراق بولوب واوزینی کچیک توتوب طواف قیلیش ،
وطواف قیلغان وقتیده الله تعالی نی یاد قیلیب دعا غه مشغول بو-
لیش مستحب دور . وطواف قیلیب آتیب قرآن تلاوت قیلسه بیک
یخشی ، وطواف ده وسعی قیلغان وقتیده مخصوص بر دعاء ویا مخصوص
بر ذکر وارد بولمغان . وقرآن کریم محمه دین بیک یخشی ذکر دور . واما
بعضی کیشی لر هر طواف غه مخصوص ذکر ومخصوص دعاء تعیین قیلا دور .
بو تعیین گه صحیح دلیل یوقدور . واوزی بیلگان دعالرنی اوقوسه
کفایه دور . ورکن یمانی نینگ اوتوریگه کلگانده الله اکبر الله اکبر
دیب اونگ قولی بلان رکن یمانی نی سیلاب اوتیدو . واگر رکن یمانی
نی سیلاش مشکل بولسه طوافی ده دوام ایتادو . وانینگ گه اشارت
قیلمایدو . ورکن یمانی نینگ برابریدین اوتکانده تکبیر هم آیتمایدور . وبو
رکن ده تکبیر آیتمیش پیغمبر علیه السلام دین ثابت بولمغان حجر الأسود

ورکن یمانی نینگ آراسیده بو عائی اقوش مستحب ﴿ربنا آتنا
في الدنيا حسنة وفي الأخرة حسنة وقنا عذاب
النار﴾ یا الله دنیاده حرزیسه نینگ بخششی سی نی عطا قیلغیل وآخرت
ده هم حرزیسه نینگ بخششی سی نی عطا قیلغیل وبیزنی دوزخ نینگ عذابی
دین ساقلاغیل . وهر قایجان اکدی دین اوتسه حجر الاسود نی سیلاب
بوسه قیلب الله اکبر دیب تکبیر آییتب اوتسون . واگر حجر الأسود نی سیلاش
وبوسه قیلش زحمت چیلک دین ممکن بولمسه حجر الاسود نینگ برابریگه
کلگانده تکبیر آییتسون . وزحمت چیلک زیاده بولسه مقام ابراهیم نینگ
وزمزم نینگ اوطرفیدین طواف قیلسون . والمسجد الحرام كله
محل للطواف . ومسجد الحرام نینگ همه سی طواف غه محل دور.
وازدحام بولمسه بیت الله غه یقین توروب طواف قیلغان افضل.
وطواف نی تو کاتگان دین کیین آسان بولسه مقام ابراهیم نینگ آرقه
سیده ایکی رکعت نماز اوقوسون . واگر زحمت چیلک بولسه مسجد الحرام
نینگ قایداغ یری بوش بولسه نماز اوقوسه بولیدو . وایکی رکعت نمازده
فاتحه دین کیین ﴿قل يا أيها الكافرون﴾ وسورة ﴿قل هو الله أحد﴾

نی اوقوسون . اوندین کیسن پیغمبر علیه السلام غه اقتداء قلب حجر
الأسود نی بوسه قلسون . أوندین کیسن باب الصفاء دین چیقب ارزاق
تاغ قه أورلسون ویا تاغ نینک تماشیده تورسون ولکن آرزاق تاغ
توفه سیگه چیقیش أفضل اگر ممکن بولغان صورتده . وأویرده بو آیة
کریمة نی اوقیدوا ان الصفا والمروة من شعائر
الله (سورة البقرة نینک ۵۸ نچی آیتی دور . وبو دعانی
اوقوغان وقت ده قبله آلیدین تبلگه تورووش مستحب . وأویرده
حمد وتکبیر آیتیب توبندا کی دعانی أوقیدو : لا اله الا
الله ، والله اکبر . لا اله الا الله وحده لا شریك
له . له الملك وله الحمد یحیی ویمیت وهو
علی کل شیء قدیر . لا اله الا الله وحده
انجز وعده ونصر عبده وهزم الأحزاب
وحده . بو دعا شریف نینک معناسی : یا الله دین باشقه عبادت
گه لایق خدا یوق . والله تعالی حمد دین جونکدور . ویالغوز یا الله
دین باشقه الله یوق . والله نینک شریك وأورتاقی یوق ملك

الله نینک دور، وبخششی صفت ایله‌یا دقلماق الله‌غه خاص دور، وصه
نرسه‌لرنی تیرکوزگوچی وا اولتورکوچی دور واوز بنده سیگه یاردم
بیردی یعنی پیغمبری میزگه یاردم بیردی ودشمن فرقه‌لرگه شکسته لیک
بیرشده اوزی یالغوز شکسته بیردی، وآندین کیین قولینی کوتوروب
صرآدم اوزنیگه آسان بولغان دعا، اوقوسون وآندین کیین صفا
تاغدین تشوب مروه طرفیگه یورسون، حتی یشیل نورلیق نشانلیکگه یوگنچه
لیک آهسته یوروب ایکی یشیل چراغ نینک اراسیده تیز تیز دین
یورسون، وأما خاتون کشی ایکی یشیل علامه نینک ارا سیده عادت
داکی ماکیش ده یوریدو. آندین کیین مروه‌گه یاریب تاغ نینک آزراق
آستیین داکی ایگیز دوده چکلرگه چقب صفاده اوقوغان دعالرنی اوقوسون
آندین مروه تاغ دین توشوب آندین کیین تیز منگادورغان جای لرده
تیز تیز یوروب ایکی تاغ نینک اراسی نی یته قیتیم آیلانسون، پیغمبر
علیه السلام شوذکر قلنغان طریقه ده طواف قلغان. وارشاد
قلیب آیتغان، خذوا عني مناسككم معناسی،
حج عبادتلری نی مندین آلینکلر، دیمک صفا ومروه ارالیغینی آیلانغانلرنی

وقت لريده أوزيگه آسان بولغان دعا، وذكرلرني أوقومق مستحب
دور، وسعي قيلغان وقتده هم طهارت بلان و پاكيزه لرليق ايله
سعي قيليش مستحب واگر طهارت سيز طواف قيلسه هم جائز. واگر
خاتون كشي طواف قيلب بولغان دين كيين سعي قيلسه كفايه قيلادو.
سعي قيليشده طهارت شرط ايمس. وطهارت بيلان سعي قيليش مستحب
آنداغ كي يوقاريده ذكر قيليب أوتدوق وسعي قيليب بولغاندين كيين
أير كشي باشيني قرقدور ويا توشوريدو ولكن أيرلرگه توشورمك أفضل
دور. وحج عباداتيده توشورگان قريق غاندين أفضل. واگر حج وقت
گه مكه گه يتيب كلگان وحج نينگ وقتي يقين بولغان بولسه عمره سعي
سيدين كيين باشيني قيرقيب حج قيلغاندين كيين توشورگان
أفضل. وپيغمبر عليه السلام تورتينچي ذوالحجه ده أصحاب لري ايله
مكه مكرمه گه كليب صدي آليب كلگان كشي لرني احرام دين
چقيب باشيني قرقيشغه أمر قيلدي. ولم يأمرهم بالحلق
وباشيني قرقغان آدم باشي نينگ هم أطرافيدين آليش
لازم وباشي نينگ بعضيني توشوروش جائز ايمس. وخاتون كشي

باشی نی توشورمای قرقیدو. وهر بیر أوره گمان حاجی نینگ
أوچیدین أوشاق قولی نینگ أوچی مقداری چه آلیدو. و بو
نینگ دین زیاده آلمایدو. وبیز ذکر قلغان عمل لرنی قلغان آدم
نینگ عمره سی تمام بولدی واحرام داکی وقت حرام بولغان نرسه
حلال بولدی. واما بر کشی یالغوز حج گه احرام باغلسه حج مفرد
طریقه سی ایله ویا حج وعمره نی قشوب نیت قلیب احرام باغلغان
بولسه آیی نینگ اون ایکنجی سیگه قدر احرام بیلان حج نی اداء قلادو.
وحج نی اداء قلیب بولمغونچه لیک احرام دین چقمایدور. واما بر
کشی یالغوز عمره گه احرام باغلغان بولسه ویا حج وعمره نی قشوب
حج قران طریقه سی ایله احرام باغلغان بولسه بو کشی نینگ حقیده
احرام نی عمره احرام گه اوزگارتیش سنت. یعنی عمره عبادتی نی نیت
قلیب تمتع نی نیت قلغان کشی گه أوخشه عمل قلادو. مگر هدی
آلیب کلگان آدم بولسه حج بیلان عمره نی قوشوب حج قران قلادو.
وپیغمبر علیه السلام أصحاب لرنی شونینگ غه أمر قلغان وآیتغان کی من
هدی حیدیب کلمگان بولسام سیزلر دیک عمره گه احرام باغلاب حج تمتع

قلار أیدیم دیب حج تمتع نی قیلیشنی آرزو قیلغان . و خاتون کشی عمره
گه احرام نیت قیلیب بولغاندین کیین حیض کوروب قالسه و یا نفاس دار
بولوب قالسه تا پاک بولمغونچه لیکنه بیت الله نی طواف و صفا و مروة
نینگ اراسیده سعی قلمایدو. و قچان پاک بولسه طواف و سعی قلادو
و ساچینی قرقدور بو نینگ بیلان عمره عبادتی تمام بولغان بولیدو.
و یوم الترویة یعنی ذوالحجه نینگ سکیزینچی کونیگه قدر پاک بولمغان
بولسه اوزی نینگ تورغان جایدین احرام نیت قلیب آدم لر بیلان برگه
منی گه روان بولیدو. بو نینگ بیلان بو خاتون حج قران قلغان بولیدو
یعنی حج و عمره نی برگه قوشوب قلغان بولیدو. و بو ندین باشقه
حاج لر قلغان عمل لر نینگ همه سینی قلادو عرفه ده وقوف قلادو و
مشعر الحرام مزدلفه ده هم وقوف قلب آرام قلادو و منی گه کلیب
قربان لیق قلادو و چاچینی آلیدو و حیض و نفاس دین پاک بولغاندا
بولسه بیت الله نی طواف قلب صفا و مروة نینگ اراسی نی بر قیتم سعی
قلادو. و ایکی قیتم سعی قلیش لازم کلمایدو. و بر سعی کفایة قلادو.
یعنی حج و عمره أوچون بر سعی کفایه قلادو. بو مسئله نینگ دلیلی:

عائشه رضی الله عنها نینگ حدیثی دور. ان عائشة رضي الله عنها حاضت بعد إحرامها فقال لها النبي صلى الله عليه وسلم: «إفعلي ما يفعله الحاج غير أن لا تطوفي بالبيت حتى تطهري»

معناسی؛ عائشه رضی الله عنها احرام غه کیرگاندین کیین حیض کوردیلار قالغاده پیغمبر علیه السلام آیتی؛ حج نینگ همه عمللری نی همه سینی قیلغل تا پاک بولمغونچه لیکن بیت الله نی طواف قیلمغیل. و پاک بولغاندین کیین بیت الله نی طواف قیلغل) بو حدیث متفق علیه حدیث دور. و حیض دار و نفاس دار خاتون کیشی (اون بیشنچی کونی) شیطان غه تاش آتادور. و حاجیلر نی قربانیدا احرامدا حرام بولغان نرسه لرنینگ همه سی حلال بولیدور. مگر ایر و خاتون جلیق قیلمش جائز ایمس و طواف وزیارت قیلیب بولغاندین کیین حلال بولیدور. یعنی طواف و سعی قیلیب بولغاندین کیین اوز اریگه حلال بولیدور.

باب
سکیزنچی کونی حج گہ احرام باغلاب منی گہ چقماق لیق نینگ بیانی

یوم الترویۃ، ذوالحجۃ نینگ سکیزنچی کونی مکہ مکرمہ دہ عمرہ قلیب بولوب حج گہ ساقلاب تورغان حاجی لرمیز و أھل مکہ دین حج قلیشنی ارادہ قلغان کشی لر اوز منزل لریدین احرام باغلامق مستحب دور. چونکی پیغمبر علیہ السلام نینگ أصحاب لری ابطح دہ تورغان و سکیزنچی کونی شوجای دین پیغمبر علیہ السلام نینگ أمری ایلہ حج گہ احرام باغلغان أیدیلر. و پیغمبر علیہ السلام بیت اللہ گہ باریب بیت اللہ ویا میزاب نینگ آستیدین احرام باغلاشغہ أمر قلمغان و منی غہ چیقادورغان وقت دہ ھم طواف الوداع قلیشغہ أمر قلمغان. وبو ایشلر مشروع بولسہ آیدی البتہ بیان قلور أیدی. وبخشی لیق نینگ ھرسی پیغمبر علیہ السلام غہ و أصحاب لریگہ ایرگاشمکلیک دہ دور. ومیقات دین احرام باغلغان گہ اوخشہ مکہ مکرمہ دین احرام

باغلاش وقت ده غسل قلیب اوزینی پاکیزه لاب وخوشبوی استعمال
قلیب آندین احرام باغلامق مستحب دور. واحرام باغلاب
بولغاندین کیسن کون توش بولیش دین ایلگری ویاکون توش
بولغاندین کیسن ترویه کونسی منی طرفیگه یورمک سنت دور. واون
بیجی کونی جونک شیطان غه تاش آتقونچه لبیک تولا تلبیه ایتماق هم
سنت دور. وسکیزنچی بیجی کونی بیشین نمازنی وعصرنی وشامنی وخفتن
وبامداد نمازنی منی ده اوقوش سنت. وشونینک غه اوخشه بش
وقت نمازنینک همه سینی قصر قلیب جمع قلمای هر قیسینی اوز وقت
ده اوقوش علی حده سنت دور. مگر شام وبامداد نمازیده قصر
یوق دور. ومنی ده تورغان وقتلرده نمازنی جمع قلمای قصر
اوقوش ده اهل مکه یلان وباشقه مسافر حاجیلرنینک اراسیده
صحیح فرق یوق دور. چونکی پیغمبر علیه السلام خلقلرگه امام ایلوب
نماز اوقوغان. ومنی وعرفه ده ومزدلفه ده نمازنی قصر اوقوغان
واهل مکه نی تمام اوقوش غه امر قلمغان. واگر واجب بولسه ایدی
اوچوق بیان قلور ایدی. آندین کیسن عرفه کونیسی کونچیقان دین

کیسن حاجی لرمنی دین عرفات غه منگادور. وآسانلیق بولسه
پیغمبر علیه السلام گه ایرگشیف کون قریلغان غه قدر مسجد نمره
نینک اطرافی گه جمع بولوب تورو شی سنت. وکون توشدین آز
قریلغان دین کیسن امام ویا امام نینک نائبی وقت حال غه مناسب
امام خطبه أوقیدو. واما بو أوقیدورغان خطبه سیده حاجی
لرگه تعلق عرفه کونداکی واونبنجی کونی داکی حاجی لرگه لازم مسئله
نی بیان قلیب بریدو. وخطبه ده خلق لرنی تقوی وپرهیزکارلیق
غه ترغیب قلادو. وتوحید غه تعلق مسائل لرنی بیان قلادو.
واخلاص ایله عمل قلماق غه بویریدو. وحرام ترسه لردین یراق
بولوشغه ترغیب قلادو. وکتاب الله وسنت رسول الله غه عمل
قلیشغه أمر قلادو. وکتاب الله وسنت رسول الله بیلان حکم
قلیشغه توصیه قلادو. وپیغمبر علیه السلام غه ایرگشیب
کتاب وسنت گه رجوع قلماق غه ترغیب قلادور. وخطبه دین
کیسن پیشین وعصر نمازینی قصر قلیب ایکی رکعت دین أوقویدو.
وبو ایکی وقت نمازنی جمع قلیب یعنی تقدیم قلیب پیشین وقتیده

ایکی نماز نی برآذان وایکی تکبیر بیلان ادا قلادو. وبو حدیث
نی امام مسلم رحمه الله جابر رضی الله عنه دین روایة قلغان حدیث
دور. اوندین کیین خلق لر مزدلفه ده توختاید و دعرفه میدان نینگ همه
سی وقوف قلادورغان جای دور. مگر وادی عُرَنه دیگان جای عرفه
دین ایمس. واگر آسان چیلق بولسه قبله گه دمیل رحمت گه آلدینی
قلب توروش مستحب. وبو ایکی سیگه برآنده آلدینی قلب توروش
دشوار بولسه قبله گه آلدینی قلب توروش سنت. وعرفه ده توریغان
وقتیده اجتهاد بیلان الله تعالی نی اخلاص ایله ذکر قلیش وتضرع
ایله دعاء قلماق مستحب دور. ودعاء قلغان وقتیده ایکی قولینی
کوتوروب توروب دعاء قلیش مستحب. ودعا قلغان وقت لری
ده تلبیه آیتیش ویا قرآن کریم اوقوش مستحب دور. ودعاها را الرابعه
بودعانی اوقوش سنت: ﴿لا إله إلا الله وحده لا
شريك له، له الملك وله الحمد يحيي ويميت
وهو على كل شيء قدير﴾ معناسی: یا الغوز بر الله
دین باشقه خدا یوق دور واول الله نینگ شریکی واورتاقی یوقدر

وهم ترسا الله نينك ملكی دور. وبخششی صفت ايله يادقلماق اول
الله غه خاص دور. واول الله تيرگوزگچی وآلوتتورگوچی دور.
والله تعالی هرشی گه کوچی یتکوچی دور. وینه پیغمبر علیه السلام
دين روايت قلندی: (عن النبي صلى الله عليه وسلم
انه قال: «خير الدعاء دعاء يوم عرفة وأفضل
ما قلت أنا والنبيون من قبلي لا إله إلا الله
وحده لا شريك له، له الملك وله الحمد يحيي
ويميت وهو على كل شيء قدير» وليو دعاء
نينك معناسی: يوتاريدا ذكر قليندی وشبو ذكر قلنغان دعا
عرفه كون نينك دعاسی دور. ودعالرنينك يخششی راقيدور.
وصحيح روايت ده كلدی، أنه قال «أحب الكلام إلى
الله أربع: سبحان الله، والحمد لله ولا إله
إلا الله والله أكبر» معناسی: الله غه محبوب
راق كلام تورت دور: معناسی الله نی پاك ليق ايله يادقلمورمنز
وبخششی صفت ايله يادقلماق الله غه خاص دور والله تعالى دين

باشقه خدایو قدور واﷲ محمد دین جونک دور ویو ذکرنی تکرار
وتکرار أوقوش کویه بخشی وخشوع بیلان دلینی حاضرلاب توروب
أوقوغان بیک خوب دور دهروقتده حدیث شریفده
وارد بولغان ذکرودعالرنی أوقوش مستحب. وخصوصاً شیو
مقدس جای ده وشو مقدس کون ده ذکرودعالرنینک جامع راق
نی اوقوش أبدان وعرفه کونی شبو دعالرنی أوقوغان بیک بخشی
(سبحان الله وبحمده) سبحٰن اﷲ اﷲ تعالی نی پاک
لیق ایله یاد قلورمیز دیو یوک اﷲ نی پاک لیق ایله یاد قلورمیز ﴿لا
إله إلا أنت سبحانك إني كنت من الظالمين﴾
دیو آیه کریمه سوره الانبیاء دینک (۸۷) ینچی آیتی دور دسیدنا یونس
علیه السلام نینک بلیق نینک قارنیده توروب اوقوغان دعا،
سی دور: سین دین باشقه خدا یوق یا اﷲ من سنی پاک لیق ایله
یاد قلورمن یا اﷲ من اوز ومگه ظلم قلغوچی لردین بولدوم دیب
یونس علیه السلام اوز گناه سیگه اعتراف قلب توبه قلغان دعا،
سی دور ولو دعا بیلان اﷲ تعالی یونس علیه السلام نینک گناه سنی

عفو قلغان وینه بو دعانی اوقوش ﴿ لا إله إلا الله ولا نعبد إلا إياه له النعمة وله الفضل وله الثناء الحسن، لا إله إلا الله مخلصين له الدين ولو كره الكافرون ﴾ معناسی: برالله دین باشقه الله یوق وبرالله دین باشقه هیچ شی گرعبادت قلمای میز. ونعمت وفضل الله نینگ قولیده دور خالاغان کشیگه بریدور والله تعالی نی یخشی صفت ایله یاد قلورمیز، وچینک کونگل ایله برالله دین باشقه خدا یوق دیب اخلاص ایله اعتقاد قلورمیز، قیامت کونیده جزاء الله غه خاص دور، واگرچند یکی کافرکره کورسه لرمو (لا حول ولا قوة إلا بالله) هیچ کوچ وقوت یوق مگر الله نینگ مدد و یاردمی ایله، وینه بو دعانی اوقوش ﴿ ربنا آتنا في الدينا حسنة وفي الأخرة حسنة وقنا عذاب النار ﴾ ای بیزنینگ پروردگار میز بزلرگه دنیاده همه ترسه لرنینگ یخشی سی نی عطا قلغیل وآخرتده هم ترسه لرنینگ یخشی سینی برگیل ودوزخ عذابیدین ساقلاغیل (اللهم أصلح لي ديني الذي هو عصمة

أمري وأصلح لي دنياي التي فيها معاشي، وأصلح لي آخرتي التي إليها معادي، واجعل الحياة زيادة لي في كل خير واجعل الموت راحة لي من كل شر) معناسی؛

یا الله بیز نینک دینمزنی یخشی قلب برگیل. بیز نینک دینمز نینک یخشی بولمقی ایله صراش لری مزنی پاکیزه ساقلانب اوبدان بولسیدو. وبیز نینک دنیالق ایشلری مزنی یخشی قلب برگیل بز نینک معیشت مزنی دنیاده یخشی بولسیدو، ویا الله بیز نینک آخرت ایشلری مزنی یخشی قلب برگل وبز آخرتگه قایتمز ویا الله بزنینک حیاتیمده خیرلیق ویخشی لیق نی زیاده قلغل ویا الله اولوم بیلان صریمالیق دین راحت برگل، آندین کیسن بو دعاء نی اوقوش: أعوذ بالله من جهد البلاء ودرك الشقاء وسوء القضاء وشماتة الأعداء

معناسی: ویا الله من اوزونگ بیلان بیلا ء مشقت دین پناه طلب قلورمن وبدبخت لیک یتب قالشدین پناه تلایمن ویمان قضاء وقدردین پناه تلایمن. ویا الله بزلرگه قایتیغ مصیبت یتب قالب دشمان لری میز خورسند لیک اظهار قلیشدین پناه تیلایمن.

(اللهم إني أعوذ بك من الهم والحزن ومن العجز والكسل ومن الجبن والبخل ومن المأثم والمغرم ومن غلبة الدين وقهر الرجال) يهودعا اينيك معناسي، يا الله سين بيلان غم د
تشويش دين يناه تلايمن دعاجز لعقدين دصوردولن لعقدين يناه تلايمن
دقوررقو نجاق لعقدين يناه تلايمن، دگنه دين دقرض گره توشوب تليش
دين يناه تلايمن، دتو كامكلي يهلايدورغان قرض دين بيناه تلايمن
دآدم لرينيگ غنيمي گره ادجراب تماليشدين يناه تلايمن دينه دعله

(اللهم إني أعوذ بك من البرص والجنون والجذام ومن سيء الأسقام، اللهم إني أسألك العفو والعافية في ديني ودنياي وأهلي ومالي اللهم استر عوراتي وآمن روعاتي واحفظني من بين يدي ومن خلفي وعن يميني وعن شمالي ومن فوقي وأعوذ بعظمتك ان أغتال من تحتي اللهم اغفر لي خطيئتي وجهلي

واسرافي في أمري وما أنت أعلم به مني، بودمانینگ

معناسی بونداغ کلیدو: یا الله آق کسل دین وسقایماید ورغان

یراداریق کسل دین پناه تیلایمین، ودایم ایشلامایدورغان

کسل دین پناه تلایمین، ویا الله دنیاده وآخرت ده عفو وگناه

نی کوچورنشنی تلایمین، وسلامتلیک نی تلایمین، ویا الله دینیم ده

ودنیالقیم ده سلامت لیک نی تلایمین، وعائلم ده ومالیم ده سلامت

لیک نی تلایمین، یا الله مینینگ اسکی سیت ایشلاریم نی ستر قیل ویا

قیغل، ومنی قورقونچلق لردین امین قلغل، ومنینگ آلدیم دین

وآرقام نی دشمان لردین ساقلاغل، ومنینگ اونگ ویا شف

طرفیم نی صلاکت دین ساقلاغل، ومنینگ اوستوم طرفیم نی

ساقلاغل، ویا الله منینگ آستین طرفیم دین دشمان منی صلاکت

قلشیدین ساقلاغل، ویا الله خطالریمنی وبیلمسلیک دین قلب

سالغان خطالریمنی وتوتغان یول لریمده کی اسراف لریمنی عفو

قلغل ویا پغیل ومنینگ بلمایدورغان خطالریمنی عفو قلغل و

کچورغیل، (اللهم اغفر لي جدي وهزلي وخطئي

وعمدي وكل ذلك عندي) معناسى يا الله

اعتقاديلان قلغان ايشلريمنى واوينا شيب قلغان ايشلريمنى

وقصداً قلغان ومنديين بولغان ايشلريمنينگ حرمتسينى عفوقلغل

وكچورگيل، (اللهم اغفر لي ما قدمت وما أخرت وما

أسررت وما أعلنت وما أنت أعلم به مني أنت

المقدم وأنت المؤخر وأنت على كل شيء قدير

ديا الله ايلگري ياكين قلب سالغان ايشلريمنى ويوشورون ديا

آشكارا وسين بيلگان نرسه‌لرنينگ حرمتسينى كچورگيل وهرشى فى

ايلگرى قلغوچى وكين قلغوچى دورسين، وهرشى گه كوچينگ

يتكوچى دور. اللهم إني أسألك الثبات في الأمر

والعزيمة على الرشد وأسألك شكر نعمتك

وحسن عبادتك وأسألك قلبا سليما ولسانا

صادقا وأسألك من خير ما تعلم وأعوذ بك

من شر ما تعلم واستغفرك لما تعلم إنك

علام الغيوب، بودعانينگ معناسى: يا الله من هم

ايشدە شبهات تلايمن ، وراستليق ايلە يول توتوش غە قوت

تلايمن ، ونعمتينگ گە شكر تلايمن ، واوبدان عبادت قليشغە

توفيق تلايمن ، وساق دل وراست گوی تل تلايمن ، وسين بلگان

نرسە لرنينگ يخشى سينى تلايمن ، وسين بلگان نرسە لرنينگ يمان

لقدين پناه طلب قلورمن ، ويا الله سين بيلگان گناه لرنى مغفرت

قلغل ، هم غيب لرنى بلگوچى دورسين ، (اللهم رب النبي

محمد عليه الصلاة والسلام اغفر لي ذنبي

وأذهب غيظ قلبي وأعذني من مضلات

الفتن ما أبقيتني) اى محمد عليه السلام نينگ پروردگارى

گناهيمنى مغفرت قلغل ودليم نينگ غضبينى يراق قل وحياتيم

نينگ حصەسى دە انسانى آزدورودورغان فتنە لردين منى

ساقلاغل (اللهم رب السموات ورب الأرض

ورب العرش العظيم ربنا ورب كل شيء،

فالق الحب والنوى منزل التوراة والإنجيل

والقرآن، أعوذ بك من شر كل شيء أنت آخذ

بناصيته أنت الأول فليس قبلك شيء وأنت
الآخر فليس بعدك شيء وأنت الظاهر فليس
فوقك شيء وأنت الباطن فليس دونك
شيء اقض عني الدين واغنني من الفقر)

بو دعانینگ معناسی؛ یا الله آسمانلرنینگ پروردگاری
وزمین وعرش عظیم نینگ خدای دانه واوکچه نی یاریغوچی توراة
وانجیل نی وقرآن نی تشورگوچی، سین بیلان هر شی نینگ شردین و
یمانلق دین پناه تیلایمین وهر شی نینگ ناصیه سی نی توتغوچی سن
أولدور سین وسین دین ایلگری برشی یوقدور، وآخر دور سین
سین دین کیین قالادورغان برشی یوقدور، وأزلی وأبدی دور
سین وسیننگ ابتدائینگ وانتهائینگ یوقدور، وظاهر سین
سیننگ أوستینگ ده برشی یوقدور. وسین باطن دور سین و
سیننگ تگینگ ده برنرسه یوقدور، همه گه محیط دور سین وهمه
عالم نی احاطه قیلغوچی دور سین. یا الله منینگ قرضیم نی أداء
قیلیشغه توفیق عطاء قیلغیل یا الله منی فقیرلیقدین قوتقاریب غنی

باي قلغل، (اللهم أعط نفسي تقواها وزكها
أنت خير من زكاها أنت وليها ومولها)
معناسي، ويا الله منگه تقوا و پرهيزكارلق عطا قلغل ويا الله نفسيم
نی پاکیزه قل دسين پاكيزه قلغوچيلرنينگ يخشراقي دورسين.

(اللهم إني أعوذ بك من العجز والكسل
وأعوذ بك من الجبن والهرم، وأعوذ
بك من البخل، وأعوذ بك
من عذاب القبر) معناسي، يا الله عاجزلقدين
وصوروانلقدين پناه تيلايمن وقورقونچاقلقدين پناه تيلايمن و
صورولتليقدين وقبرنينگ عذابيدن پناه تيلايمن)

اللهم لك أسلمت وبك آمنت وعليك توكلت
وإليك أنبت وبك خاصمت أعوذ بعزتك أن
تضلني لا إله إلا أنت، أنت الحي الذي لا
يموت والجن والإنس يموتون) ،، ويا الله سينگه
اسلام بولوب امرينگه انقياد قليم وسيگا اشانيم وسينگه توكل

قلیدیم وسگا قایتیم، سینگه اختمگان آدم لرگه خصومت قلیشدیم ویا الله سیننگ عزتینگ بیلان منی آذوروشینگ دین پناه تلایمین، ومیبح بر برحق خدا یوق سین دین باشقه یعنی من اعتقاد قلمورمن سین دین باشقه خدا یوق دیب، ویا الله سین همیشه تریک دور سین واولمایدور سین، وجن وانس اولیدو.

(اللهم إني أعوذ بك من علم لا ينفع، ومن قلب لا يخشع، ومن نفس لا تشبع ومن دعوة لا يستجاب لها).

ویا الله فائده سی یوق علم دین والله دین قورقمایدورغان دل دین وتویمایدورغان نفس دین ومقبول بولمایدورغان دعاء دین پناه تیلایمین.

(اللهم جنبني منكرات الأخلاق والأعمال والأهواء والأدواء) معناسی: یا الله یمان اخلاق لرنی یمان خاهیش لرنی ویمان کسل لرنی من دین یراق قلغل،

(وینه دعاء: (اللهم ألهمني رشدي وأعذني من

شر نفسي) ياالله راست ليق لرني منگه بلدورگل . ونفسيم نينگ
يمان شردين ويمانلقيدين مني سا قلاغيل ،

دعاء (اللهم أغنني بحلالك عن حرامك
واغنني بفضلك عمن سواك) معناسي ؛ ياالله
منگه حلالدين رزق بريب حرام دين سا قلاغيل ، واوزينگ دين
باشقه بركشيگه مني محتاج قلمغل ،

(اللهم إني أسألك الهدى والتقى والعفاف
والغنى) ياالله من سيندين هدايت سورايمن وتقوالق وپرهيز
گارلق وعفت ناموس وغنى يعني باي لقني سورايمن ،

(اللهم إني أسألك الهدى والسداد) معناسي ؛
ياالله مني هدايت وراستلق ني سيندين طلب قلورمن ،

(اللهم إني أسألك من الخير كله عاجله وآجله ما
علمت منه وما لم أعلم، وأعوذ بك من الشر كله
عاجله وآجله ما علمت منه وما لم أعلم . وأسألك
من خير ما سألك منه عبدك ونبيك محمد صلى

الله عليه وسلم وأعوذ بك من شر ما استعاذ منه عبدك ونبيك محمد صلى الله عليه وسلم)

معناسى، يا الله من سين دين يخشى لق نينگ همه سيني حاضر قى سيني وكلجيك داكى ياخشى لق لرنى كى اول يخشى لرنى من أنى بلديم ويابلمديم، شو يخشى لرنى سيندين سوراىمن ويا الله سين سيلان يمان لق لرنينگ همه سيدين پناه تلاىمن وحاضرقى وكلجيك داكى يمان لق لردين وينه من بلادورغان ويامن بلمايدورغان يمان لق لردين پنا تلاىمن.

ويا الله نبينگ واليچينگ محمد صلى الله عليه وسلم سورا غان نرسه لرنينگ يخشى سيدين سوراىمن. ويا الله نبينگ واليچينگ سين بيلان پناه طلب قلغان يمانلق لرنينگ همه دن پنا طلب قلورمن

(اللهم إني أسألك الجنة وما قرب إليها من قول أو عمل) معناسى يا الله من جنت بهشت وا اونينگه يقين قلادورغان سوز واىشلرنى طلب قلورمن

(وأعوذ بك من النار وما قرب إليها من قول أو عمل

ويا الله سين بيلان دوزخدين ودوزخ غه يقين قلادورغان
سوز وايشلردين پناه تلايمن) (وأسألك أن تجعل كل
قضاء قضيته لي خيراً) ويا الله منگه قلغان حكملرينگ
هر سيني منكه خيرليك وياخشي ليك قلغل، (لا إله إلا الله
وحده لا شريك له له الملك وله الحمد يحيى
ويميت وهو على كل شيء قدير سبحان
الله والحمد لله ولا إله إلا الله والله أكبر
ولا حول ولا قوة إلا بالله العلي العظيم)
بو ذكرلرنينگ معناسي يوقاريده بيان قيلنيب اوتكان .
اللهم صلِ على محمد وعلى آل محمد كما
صليت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم إنك حميد
مجيد وبارك على محمد وعلى آل محمد
كما باركت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم
إنك حميد مجيد) معناسي ، يا الله محمد ص گه واهل
لريگه رحم قيل آنداغكي ابراهيم ع ، واهل لريگه رحم قيلدينگ يا الله

سین بخشی صفت ایله لنکوچی دورسین وشرف نینگ ایگه سی دور
سین، ومحمد وآل لریگه برکت برگل، آنداغکه ابراهیم واصل
لریگه برکت بردینگ ﴿ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي
الآخرة حسنة وقنا عذاب النار﴾ بودعانینگ
معناسی یوقاریده ذکر بولوب اوتگان وبوعرفات دیک عزیز
ومقدس جایده حاجی لرمیزگه ذکر بولوب اوتگان ذکر ودعا لرنی
تکرار تکرار اوقومق مستحب، وشونینگ دیک پیغمبر علیه
السلام گه صلاة وسلام یعنی درودنی تکرار تکرار آیتیش مستحب
وبومذکور بولغان ذکر ودعاویا شقه قرآن کریم ده نازل بولغان
ویا حدیث شریف ده وارد بولغان ذکر ودعا لرنی اوقسه کوب
یخشی، وبو اولوغ مقدس جای ده التجا لق بیلان وخضوع
وخشوع بیلان واخلاص ایله دعاء قیلب الله تعالی دین دنیا
وآخرت نینگ خیرلیک ویخشی لقنی تیلاش لازم، وپیغمبر علیه السلام
توله وقت لرده هر بر ذکر ودعا لرنی اوچ قتم دین تکرار قیلب
اوقیار ایدی وبز حاجی لرهم پیغمبر علیه السلام غه ایرگشیب اوچ

حستم دین تکرار قلب اوقوماق کوپ بخشی ، وحاجی لرمزگر بونداغ
مقدس اولوغ جایلغہ یتکانده اوزین کچیک توتوب وچونک قور
کنگلی ایلہ یاالبارب اللہ تعالی دین کوپ رحمت ومغفرت طلب
قلماق بیک ضرور ومهم ، وبونداغ اولوغ مقدس جایده دمهربان
اولوغ خدالیدین دوزخ ودوزخ نینگ عذابیدن پناطلب قیلش
وصدق دیل ایلہ توبہ قیلیب ، اسلامی حیات ایلہ حیات کوچور یتگہ
عهدقلیش وأوز نفسنی دائما حساب لاب توروش وبو اولوغ
زورمجتمع ده اللہ تعالی بنده لریگہ کوپ رحم قلادو ، وشو بو
کونده اللہ تعالی ملیکہ وفریشتہ لرگا اوزی نینگ عظمتینی
وکماتہ لیقینی بلدرودور ، وکوپ آدم لرنی دوزخ دین آزاد
قلادور وشو بوعظمت لیک کونده شیطان بیک کچیک وخار
حقیر بولیدو . وجنگ بدرده عرفہ کوندین هم بیک حقیر وخار
بولغان ، واللہ تعالی مؤمن بنده لریگہ قلغان رحم ومغفرت
لری نینگ تولالیقیغہ قراب شیطان شونداغ خار وحقیر بولیدو
وصحیح مسلم ده عائشہ رضی اللہ عنها دین روایت قلنغان حدیثده

بوندآغ کلیدور، "ان النبی صلی اللّٰه علیه وسلم
قال: "ما من یوم اکثر من أن یعتق اللّٰه فیه
عبدا من النار من یوم عرفة وانه لیدنو ثم
یباهی بهم ملائکته فیقول ما أراد هؤلاء"،
معناسی، اللّٰه تعالی عرفه کونیدیک بنده لرنی دوزخدین
آزاد قیلادورغان کون یوق، وینا اللّٰه تعالی فرشته لرگه اوزی
نینگ عظمت وکماله لیقینی کورساتدو وینه شو بو کونی همه حاجی لرنی
عمومی معصیت وخطا وگناهلریدن قایتیغ توبه نی لازم توتوب
ومغفرت طلب قیلیب وذکر واجابت لیک ذکر ودعالرنی کوب
قیلماق شیطان نی غم گه تاشلاب خار قیلیشغه کوشیش قیلیب وغم گه
تاشلاب بزلرنی یوق یردین نه رات غان خدایم گه اوز نفس
لریدن کوب خیرلیک ویخشی لیق لرنی کوب کورساتسون،
وحاجی لرنی شو بو اولوغ کونده تاکون اولتورغانغه قدر تضرع بیلان
بیکلیک چینک خداوندی تعالی گه یال باریب ذکر ودعا واستغفار
وتوبه گه مشغول بولسونلار، وبو کونی بیک غنیمت بلسونلار دکون،

اولتورغان دین کیسن حاجی لری مزعرفات دین مزدلفه گه آهیسته آهیسته وقار ایله روان بولورلر ، پیغمبر علیه السلام کون اولتورغان دین کیسن عرفه دین مزدلفه گه یورگان ، ویول کینگرد بولسه تیز تیز یورگان ، و عرفه دین کون اولتورشدین ایلگری مزدلفه گه قایتش جائز ایس ، وپیغمبر علیه السلام عرفه کونی کون اولتورغاندین کیسن مزدلفه گه قایتغان ، وپیغمبر علیه السلام آیتی ،« خذوا عني مناسككم » یعنی : حج عبادت نینگ یول لرینی مندین الینگلر ، یعنی منگا ایرگاشیب من قلیداغ ایشنی قلغان بولسام شونی قلینگلر .

و مزدلفه گه یتیب کالگانده مغرب نمازینی اوچ رکعت وخفتن نمازینی ایکی رکعت اوقوسونلر ، وبو ایکی نمازنی برآذان ایکی تکبیر بیلان اوقولیدو ، مزدلفه گه کلگونچه لیک شام نمازینینگ وقتی چقیب کتیب خفتن وقتی کریب قالسه هم ایکی نمازنی بر وقت ده اوقولیدو ، پیغمبر علیه السلام شونداغ تعلیم بیرگان ، وبعض آدم لر مزدلفه گه کلگان زمان منی ده شیطان غه آتادورغان تاشلرنی

آلیشنغه کوشیش قیلادو ، و بو خصوصده سنت یولی ، مزدلفه گه کلگان
زمان ده هیچ بر ایشغه مشغول بولمسدین ایکی نمازنی اوقوب آلب
آندین باشقه ایشلرنی قیلیش ، مزدلفه گه کلگان زمان شیطان گه
آتادورغان تاشلرنی آلیش لازم دیب اعتقاد قیلادور بو اعتقاد
غلط اعتقاد دور ، و بو ایشغه هیچ دلیل یوقدور .

و پیغمبر علیه السلام مزدلفه دن تاش آلیشغه بیورمدی ، و مشعر الحرام
دن منی غه یوتکلیش وقتیده تاشنی آلسه بولیدو و تاشنی قیسی جایدن
آلسه جائز و تاشلرنی خاص مزدلفه دین آلیشغه هم دلیل یوقدو .

و تاشنی منی دین آلسه هم بولیدو ، و سنت یولی ، مزدلفه دین قایتقاندا
کونی پیغمبر علیه السلام غه ایرگشیب چونک شیطان غه یته دانه تاش
آتماق لازم ، و قالغان اوچ کونلرده هر کونی یکیرمه بر دانه تاش منی
دین آلیب آتسه بولیدو . و تاشلرنی یویش لازم ایمس و تاشلرنی
یومقغه پیغمبر علیه السلام دن بر دلیل وارد بولمدی . و اما شیطان
گه بر قیتم آتیلغان تاشلرنی آتیش جائز ایمس ، و عرفات دین
قایتقان کیچه سی حاجی لر مزدلفه ده قونیدو ، و عاجز کشی لر و قری

خاتونلر وأوشاق باللر وخدمتچیلر کیچه نینگ آخرطرفلریده
منی گه یوروب کتسه جائز. ویوباره ده عائشه وام سلمه رضی
حدیث وارد بولغان وعمومی حاجیلر مزدلفه ده توروب ویام داد
نمازینی اوقوغاندین کیین مشعرالحرام ده توروب قبله گه آلدینی
قلیب تسبیح وتکبیر ایتیب دعاء قلادو. تانک أویدان یوروق بولغونچه
لیک مشعرالحرام ده دعاء قلغان وقتیده قبله گه آلدینی قلیب دعاء
قلادو وایکی قولینی اوستونکو توروب دعاء قلادو ومزدلفه داکی
میدان نینگ قیسی بر یریده تورسه کفایه قلادو. ومشعرالحرام گه یقین
توروش ویا أویداکی دوده چیک لرگه چقیش واجب ایمس،
ومزدلفه نینگ میدان لری نینگ همه سی وقوف قلادوغان
جایدور. ومزدلفه ده نماز بام دادنی آوقوب بولوب براز یوروق
چلیق بولغانده، وکون چقیشدین ایلگاری حاجیلر منی طرفیگه
منکادورلر. وتلبیه نی کوب أیتادورلر، ووادی محسر گه کلگانده
تیز تیز مانکلیش مستحب دور. ١٠ ا وادی محسر دیگان جای منی بلان
مزدلفه نینگ أراسیداکی بر جای نینگ اسمی دور، ومنی گه کلیب

جونکه شیطان غه تاش آتیش وقتیده تلبیه آیتشنی توختادو،
ومنی کرکلگان زمان شیطان گه یته تاشنی آرقه آرقه دین آتادور،
وهر بر تاشنی آتغان وقتیده قولینی کوتوروب تکبیر آیتب
آتیدور، وشیطان قا تشیدا کی سیدانده توروب جنوب طرفی نی
بیت الله نه قلب واونگ طرفی نی منی غه قلب توروب تاش
آتیشش لازم، ورحمت جلیک ده هر طرفیدین آتسه بولیدو.
وآتغان تاش لر شیطان غه تگیش لازم، واگر شیطان غه تگیب
آندین شیطان غه قلنغان چوقور جای غه توشمای یاشقه جای غه
کتب قالسه هم تاش آتغان بولیدو، بو سوزنی امام نووی
شرح المهذب دگان کتابیده بیان قلدی وآتادورغان تاش
نینگ مقداری نخود مقداریده بولسه بولیدو، وشیطان غه تاش
آتیب بولغاندین کین ذبح قلادور، جانلیق بوغوزلابدور، بوغوز
لاغان وقت ده بسم الله الله أكبر، اللهم
هذا منك ولك، وحیوان بوغوزلاغان وقت ده
قبله گه آلدینی قلیب توروب بوغوزلایدو، وتوگه نی چیب قولینی

باغلاب قویوب بوغوزلاش سنت، و بردہ بر سبب دین قبلہ غہ
آلدینی تلمای بوغزلاسہ ھم کفایہ، ولکن قبلہ گہ آلدینی تلیب
توروب بوغوزلاش سنت دور، و واجب ایمس، و بوغوزلاغان
حیوان لرنینگ گوشیدین اوزی ھم ییب آدم لرگہ بعض سینی
صدقہ و بعض سین ھدیہ بریش مستحب، بونینگ دلیلی قولہ
تعالی ﴿فکلوا منها واطعموا البائس الفقير﴾
یعنی منی دہ اُولتور ولگان حیوان لرنینگ گوش لریدین ینگ
لر و فقیر کمبغل لرگہ برینگلر حیوان بوغزلاش نینگ وقتی منی کون
لرینینگ اُوچ ینجی کونی نینگ کون اُولتوغانغہ قدر اُولتورسہ
جائز و بو سوز ھمہ قول لرنینگ کوچ لیق راقیدور. و حیوان
بوغوزلاش نینگ وقتی اون ینجی کوندین باشلقہ ینا اُوچ کون
غہ قدر بوغوزلاسہ بولیدو. وافدین کیین باشینی تشوردور
و یا قرقار، ولکن تشورگان قرقاندین افضل. جونکی پیغمبر
علیہ السلام باشینی تشورگانلرگہ اُوچ قتم زیادہ دعاء قلدی.
و پیغمبر علیہ السلام باشینی تشورگانلرگہ رحمت و مغفرت تیلاان اُوچ

تمتم دعاء قلدی، وقریق غانلرگه بر تمتم دعاء قلدی، وباشینینگ بعضیسینی توشوروش کفایه قلمایدور وباشی نینگ اطرافی دین قرقیش وبرطرفی دین آلیش جائز ایمس، وتشورگانگه اوخشه همه اطراف دین قرقیش لازم.

وخاتون کشی هر براوره گان ساجیدین اوشاق قوللری نینگ اوچی مقداری چه قرقدور، ویا انیگدین آزراق قرقسه هم جائز،

وشیطان گه تاش آتیب وباشینی توشوروب ویاقرقغاندین کیسن حاجیلر گه احرام ده ممنوع بولغان ایش لرنینگ همه سی حلال بولیدو، مگر خاتون بلان یقین چلیق جائز ایمس ولیوا احرام دین بوشاشنی اولتقی بوشاش دیلیدو. وبوتمتم داکی احرام دن بوشه غاندین کیسن خوش بوی ایشلاتمک وطواف زیارت گه یورمک سنت دور، بونینگ دلیلی یونداغ کلمیدو قالت عائشة رضي الله عنها: «كنت أطيب رسول الله صلى الله عليه وسلم

لاحرامه قبل ان يحرم ولحله قبل ان يطوف بالبيت» معناسى، عائشه رضى الله عنها أيتى من رسول الله نى احرام گه کریشدن ایلگری خوش بوی تقدیم قلور أیدیم و ینه بیت الله نی طواف قیلیشدن ایلگری ینا خوش بوی تقدیم قلور ایدیم، و بو طوافنی طواف الافاضه دیدو، و بو طواف حج نینگ رکن و تو بر کلری دین دور، و حج تمام بولمیایدور مگر شبو رکن بیلان، الله تعالى نینگ بو توبندا کی آیتیدین طواف زیارت مراد دور قوله تعالى:

﴿ ثم ليقضوا تفثهم وليوفوا نذورهم وليطوفوا بالبيت العتيق ﴾ سورة الحج نينگ ٢٨ نچی آیتی دور.

معناسى، احرام سببی ایله بولغان بدن لریدا کی وسخ کیر لرنی یویوب پاکزه قلب وساچ لرینی تشوروب وتر ناق لرینی آلیب اوزلرینی پاکزه قلسونلر واوزلریگه واجب قلغان نذرلرینی ادا قلسونلر، وبیت الله نی طواف قلسونلر، و بو طواف دین طواف زیارت مراد دور.

و بوندین کیین بیت الله نی طواف قلب، وایکی رکعت نماز

اوقيدو، وآندين كيين صفا ومروه نينگ أراسيني يته تمتم آيلانيدو، وبو آيلانيش حج اُچون دور، وأولتى حج دين ايلگرى كى آيلانش عمره أچوندور، وعلماءلر نينگ صحيح قول الريده برسعى كفايه قلمايدور، وعمره گه على حده برسعى وحج گه على حده برسعى لازم دور. وبوسوز نينگ دليلى عائشه رضى الله عنها نينگ حديثى دور: قالت عائشة خرجنا مع رسول الله صلى الله عليه وسلم، فذكرت الحديث، وفيه فقال: «من كان معه هدي فليهل بالحج مع العمرة ثم لا يحل حتى يحل منهما جميعا» إلى أن قال: «فطاف الذين أهلوا بالعمرة بالبيت وبالصفا والمروة ثم حلوا ثم طافوا طوافا آخر بعد أن رجعوا من منى لحجهم»، بوحديث بخاري ومسلم نينگ روايتى دور. بوحديث مراد: مدينه منوره دين اوزى بيلان برگه منى ده ذبح اُچون حيوان يعنى جان لق أل كالگانلر في

رسول الله صلی الله علیه وسلم حج گه احرام باغلاغانلرنی عمره نی
قشوب حج قیلینگلار حج قران بولسون دیب بولوب بونداغ حسیج
یعنی عمره بیلان قشوب قیلغان حج گه بر سعی قیلسه بولسیدو وحج مفرد
یعنی عمره نی قوشمای حج قیلغان کیشی گه بر سعی واجب بولسیدو وقربان
لق واجب بولمایدو واما حج تمتع قیلغان آدم میقات دین احرام
باغلاب کلیب قیلغان عمره اوچون بر قسم سعی قیلادور وفرض حج
نی ادا قیلیب بولغاندین کیسن ینه بر سعی قیلادور وطواف الافاضه
حج نینگ مهم رکن لریدن دور. وحج قیلغان آدم حج وعمره
نی قشوب حج قران قیلغان بولسه ویا حج افراد یعنی یالغوز حسیج
قیلغان بولسه یو ایکی خسیل حجگه هر بری گه بر قسم دین صفا ومروه
نینگ اراسیده سعی قیلیش یعنی صفا ومروه نینگ اراسی نی یتی
قسم ازیلانیش بیلان حج تمام بولسیدو. بو مسائلرنی ینه بر ایضاح
قیلیب روشن قیلیب یازیشغه توغری کلیدو. حج عمل لرنی ادا
قیلیش اوچ یولی ایله بولسیدو، اولقیسی حج تمتع یعنی اشهر
الحج ده حرم شریف گه میقات دین احرام باغلاب یعنی عمره گه احرام

باغلاب كايب عمره عبادتيني اداء قلادور، احرام بيلان بيت الله ني
يتّه قتم طواف قليب أندين كيسن ايكي ركعت مقام ابراهيم ده
طواف نمازيني اوقوب أندين كيين صفا ومروه أراسيني يتّه قتم
أيلانيب وباشيني تشوروب ويا قيرقيب أندين كيين احرام
كييم لريني قيوب عادتداكي كييم لريني كييب حج غه انتظار قليب
ساقلايدو ويوم التروية: حج گه چيقادورغان كوني يالغوز حج گه
احرام باغلاب حج نينگ عمل لري نينگ همه سيني برابر تمام أداء
قلادور ومنى ده باشيني تشوروب يا قرقيب وقربان لق قليب
احرام كييم لريني قيوب عادتداكي كييم لريني كييوب أندين بيت
الله شريف گه كليب طواف قلادور بو طواف ني طواف زيارت
ويا طواف الإفاضه ديليدور، أندين ايكي ركعت طواف نمازي
ني أوقوب بولوب صفا ومروه أراسيني سعي قليب أيلانيدو
يعني حج تمتع قلغان آدم گه قربان لق واجب بوليدو وايكي سعي
واجب بوليدو، أولنقي سي عمره نينگ سعي سي وايكي نچي سي
حج نينگ سعي سي، بومذكور عمل لرني قلماغ لق بلان حج تمتع

نینگ عمل لری تمام بولغان بولدی وأما حج قران یولی ایله
حج گه نیت قلغان آدم میقات غه کلیب حج وعمره نی قشوب
اللهم لبيك حجة وعمرة دیب نیت قلیب میقات
دین احرام باغلاب بیت الله نی طواف قدوم قلیب حرم شریف
ده اقامت قلادو ویوم الترویه کونی شو احرامی ایله حج گه چقادو
وحج نینگ عمل لرینی تمام لایدو ومزدلفه دین قایتب کلیب منی
ده باشینی توشورب ویا قرقیب وقربان لیق قلیب احرام دین
چقادور بونی تحلل الاول دیدور. بو وقتده احرام ده ممنوع
بولغان نرسه نینگ همه سی جائز بولیدو مگر خاتونی بلان یقین
جلق قلیش جائز ایمس وطواف الافاضة نی قلیب بولغاندین کیین
خاتونی بیلان یقین جلق قلسه جائز. یوندین کیین سعی قلادو
وسعی نی طواف الافاضة دین کیین قلسه مو ویا طواف الافاضة
دین ایلگری قلسه مو بولیدو. یعنی حج قران طریقه ده حج قلغان
آدم گه بر سعی لازم بولیدو واگر طواف قدوم قلغان کونی ده سعی
قلیب آلغان بولسه حج دین کیین سعی قلسه هم بولیدو وأما حج

عمل لری نینگ اوچ ینچی سی: حج مفرد دور: یعنی میقات دین یالغوز حجگا احرام باغلاب حرم شریفگه کلیب حج وقتیگه انتظار قلب ساقلاب تورور، وشبو احرام بلان حج قیلادور ولوندان حج مفرد قیلغان آدم غه قربان لیق واجب بولمایدور، واگر بو حج مفردینی ایله حج قیلغان آدم طواف قدوم دین کیین سعی قیلب آلسه حج دین یانغان دین کیین سعی قیلمسه بولیدور، و حج مفرد یولی ایله حج قیلغان آدم غه بر مرتبه سعی لازم یا حج دین ایلگری ویا حج دین کیین،

«باب»

قربانلیق قیلادورغان کوندا کی حاجی لرنینگ قیلادورغان ایشلری نینگ افضلیت لری نینگ بیانی

اون بینچی کونده تورت ایشنی ترتیب بلان قیلیش افضل، اول جونگ شیطان غه تاش آتیش، آندین کیین قربان لیق قیلیش بولوندین کیین ذبح قیلیش یعنی قربان لیق قیلیش، اوندین کیین باشینی تشوردوش یاقرقیش، اوندین کیین طواف الافاضه وطواف الزیاده وطواف الصدر

بو مذکور کلمه دین حج عمل لری نی تمام قیلیب بولوب قلادورغان
طواف مراد دور ، و طواف زیارتنی توکرتیب بولغاندین کیین
سعی قیلیش لازم ، و متمتع و مفرد و قارن هر سی طواف زیارتنی
تمام قیلیب بولوب آندین کیین سعی قلادور ، و بو ذکر قلنغان تورت
ایش ترتیب بلان بولمای قالسه هیچ زیان یوق و بو خصوصده
پیغمبر علیه السلام دین رخصت روایت قلنغان و طواف زیارتنی
سعی دین کیین قیلسه هم جائز ، قربانلیق کوتی کویب صحابه لر ترتیب نی
رعایه قلالمای ایلگری کیین قلیب سالغان ایشلر دین پیغمبر
علیه السلام دین سوراغانده پیغمبر علیه السلام هیچ ضرر یوق دیب
جواب بیرگان و پیغمبر علیه السلام دین برکیشی سورادی طواف زیارت
دین ایلگری سعی قلدیم بو نینک حکمی تاپدرغ دیگانده پیغمبر علیه
السلام هیچ گنهه یوق دیب جواب بیرگان ، حاجی لرگه احرام دین
یشیشغه اوچ ایش تعلق تیغادور ، اولاً شیطان غه تاش اتیش
ایککینچی سی باشینی تشوریش ، دیا قرقیش و اوچنجی سی طواف
زیارت دور و طواف دین کیین سعی قلادور ، و مذکور ایش لرنی

قلیب بولغاندین کیین احرام باغلاب حج نیت قیلماق بلان حرام
بولغان نرسه لر حلال بولیدو، وحاجی لر گه زمزم دین تویغونچه
ایچمک مستحب، دوقیبت تاپقان وفرصت تیگکان وقت لرده
التجا، لق ایله جامع دعا لر گه مشغول بولیش لازم، وزمزم باره
سیده پیغمبر علیه السلام زمزم آچ کیشی لر گه طعام وکسل کیشی لر گه
شفا بولیدو دیب ارشاد قیلغان، وبو حدیثنی امام مسلم ابوذر
رضی الله عنه دین روایت قیلغان حدیث دور، واونینچی کونی
طواف زیارت وسعی قیلیب بولغاندین کیینلا حاجی لر منی گه قایتیب
یاریب منی ده اوچ کون توراد و هر کونی کون توشدین قیریلغان
دین کیین اوچ شیطان گه ترتیب بلان تاش اتادور، تاش
اتیش ترتیب لری، اولا مسجد خیف گه یقین کچیک شیطان
غه یته تاش آتادور، شیطاننی چف یانیگه آلیب وقبله گه آلدینی
قلب توروب آتادور، وتاشلرنی آرقه آرقیدین آتادور، وهر بیر
تاشنی آتقان وقت ده قولینی کوتوروب الله اکبر دیب تکبیر
آیتادور، وایکی قولینی کوتوروب توروب کونکل قیلیب اخلاص ایله

دعاء قیلماق سنت دور، اندین کیین اوترا شیطان غه یتّه تاش
آتادور،

تاش اتیب بولغان دین کیین شیطان غه اونگ یانینی تیلیب
وقبله گه آلدینی تیلیب ایکی قولینی کوتوروب اخلاص ایله
دعاء قیلادور. آندین اوچ بیجی جونگ شیطان غه یتّه تاش
اتادور. وجونگ شیطان نینگ تاشیده توختمایدور.

وینه ایکی بیجی کونی کون توشدین قیریلغاندین کیین اولتی
کونی کیچیک اوچ شیطان غه هر بیرگه یتّه دین تاش اتادور.
وایام التشریق اوچ کوندور، اون بیجی کوندین باشقه.

یعنی تاش اتادورغان کونلر: اون بر بیجی کونی آینینگ
اون ایکی بیجی کونی واون اوچ بیجی کونی دور. وقربان لق
قلغان کوندین باشقه اول قی کونی منی ده قونماق واجب دور
وایکی بیجی کونی هم منی ده قونماق واجب دور. وایکی کون
نینگ تاشینی آتماق هم واجب دور. واون اوچ بیجی کونی تاش
آتیش نینگ اجری وثوابی بیک چونگ دور. وایکی بیجی کونی
اوچ

نینگ تاشینی آتیب بولوب منی دین قایتیب کاتسه بونینگ
غه رخصت بار دور. بو نینگ دلیلی الله نینگ ،

﴿فمن تعجل فی یومین فلا إثم علیه
ومن تأخر فلا اثم علیه لمن اتقی﴾

معنی سی: بر آدم آلدراب قالب ایکی کون تور غان دین
کین قایتیب کیتیشگه رخصت دیگان بولیدو.
وپیغمبر علیه السلام آلدرا غان لرگه ایکی کوندین کین رخصت
بریب أوزی أوچ ینجی کیچه سی منی ده قنوب کون توش دین
قریلغاندین کین ینه أوچ شیطان غه برابر یته دانه دین تاش
أتب بولوب پیشین نمازینی أقوشدین ایلگری منی دین
قایتتی. وبعض حاجی لر أوزلری بیلان کیچیک بالا لرینی حج
قلدور غان بولسه بو کیچیک بالا لر شیطان غه تاش آتیشدین
عاجز کالگان بولسه کیچیک بالا لرنی حج قلدور غان کشی لر أوز
نفس لری أوچون هم تاش لرنی آتب بولغان دین کین بالا
لر أوچون نائب بولوب بالا لرگه تعلق هم تاش لرنی آتسه جائز

وبونينگ دلیلی ابن ماجه نینگ جابر رضی الله عنه دین روایت قیلغان حدیث دور: قال جابر: «حججنا مع رسول الله صلى الله عليه وسلم ومعنا النساء والصبيان فلبينا عن الصبيان ورمينا عنهم» معناسی: جابر رضی الله عنه آیتی: بز پیغمبر علیه السلام بلان حج قیلدوق. وبز بلان خاتون کیشی لر واوشاق باله لر بار ایدی بز اوشاق باله لر اوچون لبیک ایتب واولر اوچون تاش آتوق. وینه قری آدم وکسل آدم وقارنیده باله بار خاتون کیشی لردین ینه بر آدم نائب بولوب تاش آتسه جائز.

بو سوزنینگ دلیلی الله تعالی نینگ ﴿فاتقوا الله ما استطعتم﴾ معناسی: الله تعالی دین قدرت تینگ لر یتکان مقدارده قورقونگلر دیمکدور. وذکر قیلنغان کیشی لر تاش آتادورغان یرداکی زحمت وقیین چیلیق لرگه طاقت قیلالمای تاش آتیش نینگ وقتی اوتوب کتادور. وبو تاش آتیش عمل لرینینگ قضاءسینی قیلینمایدو

أينكك أيچون براوني كيمسل قلسه جائز بولودو. وأما حج نينك
باشقه بعض بر عمل لرينی قضيه سینی قیلغالی بولسیدو. واحرام
باغلاش غه رينه براوني نائب قيليش جائز ايمس. واگر چند يكي
نفل طريقه ده قيلغان حج وعمره بولسمو. وطواف وسعي نينك
زمانه سی أوتوب کیتمایدور. وأما شيطان غه آتا دورغان تاش
لرني أوز وقتيده أتمسه زماني أوتوب كيتادور. وأما عرفه ده
وقوف قيليش ومزدلفه قونيش ومنى قونوش ويوقنود ورغان
وقت لرينينك زمانه سی بلکولکلیک فوت بولوب کتسه ايكى
ينيجى اداتيغالى بولمايدور. وعاجز آدم لرنينك يوتهرادورغان
وقنودورغان جايغه حاضر بوليشى مشقت بلان بولسمو ممكن.
وسلف صالحين لردين ناشر آتيشغه عاجز كلگان آدم لر أوز أوزينيده
ينه براوني نائب قلسه جائز ديگان صحيح روايت لر صادر بولغان.
ويوسوزلر فقط معذورنينك حقيده دور. وعبادات لر همه سی توقيفيه
دور. هر آدم أوزيگه واجب بولغان عبادت لرني اوزى قيليش لازم
مگر حجت بيلان بولسه آندين جائز بولسيدو. ونائب بولغان كشى هر

شیلان غه اوزی او چون تاش آتیب بولوب آندین کیسن جاییده
توروب نائب قلغان کشی نینگ تاشینی آتسه جائز. اوچ شیلان
غه اوزی او چون ممه سیگه تاش آتیب بولوب آندین کیسن نائب قلغان
کشی نینگ تاشینی آتیش لازم ایمس. و بو بولسه علماءلر نینگ قول
لری دور. و اوچ شیلان نینگ همه سیگه اوز نفس طرفیدین تاش
لرنی آتب آندین نائب قلغان کشی نینگ تاشینی آتا دور دیگان
سوزگه دلیل یوق دور. و بو نداغ بولغان صورت ده خصوصًا حاضر
قی زمان ده جفاء و مشقت کوب بولسیدور. واللّٰه تعالی آیتادور:

﴿ وما جعل عليكم في الدين من حرج ﴾

معنی سی: اللّٰه تعالی سیزلرگه دین توغریلیق جفاء و مشقت لیک
ایش لرنی سیزلرگه واجب قلمدی دیگان بولسیدو. و پیغمبر علیه
السلام ارشاد قلب آیتی: ﴿ يسروا ولا تعسروا ﴾
معناسی: مشکل و قیین ایش لرگه باغلان مای آسان لیق ایله الیب
بارینکر دیب ارشاد قلدی و اوز نفس اوچون همه تاش لرنی آتب
بولوب آندین کیسن نائب قلغان کشی نینگ تاشینی آتادور دیگانگه

دلیل یوق دور.

« باب »

حج تمتع وحج قران گه ذبح واجب بولغانی نینگ بیانی
تمتع ویا قران یولی ایله حج قلغان کشیگه اگر اول کشی مسجد الحرام
نینگ أصل دین بولمغان بولسه برقوی ویا بر أیچکو ویا بر توکه
نینگ یتته نینگ بری ویا برکلا نینگ یتته نینگ بری نی قربان قیلیش
واجب بولیدو. وقربان لیق قیلادورغان کشی نینگ غلی ویا
فراسی حلال مال دین ویا یخشی کسب دین بولیش واجب.
الله تعالی طیب دورقبول قلمایدور مگر یخشی، وقربان لیق
توغیرلیق خلق لر دین سؤال قیلب غل حیلاش جائز ایمس، و
قربان لقدین باشقه توغیرلیق هم خلق لر دین غل تیلاش جائز ایمس
الله تعالی أوز فضل دین غنی قیلب ویا ی قیلب حلال مال وحج گه
یار ب کلگودیک غل بر سه ینه الله تعالی دین قورقق مای وخلق لر
دین أویات مای قولیداکی حلال غل غه قناعت قلمای بنه یوریشی
قلیش قیلب خلق لر دین غل تیلاگان آدم الله تعالی گه عاصی بولمق

ایله حلال غله مالیگه حرام غله مال نی قوشقان بولدی چونکی قولیده غله ومال توروب خلق دین زبان مقال ایله ویا زبان حال ایله غله تلامک قطعی حرام دور. وغلّه بار توروب خلق دین غله تلاگان آدم جماعت آرا سیده اعتبار دین قالیدور وتیلاب تاپغان غله برکت قلمایدور. وسؤال قیلیب خلق دین تلاشنی ذم قیلیب وعیب لاب وعفت بلان بارغه قناعت قیلیب خلق دین هیچ نرسه تلامای حیات کیچورگان نی مدح قیلیب داملاب وارد بولغان حدیث کوبدور. وتمتع ویا قران طریقی ایله حج قیلیب هدی گه قادر بولمغان آدم گه حج کون لریده اوچ کون وییورتیگه قیتیب بارغان دین کیین یته کون روزه توتوش واجب. وحج دهٔ اوچ کون روزه توتمادورغان آدم اختیار کیلی دور یوم النحر دین ایلگاری کی کونلرده توتسه هم بولیدو. ویا ایام التشریق یعنی اون بر ینچی کونی واون ایکی ینچی کونی واون اوچ ینچی کونی توتسه هم بولیدو. بو سوزنینگ دلیلی، قوله تعالی؛

﴿فمن تمتع بالعمرة إلى الحج فما استيسر

من الهدي فمن لم يجد فصيام ثلاثة أيام في الحج وسبعة إذا رجعتم تلك عشرة كاملة ذلك لمن لم يكن أهله حاضري المسجد الحرام ﴾ معناسی؛ برکشی حج تمتع یولی ایله حج قلغان بولسه بونداغ کشی گه قیسی هدی آسان بولسه شونی برقوی یا برایچکو ویا برتوگه نینگ ویا برکلا نینگ یته نینگ عد بریگه شریک بولوب هدی سینی أداء قلسون. و بونداغ حیوان لبوغوزلاشغه قلمی یتیشمسه حج کون لریده أوچ کون ویورتیگه یتیب بارغانده یته کون روزه توتسون. وشونینگ بیلان أون کون کامل بولغان بولدی بشرطیکی بوکشی مسجد الحرام نینگ أهلیدین بولمسه. ومسجد الحرام نینگ أهلی حج أفراد طریقی ایله حج قلادو.

وفي صحيح البخاري عن عائشة وابن عمر رضي الله عنهما قالا:

« لم يرخص في أيام التشريق أن يصمن إلا لمن لم يجد الهدي » ایام التشریق أوچ کونده

وبو أوچ كون نینگ الحیده روزه توتوشغه رخصت یوق مگر مهدی
دین عاجز کلگان آدم روزه توتسه بولسیدو وبو ایکی صحابه نینگ
سوزی پیغمبر علیه السلام غه ییتکان حدیث لر نینگ حکمی ده دور.
وأوچ كون لیک روزه نی عرفه كون دین ایلگری توتغان یخشی.
وعرفه کونی روزه توتمغان یخشی چونکی پیغمبر علیه السلام عرفه
کونده روزه توتمغان. وعرفه کونیده روزه توتیشدین توسغان.
عرفه کونده روزه توتماق سببی حیب عرفه کونده عبادتگه وذکر
ودعاءغه قوت لیک بولغان یخشی. وچه ده توتادورغان
أوچ كون لیک روزه نی آرقه آرقه دین توتسه ویا آرالاب توتسه
هم جائز. وسبحانه تعالی آرقه آرقه دین توتیشنی شرط قلمدی پیغمبر
علیه السلام هم بو أوچ كون لیک روزه نی بیدربی توتونگلر دیب
أمر قلمدی. ویته كون توتادورغان روزه نی یورتیگه یاریب بولوب
توتغان یخشی. چونکی سبحانه وتعالی (وسبعة إذا رجعتم)
دیدی یته كون روزه أهل لریگه یاریب بولوب توتونگلر دیدی.
مهدی دین عاجز کلگان آدم پادشاه لردین ویا بای لردین

میتلامای ویا باشقه آدم لردین تیلاب فل جمع قلب قربان لق
قلغاندین روزه توتغانی أفضل وکوب یخشی.
وأما طمع قلماسدین ویا تلمروب یورمسدین برکشی
أوز ارادهسی ایله هدیه برسهأنی قربان لق قلسه جائز.
وهدیه برگان کشی حاج بولسمو جائز. بشرطیکی حج أچون
نائب قلغان آدم حج بدل أچون بیرگان فلدین مال
ذبح قلورسینز دیب شرط قلمغان بولسه.
وأما بعض حاجی لر یالغان آیتیب حکومت دین ویا
باشقه آدم لردین ذبح أچون فل طلب قلب فل آلیب
أندین ذبح قلورلر بونداغ تیلاب فل تا فیب ذبح قلیش
قطعی حرام. عبادت گه یالغان نی ارالاشتیرودش
حرام دور.

«باب»

حاجی لرگه و باخبقه آدم لرگه أمر معروف قلیش لیق نینگ واجب لیقی نینگ بیانی.

و حاجی لرگه جونگ واجب و بیک مهم ایش أمر معروف ونهی منکر دور. ونصیحت قلماق دور. وتعلیم بیرمکدور وحج نینگ أرکان وواجبات لرینی وسنت ومستحب لرینی بلدورمکدور. وبش فرض نمازنی جماعت بیلان أداء قلیشغه ترغیب قلیش بیک مرور دور. خداوند تعالی نمازغه ترغیب قلب کوب آیت نازل قلدی. وپیغمبر علیه السلام هم کوب حدیث لرده بش وقت فرض نمازنی أوز وقتیده جماعت بلان أداء قلیشغه کوب حدیث لرده ترغیب قلدی.

وبعض أهل مکه ومدینه باشقه آدملر مسجد جماعت گه حاضر بولمای أویده جماعت گه حاضر بولمای نمازنی أقو یدورلر. فرض نمازلرگه جماعت گه حاضر بولمای أویده یا الغوز أقوش جونگ خطا دور

وشریعت أمریگه آشکارا مخالف دور. وهر بر مسلمان بونداغ
مخالف إیشلار دین توسوب بش وقت فرض نمازنی أوز وقتی
ده جماعت بیلان أوقیشغه ترغیب قلسون. وبو باره ده پیغمبر
علیه السلام دین حدیث وارد بولدی. وعبد الله بن أم مکتوم
کوزی کورمای دورغان ذات أیدی، وأوی مسجدگه یراق
بولکشی نمازنی أویده أوقوسام رخصت بارمو دیب سوراغانده
پیغمبر علیه السلام؛ هل تسمع النداء دیدی عبد الله
بن أم مکتوم نعم دیب جواب بیرگانده پیغمبر علیه السلام أذان گه
إجابت قل دیب جواب بردی. ودینه بر روایت ده لا أجد
لك رخصة دیدی.

عبد الله بن أم مکتوم دیک کوزی کورمایدورغان وأوی یراق
آدم گه فرض نمازنی جماعت گه حاضر بولمای أویده أوقیشغه
رخصت بولمغان دین کیسن حاضرقی وقت ده یوللار اسفلت
قلینیب فیاده یوریدورغان آدم لرگه یوللار راست لینیب وتوزـ
لنیب آسان مانگغو دیک تیار قلینسه ومسجدلرگه عالی زیلچه

وپاکزه جای نمازلرنی سالیب پاکزه قلیشه وعمومی مسجد لرنی کهرباء، وتوک واسطه‌سی ایله سووق قلیب إنسانلرنی صحیح جفاء کورمایدورغان قلیب تیار قلیشه ومسجدلرگه باریش کلیشنی شونداغ آسان قوروب نمازنی اوقوغان وقت لریده شونداغ راحت لیک توروب یه اوزی ساق توروب نمازنی اویده اوقوغان آدم لرنینگ نیمه عذرسی بار. وقال صلی الله علیه وسلم: «لقد هممت أن آمر بالصلاة فتقام ثم آمر رجلا فيؤم الناس ثم أنطلق إلى رجال لا يشهدون الصلاة فأحرق عليهم بيوتهم بالنار» معناسی: نمازغه امر قلیشنی اراده قلدیم مسجدده نمازنی جماعت بیلان اوقولسون دیب. اندین کیین نمازغه برکشینی امام بولوب نماز باشلاب اوقوشغه بویر من اندین کیین نماز جماعتگه حاضر بولمغان آدم لرنینگ اویلری نی اوت یاقیب کویدوروب اتیشنی اراده قلدورمن دیدی. بو حدیث شریف نماز جماعتگه حاضر بولمغان آدم لرنینگ گناهی

بیگ اُغیر لیقغه دلالت قلادور.

وابن ماجه رحمه الله نینگ ابن عباس رضی الله عنهما دین روایت قلغان حدیثی بونداغ کلیدو: (قال أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «من سمع النداء فلم يأت فلا صلاة له إلا من عذر» معناسی: ہر آدم مسجد نینگ اُذانینی اَنگلاب توروب عذرسی یوق توروب مسجدگه حاضر بولمای اُویده نماز اُقوسه اَنداغ آدم نمازاُوقومغان آدم بولدی مگر عذر بیلان.

وصحیح مسلم نینگ عبد الله بن عباس دین روایت قلغان حدیثی بونداغ کلیدو؛ قال: « من سره أن يلق الله غداً مسلما فليحافظ على هؤلاء الصلوات حيث يُنَادَى بهن. فإن الله شرع لنبيكم سنن الهدى وإنهن من سنن الهدى، ولو أنكم صليتم في بيوتكم كما يصلي المتخلف في بيته لتركتم سنة نبيكم، ولو تركتم سنة نبيكم

لضللتم » معناسی ، قیامت کونیسی الله‌گه مسلمان لیق حالت ده ملاقات بولیشنی ایزدیب وشونینگ گه خورسند بولیشنی ایزدگان آدم هر دائم فرض نماز غه آذان جیتقان صمان مسجد گه حاضر بولوب بش وقت نمازنی جماعت بیلان اُوقوسون . والله تعالی بیغمبرینگلرگه هدایت نینگ یوللرینی بیان قلدی . وبعض نمازلر هدایت نینگ یوللریدین دور ، وسیزلر بش فرض نمازنی اُویلرینگلرده اُوقوسانگلر منافق گه اُوخشه بیغمبر علیه السلام نینگ یوللرینی تاشلاب آتغان بولدینگلر ، بیغمبر علیه السلام نینگ یوللرینی تاشلاب آتسانگلر الله تعالی نینگ رضاسیدین یراق بولی سیزلر .

برآدم نمازاُوقیشنی اراده قلیب یخشی لاب طهارت اُلیب اُندین مسجدلردین بر مسجدگه بارسه الله تعالی هر بر قدمیگه بر حسنة یعنی یخشی لیق یازیب بر درجه بلند قلیب بر سیأة بر گناه نی اُچوریدو . ونماز جماعت دین منافق آیریلیب قالیدو . واُولکان یخشی زمانلرده کسل ویا قری آدم لرنی ایکی آدم یتیلیب مانگدوروب

صف گه آلیب کلیب صف ده تورغوزوب قویار أیدی .

وحاجی لر وباشقه مسلمان لرگه الله تعالی حرام قلغان نرسه لردین
قاچیش واجب . وحرام گه گرفتار بولیب قلاشیدین حذر قلیش واجب
زنا ولواطه وأغورلیق قلیش وجزانه خورلیق قلیش ، ویتیم حقینی ییش
ومعامله لرده فندروش وریا الغان أیتیش ، وامانت گه خیانت
قلیش وعراق ایچیش ونشه تماکو چکیش وکبر قلب معشوق آستین
غه چیرلیق کییم کییش وکبر قلیش ، وحسد یعنی حیدا ماسلیق وریا قلیش
وغیبت قلیش وکشی نینگ آرقه سیده گف قلیش ، وسخن چین لیق
قلیش ، وگف توشوش ومسلمان لرنی مسخره قلب حقارت لش
ولهو ولعب وأدیون أسباب لرینی ساتیب ألیش دالفناى
دوتار وتمبور ورباب وسوتاى وشونینگ غه أوخشه أدیون کولوک
أسباب لرنی ساتب ألب وهمیشه أدیون أسباب ایله مشغول
بولوش ورادو وأون ألو وفیر بولردین غزل تینگلاب یوریش و
قمار وشطرنج وأنینگ غه أوخشه أیون لرگه مشغول بولیش حرام
وضرورت ایمس نرسه أوچون آدم لرنینگ صورتینی آلیش وجان

جانوارلرنینگ سوزتینی اُلیش حرام وشریعت ده حرام قلنغان نرسه لرگه راضی بولوب و اُنگا قراب اُولتورویش هم حرام.

الله تعالی بنده لریگه حرام قلغان محرمات یعنی: حرام قلنغان نرسه لرهر مکان وهر جایده حرام دور. وخصوصاً اهل مکه وحاجیلر بونداغ حرام قلنغان نرسه لردین بیکراق یراق بولسونلر.

بلد الأمین حرم شریف ده قلغان گناه نینگ جزاسی باشقه جای ده قلغان گناه نینگ جزاسیدین جونک وقاتیغ دور. والله تعالی اعلم.

﴿ومن يرد فيه بالحاد بظلم نذقه من عذاب أليم﴾ معناسی: حرم شریف ده اُوز نفس گه ویا باشقه بر کشیگه ظلم قلسه بونداغ آدم گه قاتیغ عذاب قلورمیز دیدی. سورة الحج نینگ (۲۵)- نچی آیتی دور. وبو آیه کریمة بیلان حرم شریف ده ظلم قلیشنی اراده قلغان آدم نی بونداغ قاتیغ عذاب قلورمن دیب قورقوتی وحرم شریف غه گناه نی اراده قلغان آدم نینگ گناهسی بونداغ قاتیغ بولسه واقعی گناه قلغان آدم نینگ حالی قانداغ بولور. شک سیز آنداغ آدم نینگ گناهسی بیک جونک وبیک قاتیغ بولور. وحرم شریف ده

وینه باشقه جای لرده گناه قلب سالیش دین بیک حذر قیلمش لازم.
وحج مبرور گر وگناه لرنینگ مغفرت بولوب کوچورلیش گر یتیش ممکن
بولمایدور مگر الله تعالی حرام قلغان عمومی گناه لردین حذر
قلماق بیلا بولور. آنداغ که حدیث شریفده کلدی؛ عن
النبي صلى الله عليه وسلم أنه قال: «من حج
فلم يرفث ولم يفسق رجع كيوم ولدته أمه»
معناسی؛ حج قلغان آدم خاتون کشی بیلان بیهوده گپ لرنی و
جماع غه تعلق گپ سوزلرنی قلمای وفقط گناه قلمای حج قلغانلار آدم
آنا سیدین گناه دین پاک توغولغان دیک تمام گناه لریدن پیک
پاک بولوب حج دین قایتادور دیب خبر بیردی حدیث دین عبرت
آلیب خداوندی تعالی برآدم گه حیاتیده حج قیلیشنی نصیب اتسه
بیک احتیاط ده بولوب هیچ برجونگ ویا کچیک گناه غه آلوده
بولوب قالمای بیک پاکزه حج قیلیش بیک مهم وفرورایش لردین دور
وگناه لرنینگ جونگ وکاتته راقی اولوب کتکان مشائخ لردین
مدد ویاردم سورامقدور. واولرنی واسطه قلب مدد ویاردم طلب

قلماق دور وأولر أوچون نذر قساق دورو ذبح قلماق دور. وأولر
گر نذر ویا ذبح قلب آندین أول أولوب کتکان مشائخ لردین
وأولوك لردین شفاعت طلب قلورلر ویاکه مزار ومشائخ وأولوك
لردین کسل لرگه شفاء طلب قلورلر ویا غائب بولغان کشی لرنی
یا ندر وشتی أومید قلورلر. بو ایشلرنینگ همه سی چونك شرك لردین
دور وجاهلیت داکی مشرك لرنینگ دینی دور، ولو مذکور شرك
لرگه انکار قلب وأو شرك لردین تسوب الله تعالی پیغمبرلرنی ایبردی
وکتاب لر تشوردی، وبونداغ شرك لرگه مبتلا بولغان حاج لر
بونداغ چونك شرك دین حذر قلب وأو شرك لردین یانب أوکان
گناه لریگه توبه قلب وتوبه دین کیسن صحیح عقیده نینگ یولیسی
توتسونلر، وبو چونك شرك عمل لرنینگ همه سینی باطل قلبدیوق
قلادور، وبو سوزنینگ دلیلی الله تعالی نینگ قولی دور:

﴿ولو أشركوا لحبط عنهم ما كانوا يعملون﴾

سورة الأنعام نینگ (٨٨) ینجی آیتی دور،

والله تعالی دین باشقه نرسه لرهیلان قسم قلیش پیغمبرلان قسم

ایچکان ویا کعبه بیلان ویا اُمانت بیلان ویا اُناسی ویا اُتاسی ویا یلدز بیلان قسم ایچیش شرک اصغر یعنی کچیک شرک لردین دور، بو نداغ شرک لردین و کچیک شرک لردین یانب و توبه قلیب و اُو شرک لرنی تاشلاش غه نصیحت قلیب اُوتکان سلف صالحین لرنینگ یولینی توتوب وصحیح عقیده بیلان یول توتوب اسلامی عقیده و اسلامی آداب و اُخلاق ایله حیات کچورسونلر.

عن النبي صلى الله عليه وسلم أنه قال: «من حلف بغير الله فقد كفر أو أشرك» أخرجه أحمد وأبو داود والترمذي بإسناد صحيح، معناسی: رسول الله صلى الله علیه وسلم اُیتتی بر آدم الله دین باشقه برشیء بیلان قسم قلسه کافر بولدی ياکه مشرک بولدی دیدی راوی شک ايتدی وعن عمر رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «من كان حالفا فليحلف بالله أو ليصمت»

معناسی، هرکیشی قسم قلسه الله دین باشقه نرسه بیلان قسم قلسه کافر یا مشرک بولدی
(من حلف بغير الله فقد كفر أو أشرك) ترمذی، حاکم
معناسی: کیمکی الله دین باشقه بیلان قسم قلسه کافر یا مشرک بولور.
یا ثابت ابن ضحاک رضی الله عنه روایت قیلدیکی: "من حلف بملة غير الإسلام كاذبا فهو كما قال" بخاری
معناسی، هرکیشی قسم قلسه الله دین باشقه بیلان قسم قلسون دیا شوک
تورسون دینه بر حدیث دیکلدی (من حلف بالأمانة فليس
منا) معناسی أمانت بیلان قسم قلغان آدم بزدین ایمس دیدی،
بو حدیث امام أبو داود نینک روایتی دور، دینه پیغمبر علیه السلام
أیتتی (أخوف ما أخاف عليكم الشرك الأصغر)
معناسی: من سیزلرگه شرک أصغردین بیک قورقمن دیدی
و پیغمبر علیه السلام دین سورالغان ده مثالی الریاء دیب جواب
برگان. وقال صلى الله عليه وسلم لا تقولوا:
ما شاء الله وشاء فلان ولكن قولوا: «ما شاء
الله ثم شاء فلان» معناسی: الله خاه لسه و فلان خاه لسه
دیمانکلر، الله خاه لسه دینکلر،
دینه امام النسائی نینک ابن عباس دین روایت قلغان حدیث
ده کلدی، عن ابن عباس رضي الله عنهما أن
رجلاً قال يا رسول الله ما شاء الله وشئت
فقال:

« أجعلتني لله ندا بل ما شاء الله وحده »

بركيشى الله نينگ دسينينگ خاه لغانينگ بولودوديگانده منى الله

گه شريك قلدورسيز لرمو ديب بو آدم نينگ سوزيگه انكار قلدى ،

وأوشكان حديث لرنينگ معنى سى توحيد يوللوينى حمايه قلب مسلمان

لرنى شرك أصغر وشرك أكبردين ساقلاماق غه باشلايدو، ومسلمان

لرنينگ ايمانى سلامت بوليشغه والله تعالى نينگ عذابيدين

نجات تاپيشغه وعذاب نينگ سبب لريدن قوتوليشغه ترغيب

قلادو ، ونبينا محمد صلى الله عليه وسلم فقد أدى الأمانة

وأبلغ وبشر وأنذر ونصح لله ولعباده صلى الله

عليه وسلم صلاة وسلاما دائمين إلى يوم

القيامة ،

حاجى لرنينگ أهل علم لريگه وبلد الله الأمين ده تورغان آدم

لرگه ومدينة الرسول عليه الصلاة والتسليم ده تورغان لرگه الله

تعالى نينگ شريعت يوللرينى واسلام احكام وآداب لرينى

تعليم بريش والله حرام قلغان شرك نينگ نوع لريدن وعموم

گناه لردین حذر لتدر دیش، و أمر ونهی باره سیده کلگان آیات

و أحادیث لرنی شرح قلیب واجب کافی ووافی بیان قیلیب

بیلیه روشن، خلق لرنی جهالت نینگ ظلمت دین علم ومعرفت

نینگ روشن یوللریگه دعوت قلیش چونکه الله تعالی أهل علم

و أهل معرفتلرگه شریعت نینگ یوللرین خلق لرگه بیان قیلیب

بیلدر روشنی واجب قلدی، وأیتی: ﴿وإذ أخذ الله

ميثاق الذين أوتوا الكتاب لتبيننه للناس

ولا تكتمونه﴾ سورة آل عمران نینگ (١٨٧) آیتی دور،

معناسی، الله تعالی أهل کتاب لردین کتاب نینگ حکم لرینی

یوشورماسدین خلق لرگه بیان قیلیب برینگه عهد پیمان آلغان،

بونینگ دین مقصد علماء لر قرآن وکتاب نینگ حکم لرین خلق

لرگه بلدورسون دیمکدور، أهل کتاب یهود ونصارالر آخرت نیمک

أورنیگه حیات دنیا نینگ لذت وراحت ومنفعت لرینی اختیار قیلیب

آخرت امرلری ایله ایشی یوقمای حقنی یوشوروب ظالم لردین بولغان

لر، الله تعالی بو آیتنی ذکر قیلماق أمت اسلامیه نی سیز لر یهود ونصارا

لرگہ اوغشہ حیات دنیانی اختیار قلب قرآن نینگ حکم لرینی بیان قلمای نامالم لردین یولمانکلر دیگا نگہ اشارت قلادور.

مہینہ بر آیت دہ بوندا غ کلیدور: ﴿إن الذين يكتمون ما أنزلنا من البينـات والهدى من بعد مـا بيناه للناس في الكتاب أولئك يلعنهم الله ويلعنهم اللاعنـون. إلا الذيـن تابـوا وأصلحوا وبينوا فأولئك أتوب عليهم وأنا التواب الرحيم﴾ سورة البقرہ نینگ (۱۶۰) ینچی آیتی دور.

بو آیت نینگ ترجمہ سی: اللہ تعالی بیان قلب آیتادور، بز کتاب و قرآن دہ خلق لرگہ بیان قلب بیر سون دیب علما لرگہ کتاب و قرآن نینگ ھدایت و بیانات لرینی بیان قلب و شرح قلب بلدور سون دیب کتاب توشورسک بز تشوورگان ھدایت و نورنی بیان قلمای یوشورغان ذات لر اولرگہ اللہ لعنت قلادور ولعنت قلغوچی لر لعنت قلادور، مگر بو ذات لرهکی توبہ قلیبلر و عمل لرینی اصلاح قلدیلر و شریعت احکامنی بیان قلب خلق لرگہ بلدوروب

ووعظ وإرشاد قيلديلر وأولرگه من توبه قيلورمن ورحمت نظريم بيلان قرايمن وانا توبه قيلغوچي نينگ توبه سيني قبول قيلورمن ومن رحيم دورمن ديدي، وبو اُوخشه کان آيات وحديثلر توحيد وعبادت وعمل صالح لرني قيلماق غه چقيرمق عبادات لرنينگ أفضلی ایکان لیکگه دلالت قيلادور. وواجب ومهم ایکان لیکگه اشارت قيلادور، ﴿ومن أحسن قولا ممن دعا إلى الله وعمل صالحاً وقال إنني من المسلمين﴾ سورهٔ فصلت نينگ ٣٣ نچي آيتي دور ترجمه سي، منهمن مسلمان لردين ديب دعوی قيلب توروب وينه بخشی عمل قيلب توروب الله تعالی طرفيگه دعوت قيليب والله نينگ سوزی وأمريگه چقيرغان آدم نينگ گفی وسوزی هم گپ وسوزلردين بخشی ديگان بولیدور. وینه الله تعالی آيتي: ﴿قل هذه سبيلي أدعو إلى الله على بصيرة أنا ومن اتبعني وسبحان الله وما أنا من المشركين﴾ ترجمه سي، بو آيت کريمه ايليه الله تعالی پيغمبر عليه السلام گه خطاب قيلب

آيتادور، ئايت غيل يا محمد (ص)، بولمسا اسلام تعليماتلري مينينگ
يوليم دور، مىن بو اسلام تعليماتيگه بصيرت ونور بيلان چقرامن ومن
گه تابع بولوب ايرگاشگانلرهم بصيرت ونور وحجت بيلان اسلامگه
چقارادو. بن الله تعالىنى پاك ليك ايله ياد قىلورمن، ومن
مشرك الله نينگ بىرلكيگه اشانمايدورغانلردين ايمس.

وقال النبي صلى الله عليه وسلم: «من دل على
خير فله مثل أجر فاعله» معناسى: برآدم برىخشى ليق غه
باشلاسه يا باشلاغان آدم گه شو يخشى لىقنى قىلغان آدم گه ئوخشاش
ثواب بوليدو، وقال صلى الله عليه وسلم لعلي
رضي الله عنه: «لأن يهدي الله بك رجلا
واحدا خير لك من حمر النعم» معناسى: برآدم
نينگ دعوت وارشادى نينگ سببى ايله سېنه برآدم هدايت
تاپسه يخشى بولغه كربب صالح لردين بولسه شو دعوت بيلان
حلقى آدم نينگ هدايت تاپقانى دعوت قىلغان ئادم غه قزيل
تيوه لردين يخشى، وقىزيل تيوه عرب لر تردىده كوپ اصيل تيوه

لردین عبارت دور، بو نینگ دین مقصد اُدم لرنی هدایت گه
باشلاماق نینگ ثوابی بیک چوک وبو غان درجه دور دیمکدور،
وبو حدیث متفق علیه حدیث دور، ودعوت وارشاد نینگ ثواب
واُجری نینگ اُولوغلیقی نینگ باره سیده کلگان آیات واُحادیث
لر بیک کوبدور واُهل العلم لر گه دعوت وارشاد تو غریلیق کوب
کوچ جتاریب وهمت قلب مال وقلم ولسان ایله وجسارت
وشجاعت ایله اسلام گه دعوت قلیش بیک ضرور دور وبیک مهم
اُمر لردین دور،

والله تعالی نینگ بنده لرینی نجات لیق نینگ سبب لر طرفیگه
ارشاد قلماق وباشلاماق اولرنی عقیده باره سیده وعمل وعبادت
واُخلاق تو غری لیق شرک دین وبدعت دین وهلاکت دین
قتولدورمق لیق نینگ ثواب واجری بیک چونکدور،

وخصوصاً شبو کونلرده هوا، وهوس غالب بولغان وبوزغون
چلیق میدان گه کوپایگان، ودنیا غه خدا سیزلیق پاییلغان، و
ضلالت وباطل یول غه باشلایدورغان شعارات ونعرات توله

بولغانلی تورغان ، وهدایت ویخشی لیق غه باشلایدورغانلر آزلاب

قلغان زمان دور ، وخداسیز وحیاسزلیق وناموس سیز وعفت

سیزلیق کوبایب کیتگان بر زمان دور (إنا لله وإنا إليه

راجعون والله المستعان ولا حول ولا قوة

إلا بالله العلي العظيم) ترجمه سی: إنا لله:

یعنی بز الله تعالی نینگ ملکی دورمز، والله نینگ تصرفیده دورمز،

أوزی چاغلاب تصرف قلادور.

وإنا إليه راجعون: بزلر الله نینگ طرفیگه

قایتغوچی دورمز.

باب.

الله تعالی گه کوب عبادت وطاعت نی کوب قلماق

نینگ مستحب لیک نینگ بیانی،

حاجی لر مکه مکرمه ده اقامت قلب تورغان کون لریده فرصت نی

غنیمت بلب وقت دین فائده لانب وطاعت ویخشی عمل لرنی

کوب قلب الله تعالی نینگ ذکریده بولوش مستحب دور، وبیت الله

نی کوب طواف قلب وکوپ نماز أوقوسونلر، چونکه بخششی لیق أجر
وثوابی قات قات مقات بولیدو وسیئات ویمان لق لرنینگ جزاسی
هم بیک قاتیغ بولیدو، وپیغمبر علیه السلام غه کوب سلام وصلوات
نی کوب أیتیش مستحب، وحاجی لر حج گه تعلق عمل لرینی تمام
قلب بولوب یورتیگه قایتیشنی اراده قلغان وقت ده، وخلق
بیلان کره علاقه لرینی توکه تیب بولوب وداع لاشیش یعنی حرم
شریف بلان خوشلاشیش واجب، حاجی لرنینگ آخرقی عهدی
حرم شریف بیلان خوشلاشیش طوافینی قلب آندین کیین سفرگه
روان بولسون، اما حیض وعادت کوروب قالغان ونفاس دلر
خاتون لرگه وداع طواف قلیش یعنی حرم شریف بیلان خوشلاشیش
طواقی واجب ایمس لحديث ابن عباس «أمر الناس
أن يكون آخر عهدهم بالبيت، إلا أنه خفف
عن المرأة الحائض» متفق علیه حدیث دور،
یعنی بو حدیث نینگ ترجمه سی: خلق لر أمر قلندی حرم شریف دین
یورتیغه کتیش نینگ أخیرقی وقتیده حرم شریف نی طواب قلیب

وحرم بیلان خوشلاشیب آندین کیسن یولغه چقسون مگر حیض دار وعادت کروب تمالغان خاتون کشی گه طواف الوداع واجب ایمس. یعنی عادت کروب تمالغان خاتون گه حرم شریف نے خوشلاشیش طوافی واجب ایمس، خوشلاشیش طوافینی ادا، قلیب بولغاندین کیین مسجد الحرام دین تاشقاریگه چقیش وقتیده آرقه سیجه حرم شریفگه یعنی بیت الله غه آکیدینی قلب دروازه گه آرقه سینی قلب چقیب کتیش لازم ایمس. بونداغ آرقه سیجه منکیب خوشلاشیش توغری لق صحیح برروایتده ثابت بولمغان وصحابه لردین هم روایت کلمگان، وبونداغ خوشلاشیش کیین پیدا بولغان بدعت لردین دور.

وقال صلى الله عليه وسلم: «إياكم ومحدثات الأمور فإن كل محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة» ترجمه سی: خیر القرون دین کیین پیدا بولغان عقیده گه تعلق مسئله مو و یا عمل گه تعلق مسائل بولسون، هممه سی بدعت دور، وهر بر بدعت ضلالت دور، یعنی راست یول دین آزیب

كتمكدور، آنىڭ بىلەن قاماماي اللّٰه نىڭ دىنىدە ثابت قدم تۇرۇشنى اللّٰه تعالى دىن سوراىمز، هركىشى پەيدا بولغان ايش لار بدعت دور بولدىن آز مقدور، يعنى بدعت ايشنى قىلغان آدم شريعت دە يوق ايشنى قىلغان بولدى و شريعت دە بولوق ايشنى شريعتدە يار دىب دعوا آملىسە شريعت گە بهتان قىلغان بولدى و شريعت گە مخالف ايشلرنى قىلىب سالىيشنىز دىن اللّٰه تعالى بزلرنى ساقلاسون.

«باب»

زيارت نىڭ حكم و آداب لرى نىڭ بيانى ؛

پيغمبر عليه السلام مسجد مباركى لريق جح دىن ايلگرى ويا جح دىن كيىن زيارت قىلىش سنت دور.

بو سوزنىڭ دليلى صحيحين دە أبو هريرة رضى اللّٰه عنه دين روايت قىلنغان حديث دور، قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «صلاة في مسجدي هذا خير من ألف صلاة فيما سواه إلا المسجد

الحرام » ترجمه سی؛ مسجد الحرام دین باشقه مینینگ شبو
مسجدیم ده بر نماز مینگ نماز دین یخشی دور، وعن ابن
عمر رضي الله عنهما ان النبي صلى الله
عليه وسلم قال: « صلاة في مسجدي هذا
أفضل من ألف صلاة فيما سواه إلا المسجد
الحرام » رواه مسلم

ترجمه سی؛ مسجد الحرام دین باشقه مینینگ شبو مسجدیم ده بر
وقت نماز أوقوماق مینگ نماز دین أفضل دور، مسلم نینگ
روایتی دور، وعن عبدالله بن الزبير رضي الله عنه
قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم:
« صلاة في مسجدي هذا أفضل من ألف
صلاة فيما سواه إلا المسجد الحرام، وصلاة
في المسجد الحرام أفضل من مائة صلاة في
مسجدي هذا » أخرجه أحمد وابن خزيمة
وابن حبان. ترجمه سی؛ مینگ شبو مسجدیم ده بر نماز

أوقوبلق باشقه مسجدلرده مینگ نماز أوقوغاندین أفضل مگر مسجد الحرام نینگ فضیلتی بوندین آرتوق دور، ومسجد الحرام دکر برنماز باشقه مسجدلرده یوز مینگ نماز أوقوغاندین أفضل ویخشی دور، احمد وابن ماجه نینگ روایتی دوره وبو بارده کوب حدیث لر وارد بولغان،

حاجی لر مدینه منوره گه برغانده مسجد نبوی گه کریش وقتیده أونگ فوتی بیلان کریش مستحب، وباشقه مسجدلرگه هم أونگ فوتی بیلان کریش مستحب، ودروازه دین کیرگانده

بسم الله والصلاة والسلام على رسول الله دیب کریش، ترجمه سی الله نینگ اسمی ایله ابتدا قیلورمن، ورسول الله غه صلاة وسلام أیتامن، ودینه بو دعانی أوقوسون؛ أعوذ بالله العظيم وبوجهه الكريم وسلطانه القديم من الشيطان الرجيم ترجمه سی؛ من سیوک الله بیلان وأولوغ یوزی ایله وقدیم قدرتی ایله رجیم وملعون شیطان نینگ شرودیمان ایش لردین پنا

تلايمن ، اللهم افتح لي أبواب رحمتك .

ترجمه سى: يا الله منگه رحمت ايشيكلرينگنى آچغل ، وبو دعاء
لرنى دنيانينگ قيسى بر مسجدلريگه كرسه أوقوش مستحب ، وپيغمبر
عليه السلام نينگ مسجديگه خاص بر ذكر يوق ، آندين كيين ايكى
ركعت نماز أوقيدو ، اوايكى ركعت نمازيده يخش كورگان يعنى
دنيا وآخرت نينگ يخش كورگان نرسه لرينى الله دين تلاسون ،
واگر جاى تغالسه روضه شريفده أوقوغانى بيك يخش ، بو سوز
نينگ دليلى قوله صلى الله عليه وسلم:
«ما بين بيتي ومنبري روضة من
رياض الجنة» ديدى . ترجمه سى: منينگ بيتيم
يعنى حجره سعادت نينگ ومنبريم نينگ آراسى جنت نينگ
باغچه لريدن بر باغچه دور . نماز أوقوب بولغاندين كيين پيغمبر
عليه السلام نينگ وأبوبكر وعمر رضى الله عنهما لرنينگ قبرلرينى
زيارت قلور ، وپيغمبر عليه السلام قبرى سى نينگ اوتريده توروب
پيغمبر عليه السلام گه سلام برور وسلام برگان وقتيده غايت

أدب بيلان ويست آواز ايله سلام برور، وسلام ني شبو طريقده أيتادور: السلام عليك يا رسول الله ورحمة الله وبركاته بوسوز نينك دليلي أبوداود نينك أبوهريرة رضى الله عنه دين روايت قلغان حديث دور، عن أبي هريرة رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «ما من أحد يسلم عليّ إلا رد الله عليّ روحي حتى أرد عليه السلام» معناسى؛ هيچ بركشي يوق كه منكه سلام بريدو مگر سبحانه تعالى روحيمنى منگه قايتورور سلامغه جواب برورمن پيغمبر عليه السلام نينگ قبر شريفلرينى زيارت قلغوچى كشى؛ سلام آيتغان وقتيده السلام عليك يا نبي الله، السلام عليك يا خيرة الله من خلقه السلام عليك يا سيد المرسلين وإمام المتقين ديسه هم بوليدو، ترجمه سى؛ سلامت ليك سينگه بولسون

ای اللّٰه نینگ خلق لری نینگ ایچیدین اللّٰه نینگ خیلا غان
ذات واي پیغمبر لرنینگ خوجه سی واي پرهیزگار لرنینگ
خوجه سی سلامتلیک سینگه بولسون، أشهد أنك بلغت
الرسالة وأديت الأمانة ونصحت الأمة
وجاهدت في الله حق جهاده)

بونداغ دیسه هم بولیدو، چونکه بو اُوتکان دعالرجمه سی پیغمبر
علیه السلام نینگ صفت لریدور ، ترجمه سی بر اللّٰه دین باشقه اللّٰه
یوق دیب گواه لیق بردور من ، و رسالت یعنی پیغمبر لیکنی تیکوز
دونگ و اُمانت نی اداء قیلدینگ و اُمت لرگه نصیحت قیلدینگ
و خدانینگ یولیده حق صحیح جهاد قیلدینگ دیب گواه لیق
بردور من ، و بو سوزلر پیغمبری میز نینگ صفت لری دور، و آندین
کیین پیغمبر علیه السلام گه صلات و سلام اُیتادور ، و پیغمبر علیه
السلام غه دعاء قیلادور، و اللّٰه تعالی صلاة و سلام نی بر جایده
جمع قیلیب آیت نازل قیلدی و اُیتدی ﴿یا أيها الذين

آمنوا صلوا عليه وسلموا تسليما﴾ دِدِی. آندین
کیسن أبی بکر وعمر رضی الله عنهما غه صلاة وسلام آیتیا دوروداه
قلیب وأولردین راضی بولوب قایتیادور.
(وكان ابن عمر رضي الله عنهما) پیغمبر علیه
السلام گه صلاة وسلام آیتیب آندین کیسن ایکی صاحبیگه سلام
بریب توگه زمان لرده السلام عليك يا رسول الله،
السلام عليك يا أبا بكر، السلام عليك يا أبتاه
دیب شو دعاگه اکتفاء قلیب قایتارایدی، دیبوذکر قلینغان زیارت
أرلرینینگ حقی ده دور، أما خاتون کشی لر قبرنی زیارت قلشی غه
رخصت یوق دور، آندا نکه پیغمبر علیه السلام دین ثابت بولدی
أنه قال: «لعن الله زوارات القبور من النساء
والمتخذين عليها المساجد والسرج»
ترجمه سی: پیغمبر علیه السلام آیتی الله تعالی قبرلرنی زیارت
قلغوچی خاتون لرگه وقبرستان نی مسجد قلیب آلغان لرگه وقبرستان
گه چراغ یاندوروب قویغوچی لرگه لعنت آیتدی. أما مدينة المنورة

نی قصد قلماق وپیغمبر علیه السلام نینگ مسجدیده نماز اوقوشنی
اراده قلب زیارت قلماق واو مسجدده دعاء قلماق ایر وخاتون
لرنینگ حقیده مشروع دور، ومدینه منوره نی زیارت قلغوچی لر
گه بیش نماز نی پیغمبر علیه السلام نینگ مسجدیده اوقوماق سنت
دور، واو مسجدده الله نی ذکر قلماق ودعاء قلماق ونفل نماز
اوقوماق افضل دور، واو مسجدده نوافل عبادات قلماغ
لق نینگ اجر وثوابی زیاده دور، ویوقاریده اوتگان حدیث
لرگه قراغانده او مسجدده عبادت قلماق نینگ ثوابی بیک جونک
دور، وروضه شریفه ده نفل نماز نی کوب اوقوماغلق مستحب دور،
وبو مسئله توغری لق پیغمبر علیه السلام آیتی: «ما بين بيتي
ومنبري روضة من رياض الجنة» دیدی وبو حدیث
نینگ معناسی یوقاریده ذکر قلینیب اوتتی، واما فرض نماز نی زائر
لر ومقیم لر مسجد شریف گه هر نماز نینگ اول وقتیده یا ریب ممکن
بولغان صورتده اوّلگی صفده اوقومق کوب غنیمت دور، وفرض
ونفل نماز لرنی زیاده اوقوماغلق غه ترغیب قلب حدیث وارد

بولغان، بو حدیثنینگ جمله سیدین دور، قول الرسول
صلی الله علیه وسلم: «لو یعلم الناس ما في
النداء والصف الأول ثم لم یجدوا الا أن
یستهموا علیه لاستهموا» متفق علیه، معناسی،
مسلمانلر أذانده کی وا أول می صف داکی أجر وثواب لرنی بلسه
ایدی کوب آدم لر أول کلشیب صف أول نی تلاشیب تالیب
آندین قرعه سالاشیب کیم نینگ آتیده قرعه ده چقسه شو کشی صف
أول گه أوتار ایدی، قرعه تاشلاب دیمک یعنی چیک تاشلاب
منازعت وتارتیش ماغلق لرنی حل قلور ایدیلر وینه بر حدیث ده
پیغمبر علیه السلام بونداغ دگان واصحاب لرگه آیتدیکی !!
«تقدموا فأتمو بي وليأتم بكم من بعدكم ولا
يزال الرجل يتأخر عن الصلاة حتى يؤخره
الله» ترجمه سی: أول قی صف دین همیشه کیسن قالدورغان
آدم نی الله تعالی کیین قیودو وآنداغ کیسن قالمای صف نینگ
أول لریده توروب منگه اقتداء قلینگلر وسزلرنینگ آرقانگلاداکی لر

سنر اکر اقتدا قلسون بو حدیث امام مسلم نینک روایتی دور،

وأخرج أبو داود عن عائشة رضي الله عنها بسند حسن أن النبي صلى الله عليه وسلم قال: «لا يزال الرجل يتأخر عن الصف المقدم حتى يؤخره الله في النار» ترجمه سی: همیشه أول صف دین کیسن تمالغان کیشینی الله تعالی دوزخده کیسن قیودور، امام أبو داود نینک روایتی دور. وثبت عن رسول الله صلى الله عليه وسلم أنه قال لأصحابه: ألا تصفون كما تصف الملائكة عند ربها قالوا يا رسول الله وكيف تصف الملائكة عند ربها؟ قال يُتمون الصفوف الأول ويتراصون في الصف) ترجمه سی: رسول الله صلی الله علیه وسلم آیتی: أصحاب لریکه دیدی فرشته لر خدایم نینک حضوریده صف تورگان دیک صف تورونکلر دیکانده یا رسول الله فرشته لر پروردگاری نینک نزدیده قایداغ صف تزورلر؟ پیغمبر علیه السلام فرشته لر أولقی صف لرنی تمام توشتریب صف

توزوأيدي ديدي يقين تورار ايديلر، مسلم نينگ روايتي دور،
وبو معني ده وارد بولغان حديث لركوبدور وبو حكم پيغمبر عليه السلام
نينگ مسجديگه خاص ايمس دور. زيارت دين ايلگري وهم
زيارت دين كيين هم جاري دور. وپيغمبر عليه السلام دين صحيح
روايت لرده كلدي پيغمبر عليه السلام أصحاب لريني: اونگ
طرف لريده توروشغه ترغيب قلور ايدي، ومعلوم دوركه حاضرقي
مسجد نبوي نينگ أونگ طرفي روضه دين برآز يراق دور، وبو
نينگ بلنديكه أولتي صف لرني رعايه قلماق وصف لرنينگ أونگ
طرف لريني رعايه قلماق روضه شريفه ني رعايه قلماق دين أفضل
دور، وبو ايكي نرسه گه رعايه قلماق روضه شريفه ده نماز اوقوماغ
ليق غه محافظت قلماق دين اولي دور، وبو مسأله اچوق وروشن
مسأله دور واوبيلاغان كشيگه واضح دور، وبو باب ده وارد بولغان
حديث لرني اوبدان فهم لگان كشيگه بو مسأله بيك روشن دور،
والله تعالى هر بر مسلمان گه توفيق وهدايت برسون، وپيغمبر بعض
نينگ قبر شريف لريني احاطه قلب تورغان فنجره لرني سلاش وبوسه

قلب سوييش وكعبه شريفني طواف قلغان ديك طواف قلب
آيلانيشش جائز ايمس، بو نداغ قليش سلف صالحين لردين، صحيح
بر كشيدين روايت ماد ر بولمدي، و بوايشلر انكار قلنغان بدعت
لردين دور، و پيغمبر عليه السلام دين حاجت لرين أدا قلب
بريشني ويا بر غم ويا بر مشكله لرني حل قلب بريشني ويا كسل گه
شفا ليق بريشني سوراش وتيلاش جائز ايمس، و بو نداغ حاجت
لرين ادا قلب بريشني وغم دين آزاد قلب ومشكله لرني حل
قليش وكسل لرگه شفا ليق بريش الله تعالى گه خاص دور و
بو نداغ حاجت وتيين مسأله لرني سوراشيده والله تعالى
دين باشقه بر كيشي دين سورال مايدور، وأولوب قالغان
مشائخ وباشقه ذات لردين كيم بولسه بولسون حاجت ومشكل
ايش لريني آسان قلب بريشني تيلامك وكسل لرگه شفاء طلب
قلمق الله گه شريك كلتورمك دور ومخلوق لرگه عبادت قلمق
دور ودين اسلام ده ايكي أساس دين عبارت دور، أولقيسي
الله دين باشقه بر شيء گه عبادت قلنمايدور، وايكنجيسي پيغمبر

عليه السلام بيان قلب کورساتکان یول ایلیه الله تعالی گه عبادت
قلورمز، وشبو ذکر قلنغان ایکی أساس شهادة أن لا إله
إلا الله وأن محمدآرسول الله نینگ معناسی دور،
وشبونینگ أوخشه رسول الله دین شفاعت طلب قلمق هیچ
برکشیگه جائز ایمس، چونکه شفاعت الله نینگ ملکی دور،
وشفاعتنی الله تعالی دین باشقه برکشی دین طلب قلنمایدور، آنداغکه
الله تعالی قرآن کریم ده آیتی: ﴿قل لله الشفاعة جميعا﴾
سورة الزمر نینگ ٤٤ ینجی آیتی دور، ترجمه سی: الله تعالی
محمد علیه السلام گه خطاب قلب آیتادو شفاعت نینگ همه سی
الله گه خاص دور، دگل دیب. وشفاعت نی الله دین طلب
قلانیدور، شونداغ دی مزکه یا الله منگه پیغمبرینگ نینگ
شفاعت قیلشنی اذن برگل دیب شفاعتنی الله دین طلب
قلورمز ویا الله فریشته لرینگنی من گه شفاعت قلیشغه اذن برگیل،
ومؤمن بنده لرینگنی منگه شفاعت قلیشغه اذن لا برگیل دیب
شفاعتنی یا الغوز بر الله دین سورایمز، واًما أولوب کتکان ذاتلر

کیمکه بولسه بولسون أولردین شفاعت طلب قلنمایدور، حتی
پیغمبرلردین هم شفاعت طلب قلنمایدور، چونکی الله دین باشقه
کشیدین شفاعت طلب قلیش جائز ایمس. أولوب کیتکان
مشائخ لر و پیغمبرلردین شفاعت طلب قلیش قطعاً جائز ایمس،
چونکه هر قایداغ انسان بولسون أولوب قالغاندین کیین دنیا
دین أوزیلیدو، مگر شریعت اذن برگان نرسه لر. وصحیح مسلم ده
أبوهریرة دین روایت کلدی قال: قال رسول الله صلی
الله علیه وسلم: «إذا مات ابن آدم انقطع
عمله إلا من ثلاث: صدقة جارية أو علم
ينتفع به أو ولد صالح يدعو له» ترجمه سی:
آدم أوغلی أولوب قالسه هر عمل لری دین أزولیدو ودنیا
بیلان هیچ علاقه سی بولمایدور. مگر أوچ ایش بار بو أوچ ایش
نینگ فائده سی أولوب کتکان کشی لرگه فائده یتیب توراددور.
أوچ ایش نینگ أول قسمی: صدقه جاریه یعنی جاری بولوب
تورادورغان صدقه لر، مسجد ومدرسه وتکیه ومسافرخانه

بنا قلغان غه أوخشه بوندانغ نرسه لرنینگ فایده سی یتیب
توراددر آدم لر بوندکور جاری بولوب تورغان صدقه لردین
فائده لانب دعا قیلادور، بو دعالرنینگ فائده سی صدقه قلغان
کشی لرگه أولوب کتکان دین یتیب تورادور. وایکنجیسی،
أو علم ينتفع به یعنی برآدم کتاب یازب علم قالدورغان
بولسه بونینگ فائده سی هم یتیب تورادور. أوچنجیسی،
أو ولد صالح يدعو له یعنی برآدم نینگ بخشی أوغلی
بولسه أتاسی اولوب کتکان دین کیین شو أوغول أتاسیگه
دعا قلسه بو دعانینگ فائده سی أتاسیگه یتیب تورادور.
وپیغمبر علیه السلام دین حیات وقتیده شفاعت طلب قلیش
جائز. وقیامت کونیده هم پیغمبر علیه السلام دین شفاعت
طلب قلیش جائز الله تعالی قیامت کونیده پیغمبر علیه السلام
غه أمتیگه شفاعت قلیش غه قدرت بریدورا وپیغمبر علیه السلام
شفاعت طلب قلغوچی نینگ حقیده الله دین شفاعت گه اذن
سورایدو. وأما دنیاده پیغمبر علیه السلام نینگ قبر شریف لریده

ويا كي باشقه يراق جايده تورووب شفاعت طلب قيليش جائز
ايمس، دنيا ده بر آدم ينه صالح كشيگه منگه دعاء قيلسونلر
يعني منگه الله دين فلان وفلان حاجت سوراب دعاء
قيلسه لر ديب تلاشي جائز بشرطيكه بو مطلوب بولغان نرسه لر شريعت
ده جائز بولغان نرسه لردين بولسه، واما قيامت كونيده
هيچ بر كيشي ينه بر كيشيگه شفاعت قيلال مايدور مگر الله تعالى
نينگ إذني ايله شفاعت قيلور، آنداغكه الله تعالى قرآن كريم
ده خبر بردي ﴿من ذا الذي يشفع عنده إلا
بإذنه﴾ سوره بقره نينگ (٢٥٥) نجي آيتي، ترجمه سي،
الله نينگ نزديده كيم شفاعت قيلالسه دور يعني هيچ كيشي
شفاعت قيلال مايدور مگر الله تعالى نينگ اذني ايله آندين
شفاعت قيلاليدور،

انسان أولگاندين كيين حالتي باشقه بر حالت دور، خاص
بر حالت دور انسان نينگ أولوب بولغاندين كيين كي حالت
في دنيا ده كي حالتگه اوخشاتقلي بولمايدور، وقيامت ده

تریلگان حالتیگه هم اُخشاتلمایدور. انسان اُولگاندین کیسن عملی بو دنیادین اُوزلیدو و دنیاده قلغان عمللریگه باغلانیدو. و بو دنیابیلان هیچ علاقه سی بولمایدور، مگر شریعت اذن برگان نرسه لرده علاقه سی بولیدو، و اُولوک لردین شفاعت طلب قلیشغه شریعت اذن برگان، و دنیادهگه شفاعت گه اُوخشاتلمایدور، تحنک سیزنو پیغمبر علیه السلام نینگ حیاتی حیات برزخیه دور، و شهیدلر نینگ حیاتیدین کامل راق حیات دور، و وفات بولغاندین کیینکه حیاتی دنیادا کی حیاتیگه اُوخشه مایدور، و قیامت کونیده کی حیاتیگه هم اُوخشه مایدور، و پیغمبری میز نینگ حقیقه تینی و قایدغ ایمان لکیمی الله دین باشقه برکشی بلمایدور، و بو توغری لیق پیغمبر علیه السلام نینگ قولی « ما من أحد يسلم عليّ إلا رد الله عليّ روحي حتى أرد عليه السلام» بو حدیث نینگ ترجمه سی یوقاریده ذکر بولوب اُوتی. و بو حدیث پیغمبر علیه السلام نینگ وفات بولغان لقیگه دلالت قلادور.

وروحی مفارقت یعنی آیریلغان وجسدی دین آیریلغان،
رسول الله نینگ وفات قلغان لیغیگه دلالت قیلادورغان
دلیل لر کتاب وسنت دین معلوم دور، پیغمبر علیه السلام
وفات بولغان لیغیغه أهل علم لر اتفاق قیلغان مسأله لردین
دور، ولکن بو سوزلر پیغمبر علیه السلام نینگ حیاتی حیات
برزخیة ده ایکان لیکیگه توسقاییدور، قال الله تعالى:

﴿ولا تحسبن الذين قتلوا في سبيل الله أمواتا بل أحياء عند ربهم يرزقون﴾ آل عمران
سوره سی نینگ (۱۶۹) نچی آیتی دور، ترجمه سی: الله نینگ
یولیده جهاد قیلیب أولترولگان کشی لرنی سزلر أولوک دورلر
دیب گمان قیلمانگلر بلکه أولر تریک دورلر الله تعالى لرنی فیدین
أولرگه رزق بریلیدو، وبو مسأله ده برکز زیاده بیان قیلادیق
چونکه بو باب ده شبهه لنگان آدم لرکوب دور، وشبهه گه توشوب
قالغان لرکوب دور، وشبهه ده غرق أولغان لیقدین سادة آدم
لرنی ترک گه وأولوک لرگه عبادت قیلماق غه چقرادور، وأوز میزگه

وه مسلمانلرگه شریعتگه مخالف یولغه یوروب قالیشدین

اسره سالی دین سلامت لیکنی سورایمز.

وأما بعضی زیارت چی لرنه پیغمبر علیه السلام نینگ قبر شریفی نینگ

حضوریده قول باغلاب اوزون مدت اوراتروب یکتادورلر،

بو نداغ ایش شریعتگه مخالف دور، چونکه الله تعالی مسلمانلرنی آواز

لرینی پیغمبر علیه السلام نینگ آوازیدن اوستون کوتوروب سوز

قیلیشی دین نهی قیلدی و توسدی. و بری نه پریلان اوزنلیک

سوزلشکان دیک پیغمبر علیه السلام گه اوزنلیک گپ قیلیشدین

توسدی، و پیغمبر علیه السلام بیلان گپ قیلیش غان وقتلرده

آوازلرینی فست بوش قیلیب سوزلشکه ترغیب قیلدی، و بو

سوزلرنینگ دلیلی فی حاضر ذکر قیلورمز، قوله تعالی:

﴿يا أيها الذين آمنوا لا ترفعوا أصواتكم فوق صوت النبي ولا تجهروا له بالقول كهجر بعضكم لبعض أن تحبط أعمالكم وأنتم لا تشعرون. إن الذين يغضون أصواتهم

عند رسول الله أولئك الذين امتحن الله قلوبهم للتقوى لهم مغفرة وأجر عظيم﴾

حجرات سوره سی نینگ (٣) ینچی آیتی دور.

ترجمه سی: الله تعالی مؤمن و مسلمان لرگه خطاب قیلیب أیتادور، ای مؤمن و مسلمان لر، پیغمبر علیه السلام نینگ آوازی دین سیز لر آوازینگ لرنی أوستون بیلمن قیلیب سوز قیلمانگیز لر بر بیگیز بیله براوبیلان گپ سوز قیلیش غانده أونلوک کف قیلیشغاندیک پیغمبر ص، که أونلوک کف سوز قیلمانگ لر دیب پیغمبر علیه السلام نی تقدیرلاب أدب یول لرینی بلدوردی بوندای قیلسانگلر سیز لر بلمای قالیب قیلغان یخشی عمل لرینگ لر یوق بولوب کتادور رسول الله نی تقدیرلاب الله نینگ بلدورگان آدبی که عمل قیلیب رسول الله صلی الله علیه وسلم گه کمال أدب ایله آواز لرینی فست و بوش قیلب کف سوز قیلیشغان لر، الله تعالی أولر نینگ دل لریده کی پرهیزگارلیقنی

بلیب الله تعالی اُولگرگناهلرینی کچوروب کاتته اُجر و ثواب
بریشگه وعده قلدی ، پیغمبر علیه السلام نینگ قبر شریف لرینی
زیارت قلغوچی لر سلام برگان ده اُوزون مدت اوراتوروب
آلیب سلام نی تکرار یاندوروب وقیچه باره قایتروب سلام بیرش
لری کوسندحمت گه سبب بولیدو، و بلنمس آواز لرنینگ
قولر بولیشیگه سبب بولیدو ، پیغمبر علیه السلام نینگ قبر شریف
لری نینگ حضوریده آواز بیک کتورلیب کتادو بو حالت لر
الله تعالی نینگ نزدیده مرغوب بولمغان اُوچون پیغمبر علیه السلام
نی تقدیرلاب تشورگمان آیت لرنی یوقاریده ذکر قلب معنی سی
نی بیان قلب اُوتدوق ، پیغمبر علیه السلام حیات وقتیده
واُولوب کتگان دین کین هم الله تعالی نینگ حضوریده حرمتی
همه پیغمبرلردین زیاده دور ، مؤمن و مسلمان لرنینگ نزدیده
بیک چونگ دور.

پیغمبر علیه السلام نینگ قبر شریف حضوریده آداب شریعت
گه مخالف کلیدوغان ایشلر مسلمانلرگه هیچ لایق ایمس و زیارت

چیلر وبعضی حاجی لر قبر شریف حضوریده قبرگه آلدینی تلب
قبلگه آرقه سی نی تلب ایکی قولینی اوستون کو توراب اوزون
مدت دعا قلدور، بوندا غ ایشلر پیغمبر علیه السلام نینگ اصحاب
لری نینگ وتابعین لرنینگ وسلف صالحین لرنینگ توتغان
یول لری گه مخالف دور، بلکه بو ایشلر کیین پیدا بولغان بدعت
لردین دور وقال النبي صلى الله عليه وسلم:
«عليكم بسنتي وسنة الخلفاء الراشدين
المهديين من بعدي تمسكوا بها وعضوا عليها
بالنواجذ وإياكم ومحدثات الأمور فإن كل
محدثة بدعة وكل بدعة ضلالة» أخرجه
أبو داود والنسائي بإسناد حسن.

بو حدیث نینگ ترجمه سی: پیغمبر علیه السلام ایتی: مسلمانلر
منینگ سنتیم نی وراست یولده بورگان خلیفه لرنینگ یول لرینی
من دین کیین اوزیق تیشینگ لر بیلان چینگ تشلاب مستحکم
توتونگ لر دیدی ودین ده کیین پیدا بولغان بدعت ایشلر

دینتہ ماچینگلر وکیسنہ بیدا بولغان ایشلرنینگ ہرسی بدعت دور، وہمہ بدعت گمراہ لیق دور، و آزیب تمالماق دوزخ بولہدرش فی أبو داود ونسائی أسناد حسن بلان روایت قیلغان دور وقال صلى الله عليه وسلم: «من أحدث في أمرنا هذا ما ليس منه فهو رد»

أخرجه البخاري ومسلم ترجمہ سی ہر قایداغ بیزنینگ أمرمزدہ یعنی توتغان یولیمزدہ یوق نرسہ نی بیدا قلسہ بو بیدا قلغان نرسہ أوزیگہ یاندور، مسلمانلر أراسیدہ قبول قلنمایدور، ومسلم نینگ بنہ بر روایتیدہ بو تلاغ کلیدور «من عمل عملا ليس عليه أمرنا فهو رد»

ہر برکشی بیزنینگ أرامیزدہ یوق بر عمل نی بیدا قلسہ بو بیدا قلغان عملی أوزیگہ یاندور، مسلمانلر أراسیدہ قبول قلنمایدور وعلی ابن الحسین زین العابدین رضی اللہ عنہما «رأى رجلا يدعو عند قبر النبي عليه السلام فنهاه عن ذلك» یعنی زین العابدین رضی اللہ عنہ پیغمبر علیہ السلام

قبرسی نینگ حضوریده برآدم فی دعاء قلب تورغه نینی کوروب
بوآدمنی دعاء قلیش دین توسدی، وقال ألا أحدثك
حديثاً سمعته من أبي عن جدي عن رسول
الله صلى الله عليه وسلم أنه قال: «لا تتخذوا
قبري عيداً ولا بيوتكم قبوراً وصلوا عليّ فإن
تسليمكم يبلغني أينما كنتم» ترجمه سی،

زین العابدین رضی الله عنه اتاسی دین واتاسی باباسیدین و
باباسی رسول الله صلی الله علیه وسلم دین روایت قلب ایتادورلا
رسول الله صلی الله علیه وسلم ایتی قبریمنی عید قلب المانکلر،
وأوی لرینگ لرنی قبرستان غه أوخشه قلب آلمانکلر، وصلوا،
شونگ سزسلا مینکلر سزلر قیرده بولسانکلر منگه تیادوره وشو
نینگ گه أوخشه بعض زیارت چیلر پیغمبر علیه السلام گه سلام بیریب
أونگ قولینی چپ قولینینگ أوستیده قیوب وایکی قولینی بیده
سینینگ أوستیده ویاکندیک نینگ آستیده قیوب سلام بیرورلر،
نمازأوقوغوچی آدم غه أوخشه به پیغمبر علیه السلام گه سلام برگانده

بو طریقه ده توروش جائز ایمس ، وکاته أمیر ولیدر ورئیس و
پادشاه لرگه سلام برگانده نمازغه تورغان حیثیت ده توروب
سلام بریش جائز ایمس ، وبو حیثیت ذل وخضوع وعبادت
حیثیتی دور ، وبونداغ ایش الله تعالی دین باشقه برکیشیگه جائز
ایمس . بو مسئاله نی حافظ ابن حجر علماء لردین روایت قلیب
فتح الباری کتابیده ذکر قلدی ، وبو مقام نی أوبیلاغان آدم گه
مسئاله بیک روشن دور ،

ومقصدی سلف صالحین نینگ یوللیریگه أیرگیشیش نی اراده قلغان
کشیگه مسئاله بیک أچوق وروشن دور ، وسلف صالحین یولیگه
أیرگشیب وأو یولغه جهیر غوجی لرنی یمان گمان قلب حقیقت گه قراماسدین
وأچوق روشن دلیل لرگه قراماسدین وکوچ لوق وقوت لوک
حجت لرنی اعتبارگه آلماسدین وکوریستق طریقه ده جاهلانه یول توتوب
حق نی قیوب باطل یوللرگه ایرگشگان لرنینگ أمرینی جمع گه هدایت
برکوچی الله تعالی گه قیورمز و باطل نی قیوب راه راست حق یولگه
أیرگشیشگه الله تعالی دین توفیق وهدایت تلایمز ، وینه شونینگ گه أوخشه

مسجد نبوی نینگ ایچیده قبر شریف گه یراق جلیده توروب وقبر شریف
گه آلدینی تلب بعض آدم لر آوازینی فست تلب قبر شریف گه سلام بیرور
لر اوُزون مدت توروب دعاء تلورلر بوندا غ ایشنی سلف صالحین
دین صحیح برکشی قلمغان بوندا غ ایش اُجوق و آشکارا بدعت
لردین دور، ودین اسلام ده الله تعالی طرفیدین اذن ورسول
الله طرفیدین بر دلیل یوق، ویا صحابی لردین روایت یوق،
ویا تابعین لردین اثر یوق عقیده لرنی واساس سیز عمل لرنی پیدا
تلب واوُ بیدا قلغان نرسه لرنی دین اسلام دین دیب اعتقاد قلب
واُ نینگه چینگ آسلب عمل قلیش صحیح مسلمان گه لایق ایمس،
وامام مالک رحمه الله بوندا غ بدعتلر دینه شوینینگ گه اوُخشه بدعت
لرگه انکار قلغان ، و آیتغانکه: «لن يُصلح أخر هذه
الأمة إلا ما أصلح أولها» معناسی : اُمت
اسلام نینگ اُولینی نیمه اصلاح قلغان بولسه اُخیرینی شو نرسه اصلاح
قلادو دیدی .
وهمه علماء لرگه معلوم دورکه اُمت اسلام نینگ اُولینی اصلاح قلغان

نرسه یالغوز خاص پیغمبر علیه السلام نینگ و خلفاء راشدین نینگ
والله راضی بولغان صحابه لرنینگ و تابعین لرنینگ یوللریکه ایرگه
شیب اسلام یوللرینی چینک و مستحکم توماق دور.

و اسلامی اُمت لرنینگ اُخیرتی دورنی هیچ نرسه اصلاح قلمایدور
مگر شو ذکر بولوب اُوتگان پیغمبر علیه السلام نینگ و صحابه لرنینگ
و تابعین لرنینگ یوللرینی چینک توتوب اُولرنینگ مانگغان
یوللریده مانگیش اُمت اسلامیه نی اصلاح قلادور، اُوندین باشقه
هیچ نرسه اصلاح قلالمایدور، و نجات لیق و سعادت لیک و عزت
دنیا و آخرتده شولرنینگ توتغان یولیده دور، الله تعالی کریم و
رحیم دور و هم مسلمان لرگه اُز لطفی ایله هدایت و نصرت عطاء
قلسون.

آگاه بولونگ لرکه پیغمبر علیه السلام نینگ قبر شریف لرینی زیارت قلماق
حج نینگ واجب لریدین و نه شرط لریدین اُیمس، و بعض عامی
انسان لر شونداغ گمان قلادورلر: بلکه پیغمبر علیه السلام نینگ مسجد
ینی زیارت قلمغان ادمگه ویا شو مسجدگه یقین آدم که قبر شریفنی

زيارت قىلماق مستحب دور. واما مدينه منوره دين يراق داكه آدم لرگه قبر شريف نى زيارت قىلورمن ديب سفر قىليش جائز ايمس ومسجد النبى عليه السلام نى زيارت قىلورمن ديب سفر قىليش سنت دور.

ومسجد شريف نينگ زيارتى گه مشرف بولغان آدم گه پيغمبر عليه السلام نينگ قبر شريف لرينى وايكى صاحبى أبوبكر وعمر رضى الله عنهما نينگ قبرلرين زيارت قىلماق سنت دور. وبو مسائلر نينگ دليلى صحيحين ده بونداغ كىليدور، قال النبي صلى الله عليه وسلم: «لا تشد الرحال إلا إلى ثلاثة مساجد: المسجد الحرام ومسجدي هذا والمسجد الأقصى» ثواب أميد قىلب زيارت قىلورمن ديب ذكر قىلنغان اوچ مسجد دين باشقه مسجد لرنى زيارت قىلورمن ديب سفر قىليش جائز أيمس. وأما أوچ مسجد: مسجد الحرام ومسجد النبوى ومسجد الأقصى نى زيارت قىلورمن ديب سفر قىليش سنت. وپيغمبر عليه السلام نينگ قبرسينى زيارت قىليش وايكى صاحبى

ئبوبكر وعمر رضي الله عنهما نينگ قبرسيني زيارت قليش پيغمبر عليه السلام نينگ مسجدينی زيارت قليشغه تابع دور. وپيغمبر عليه السلام نينگ مسجدينی زيارت قلغان كشي پيغمبر عليه السلام نينگ وايكي صاحبي نينگ قبرسيني زيارت قلادو. وپيغمبر عليه السلام نينگ قبرسيني ويا باشقه قبرلرني زيارت قلماق ئچون سفر قليش جائز بولسا ايدي البته ئمت لرني ئنينگ فضليگه دلالت قلب ارشاد قلور ايدی. چونكه پيغمبر عليه السلام خلائق لرنينگ ناصح راقی دور. والله نينگ شريعتيگه عالم راقی دور، وحمه كشی لردين بيكراق الله دين قورقدور.

والله دين كلگان شريعت ئمرلری نينگ همه سيني كامل تبليغ قلب ساق سلامت يتكوزگان، وهمه خير وياخشی لقلرنی بلدورگان، وهمه شر ويمان لق لردين ئمت لرينی حذر قلدروب توستقان، وشبو جمله دين ئوچ مسجد دين باشقه مسجدلرنی زيارت قلور ديب سفر قليش دين توستقان وقال: «لا تتخذوا قبري عيدا ولا بيوتكم قبورا وصلوا عليّ

فإن صلاتكم تبلغني حيث كنتم »

ترجمه سی: پیغمبر علیه السلام قبریمنی عید قلمانگلر واُوی
لرینگلرنی قبرستان دیک قلمب آل مانگلر ومنگه صلاة آیتینگلر
سیزلر قیرده صلاة آیت سانگلر آیتغان صلاتینگلر منگه
یتادور دیدی . پیغمبر علیه السلام نینگ قبر سینی زیارت قلماق
اُچون سفر قلماق مشروع وجائز دیگان گه قائل بولماق پیغمبر علیه
السلام نینگ قبرسینی عید قلب اُلیشغه آلیب بارادور . پیغمبر
علیه السلام قبرقوتغان غلو والمراء ومدح ده مبالغه قلماق محذور
وممنوع ایشلرگه تشوب قالیدور . پیغمبر علیه السلام نینگ قبر
سینی زیارت قلیشغه سفر قلیش نینگ مشروع اِکان لیک گه بار خانلر
بو ممنوع ومحذور وتوسالغان ایشلرگه تشوب قالیغ لق دور .
واُما بو باب ده پیغمبر علیه السلام نینگ قبرسینی زیارت قلماق ودیگر
قبرلرنی زیارت اُچون سفر قلماق جائز اِکان لیک گه قائل بولوب
حدیث لردین کلتورگان دلیل لرنینگ همه سی یا ضعیف ویا موضوع
دور ، وحجت گه یارامایدور ، واُو حدیث لرنینگ موضوع اِکان لیک

حافظلر دين دارقطني والبيهقي إشارت قلب موضوع ايكانليكني
بيان قلدي وبو موضوع حديث لر اوچ مسجد دين باشقه مسجد
لرني زيارت قلماق غه سفر قليش ليق نينگ جائز ايكانليگيگه دلالت
قلادورغان حديث لر صحيح حديث لرگه معارضه قلالمايدور.

بو باب ده كي موضوع حديث لرني هر بر لريگه تونوتوش اوچون
بيان قلورمز تاكه طالب علم لر بونداغ موضوع حديثگه الدانيب
قالمسون ديب واولقي حديث: «من حج ولم يزرني
فقد جفاني»

ترجمة الحديث: بر آدم حج قلسه مني زيارت قلمسه منگه جفا سالدي.

ايكنچي حديث: «من زارني بعد مماتي فكأنما
زارني في حياتي» بو حديث نينگ ترجمه سي: بر آدم من وفات
قلغاندين كيين مني زيارت قلسه گويا كه مني حيات وقتيمده زيارت
قلغانغه اوخشه بولدي.

اوچنچي حديث: «من زارني وزار أبي إبراهيم
في عام واحد ضمنت له على الله الجنة»

ترجمه‌سی: برآدم منی زیارت قلسه وآنام إبراهیم‌نی

بریسیل نینگ احییده زیارت قلسه من شوآدم گرالله

شاهد جنت گرکریشگه کفیل دورمن.

تورت ینجی حدیث «من زار قبري وجبت له شفاعتي»

ترجمه‌سی: برآدم مینینگ قبریمنی زیارت قلسه شوآدم گرمینینگ

شفاعتیم واجب دیدی. بوحدیث لردین هیچ بری بیغمبر علیه

السلام دین صحیح روایت سیلان برشی ثابت بولمدی. وحافظ ابن

حجر «التلخیص» دیگان کتابیده بوباره ده کلگان حدیث لر

نینگ تولا راقینی ذکر قلغان دین کیین قبورلرنی زیارت قلیش

توغرالیق وارد بولغان حدیث لرنینگ همه‌سی ضعیف دورد یب

بیان قلدی.

والحافظ العقیلي بو باب ده صحت گه یتگان برمو حدیث یوق دیدی.

وشیخ الإسلام ابن تیمیه رحمه الله بو باب ده کلگان حدیث

لرنینگ همه‌سی موضوع دورد یب بیان قلدی.

وبو ذکر قلنغان سوزلر علم وحفظ واطلاع وآگاه‌لیق توغری‌لیق

كفايه داگر بوتوغراليق برشيء ثابت بولغان بولسه ايدى صحابه لر رضى الله عنهم جميعا بونينگ گه همه دين اول عمل قيلور ايدى. وامت لرگه بيان قيلب واونينگ غه چقرور ايدى. وصحابه لر پيغمبر ص دين كيين لام خلق لر نينگ ياخشى راقى دور. والله تعالى نينگ امر ونهى گه و خلق لر اوچون الله تعالى نينگ قويغان شريعتيگه مرد آدم لر دين عالم راق دور. والله اوچون خلق لرگه نصيحت قيلغوچى دور.

مادا ميكه اولر بونداغ مسأله نقل قيلب صحيح كتاب لرده بيان بولمغان دين كيين او مسأله لر شريعت ده ثابت بولمغان مسأله لر دين دور.

واگر برشيء بوبارده صحيح بولسه ايدى البته بو زيارت في شرعيه زيارت ديلور ايدى. والله تعالى اعلم بالصواب.

«باب»

مسجد قباء ولقيع نينگ زيارتي مستحب ليك نينگ بابي

مدينهٔ منوره‌ني زيارت قلغان آدم گرمسجد قباءني زيارت قلب أومسجد ده نماز أوقوميق مستحب دور. بومسأله‌نينگ دليلي عبدالله بن عمرنينگ حديثي دور. قال ابن عمر رضي الله عنهما: «كان النبي صلى الله عليه وسلم يزور مسجد قباء راكبا وماشيا ويصلي فيه ركعتين» ترجمه‌سي: پيغمبر عليه السلام بعض وقت لرده پياده وبعض وقت لرده حيوان لرگه مينيب مسجد قباءني زيارت قلور أيدي. وعن سهل بن حنيف رضي الله عنه قال: قال رسول الله صلى الله عليه وسلم: «من تطهر في بيته ثم أتى مسجد قباء فصلى فيه صلاة كان له كأجر عمرة».

معناسی، برآدم اُدیسیدین طهارت آلب مسجد قباءگه کلب
ایکی رکعت نماز اُوقوسه بر عمره قیلغان نینگ ثواب منی
تعادور دیدی. أحمد ونسائی وابن ماجه نینگ و حاکم نینگ
روایتی دور.

وتبعیع نی وشهد الرنینگ قبرلرینی و سیدنا حمزه رضی الله
عنهم لرنینگ قبرلرینی زیارت قیلمق سنت دور.

چونکه پیغمبر علیه السلام أولرنینگ قبرلرینی زیارت قیلیب اُولرگه دعاء
قیلور ایدی. وینه پیغمبر علیه السلام أیتی: "زوروا القبور
فانها تذکرکم بالآخرة" پیغمبر علیه السلام أیتی: قبر
لرنی زیارت قیلینگلر و قبرلرنی زیارت قیلماق آخرتنی یاد لارورو
دور دیدی. مسلم نینگ روایتی دور. و پیغمبر علیه السلام قبرلر
نی زیارت قیلیب دورغان أصحاب لریگه قبرنی زیارت قیلغان
وقت لرده بوندایغ دینگلر دیب تعلیم برگان،

السلام علیکم أهل الدیار من المؤمنین
والمسلمین وإنا إن شاء الله بکم لاحقون.

نسأل الله لنا ولكم العافية . أخرجه مسلم من حديث سليمان بن بريدة عن أبيه .

معناسى: اى مؤمن مسلمان لر سيزلر گه سلام يعنى سيزلرنى الله تعالى سلامت قلسون . بزهم إن شاء الله سيزلر بار غان جايغه بارورمز و سيزلر و بزلرگه الله تعالى دين عافيت ليكنى تلايمز مسلم نينگ روايتى دور . وأخرج الترمذي عن ابن عباس رضي الله عنهما قال: « مرّ النبي صلى الله عليه وسلم بقبور المدينة فأقبل عليهم بوجهه فقال: السلام عليكم يا أهل القبور يغفر الله لنا ولكم . أنتم سلفنا ونحن بالأثر » معناسى: پيغمبر عليه السلام مدينه نينگ قبرستانلق دين اوتوب كتب بارب اولر گه آلدينى قلب تورو ب اى قبر أهل لرى سيزلرگه سلام بزلرگه و سيزلرگه الله تعالى دين مغفرت تلايمز يعنى الله تعالى دين گناه مزنى كچوريشنى تلايمز . سيزلر بزدين ايلگرى كتديكنكلر بزهم ارقه نگلر دين يتيب بارورمز .

دیباؤنکان حدیث لردین بلند ورکہ قبرلرنی شریعت گہ موافق زیارت قلمق مقصد قبرلرنی زیارت قلسہ آخرتنی یاد لاندردو.

وأولوکلرنینگ گناہ لری نینگ مغفرت لیکینی طلب قلب أولر گہ دعا بیلان بخشی لق یتکوزکلی بولیدو.

وأولوک لرگہ دعاء قیلمق ایلہ قبرلرنی زیارت قلب وقبر لرنینگ أوزون مدت أوراترو ب وأولوک لردین حاجت لرینی تیلاش وکسل لرگہ أولردین شفاء طلب قلیش وأولرنی واسطہ قلب یا اللہ شولرنینگ واسطہ سی ایلہ ویا أولرنینگ سینینگ نزدینگدا کہ أولوغ لقی ویا یقین لیک گہ أوخشہ أولوکلردین برفائدہ أمید قلیش بونداغ زیارت لرنینگ حکمہ سی اللہ تعالیٰ اذن برمگان بدعت زیارت لردین دور.

وپیغمبر علیہ السلام بونداغ زیارت لردین توسغان وصحابہ لرہم أولوکلرنی واسطہ قلب ویا أولردین بردہ برنرسہ تیلاب زیارت قلمغان وپیغمبر علیہ السلام بونداغ زیارت لردین توسوب بونداغ زیارتلرنی ترک أیتینگلر دیب بیورغان. « زودوا

القبور ولا تقولوا هجرا » ديگان

وقبرلرني زيارت قلمغان وقبتينگيرلرده شريعت گه مخالف سوزلرني قلمانيكلر. ديب نصيحت قلمغان، وبوأو تكان بدعتي زيارت لرنينگ بعضسي نينگ أراسيده فرق بار دور، بعضسي شرك أصغر دور يعني أولوكلرني واسطه ويا ألرنينگ أولوغ لقتي بيلان الله تعالى دن گناه لري نينگ مغفرت ليكني تيلاش بدعت وشرك أرالاشغان زيارت لردين دور. وبلا واسطه أولوك لردين برنرسه طلب قليش ويا أولوك لردين مدد ويا ردم طلب قليش كاته وچونك شرك لردين دور، وشرك اكبر دور توبه سز أولب كاتكان آدم لرنينگ گناه سي دين أوتماي دور.

وبونينگ دليلي قوله تعالى:

« إن الله لا يغفر أن يشرك به ويغفر ما دون ذلك لمن يشاء ومن يشرك بالله فقد ضل ضلالا بعيداً »

بو آیۂ کریمہ نینگ ترجمہ سی ، الله تعالی شرک دین اُوتمایدور، وشرک نینگ توبہ سِز اکہ گناہ لردین خالا غان کشی لرنینگ گناہ سیدین اُوتا دور ، والله تعالی گہ شرک کالتورکان آدم بیک چونک خطا ایش قلغان بولدی . وشو نینگ بلان بو کتاب نینگ ترجمہ سی تمام بولدی . والحمد لله أولا وآخرا،

وصلى الله على عبده ورسوله وخيرته من خلقه محمد وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم بإحسان إلى يوم الدين. والله أعلم بالصواب إنه عليم حكيم. وأرجو أن أكون قد وفقت في عملي المتواضع هذا الذي أحتسب الجزاء فيه. ولساني يردد بقوله تعالى: ﴿رب أوزعني أن أشكر نعمتك التي أنعمت علي﴾ . . وعليك أتوكل وإليك أنيب. والصلاة والسلام على نبي الهدى والرحمة وعلى آله وأصحابه أجمعين وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمين

ئچندکیلر

ئچندکیلر

صفحه نمبرلری	موضوع لر
٤٤	مکه مکرمه گه احرام سیز کیرشلیک نینگ بیانی . . .
٤٧	لبیک اللهم لبیک نینگ معناسی . . . . . .
٤٩	حج افراد وتمتع وقران نینگ بیانی . . . .
٥٣	کچیک باله لرنی حج قیلدورمق نینگ بیانی . .
٥٦	احرام نینگ شرطلری نینگ بیانی . . . .
٥٨	احرام نینگ اوستیدین کمر باغلاماق نینگ بیانی .
٦١	احرام نی یومق ویا تبدیل قلماق نینگ بیانی .
٦٤	کون لیک توتوش نینگ بیانی . . . . . .
٦٦	بیت الله غه یعنی مسجد الحرام کیرگاندکی عمل لر . . .
٦٩	خاتون کشی لرگه مهم مسائل لر . . .
٧٣	لا اله الا الله والله اکبر نینگ معناسی . . . .
٧٩	سکینه نبی کون حج قیله احرام باغلاماق . .
٩٣	اللهم انی أعوذ بک من علم . . . . .

ئچیندکیلر

نچند کیلر

التحقيق والإيضاح

لكثير من مسائل الحج والعمرة والزيارة

على ضوء الكتاب والسنة

(باللغة الأوزبكية)

تأليف سماحة الشيخ

عبد العزيز بن عبد الله بن باز

رحمه الله

وكالة المطبوعات والبحث العلمي

وزارة الشؤون الإسلامية والدعوة والإرشاد

المملكة العربية السعودية

١٤٣٩هـ